

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

21 יולי 2009

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

1

בפני כב' השופטת תמר נסים שי

צביה אור סיני

תובעים

נגד

אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

נתבעים

2

3

פסק דין

4

5

6 לפני תביעה כספית בגדרה עותרת התובעת לחייב את הנתבעת לפצותה בשל שיבושים בשירותי
7 התחבורה הציבורית אשר גרמו לה לעיכובים, הוצאות כספיות ועגמות נפש.

8

9 על פי הנטען בכתב התביעה, התובעת מתגוררת בקצרין מזה 15 שנים אין בבעלותה רכב פרטי והיא
10 נזקקת לשירותי תחבורה ציבורית. יתרה מכך ברמת הגולן אף שירות מוניות אין וקיים קושי רב
11 בהשגת מונית מיוחדת.

12 לטענת התובעת בשלוש השנים האחרונות חלה התדרדרות משמעותית ברמת השירות של הנתבעת
13 ברמת הגולן. התובעת לא התלוננה בעבר אולם ביום 1.2.09 נגדשה הסאה.

14 לדברי התובעת באותו מועד בסמוך לשעה 13:00 המתינה לקו מס' 15 בתחנת אוטובוס ברחוב הגליל
15 בטבריה. האוטובוס אשר אחר בכ – 10 דקות חלף על פני הנוסעים הממתינים בתחנה ולא עצר.
16 התובעת סבורה כי אי העצירה בתחנה נבעה מטעות של הנהג שכל הנראה הינו נהג חדש בקו, אך
17 יכול להיות שהסיבה לכך הייתה העובדה שהאוטובוס יצא מתחנת המוצא מלא בנוסעים כך שאסור
18 היה לו לקלוט נוסעים נוספים.

19 התובעת מדגישה כי במצב דברים זה הנתבעת נהגה באופן רשלני כלפי שאר הנוסעים הממתינים
20 בתחנות, שכן לא דאגה להעמיד אוטובוסים נוספים על מנת לענות על דרישות העומס בקו האמור.

21

22 התובעת יצרה קשר עם מרכז המידע של הנתבעת שם נמסר לה כי לא יישלח אוטובוס חלופי.
23 נוכח העובדה שבקו זה נוסעים 4 אוטובוסים ביום ולפי שהיה יום גשום והתובעת הייתה עמוסה
24 מיטלטלין, נאלצה התובעת לשכור שירותיה של מונית לצורך הגעתה הביתה. התובעת צרפה
25 לתביעתה קבלה על סך של 158 ₪.

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

21 יולי 2009

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

1 בכתב הגנתה טענה הנתבעת כי בהתאם למגבלה המצוינת ברישיון הרכב מספר הנוסעים בעמידה
2 המותר בנסיעה בין עירונית הוא 10 בלבד. על פי עדות הנהג, מר אבו זידאן, זו הייתה הסיבה לאי
3 עצירתו בתחנה בה המתינה התובעת.

4
5 כן נטען כי היום בו התרחש האירוע היה יום א' בשבוע, הידוע כיום עמוס ביותר בתחבורה
6 הציבורית. הנתבעת ביום זה עושה ככל שביכולתה להיערך מבחינת ההקלה על ציבור הנוסעים. יחד
7 עם זאת, מאחר וחיילי צה"ל מהווים ביום זה נתח לא מבוטל מציבור הנוסעים, אין הנתבעת יכולה
8 לחזות את מספרם מראש בעיקר בשל נתונים שלא תלויים בה.

9
10
11 **דיון והכרעה**

12
13 לאחר שעיינתי במסמכים שהוצגו לפניי ושמעתי את הצדדים מצאתי כי יש לקבל את התביעה.

14
15 כאמור בדברי התובעת, דווקא אישורה של הנתבעת לכך שנהג האוטובוס לא עצר בתחנה לצורך
16 איסוף הנוסעים, מחמת שכמות הנוסעים בעמידה הגיעה למכסה המקסימאלית המותרת, מלמדת
17 כי הנתבעת לא עשתה די על מנת לקיים תחבורה תקינה באותו מועד.

18
19 מתשובת הנתבעת לתובעת בכתב, עולה כי הנתבעת יודעת על כך שבימי א' של השבוע צפוי עומס רב
20 יותר מהרגיל, וזאת נוכח העומס בתנועת הנוסעים ונוכח כמות רבה של חיילים השבים לבסיס
21 מחופשות סוף השבוע. עוד מוסיפה הנתבעת ואומרת שם כי לתחנה המרכזית בטבריה באופן ספציפי
22 מתנקזים כל אותם החיילים על מנת לחזור לבסיסהם ברמת הגולן וזו הסיבה שהאוטובוסים
23 לעיתים מתמלאים.

24
25 נוכח אמירות אלה צפוי היה שהנתבעת תיערך בהתאם, על דרך השגרה, למצער בימי א' בשבוע,
26 להעמיד אוטובוסים נוספים או כאלה בעלי קיבולת גדולה יותר, על מנת שלא ייווצר מצב שאוטובוס
27 הנוסע בסך הכל 4 פעמים ביום ומתמלא כבר בתחנת המוצא לא יוכל ליתן שירות ליתר ציבור
28 הנוסעים. מתברר כי לקו זה יש 53 תחנות איסוף ועצירה בדרך, ונוכח האמור צפויה אי נוחות רבה
29 להיגרם לציבור רב הנזקק לשירות זה.

30
31 הנתבעת, אשר לה מונופול על הסעת הנוסעים בקו זה ובקווים רבים נוספים צריכה להיערך מראש
32 למצב עניינים שכזה ולהימנע ממנו.

33
34 בת.ק. 2659/07 כרמלי יצחק נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ ואח' [פורסם בנבו].
35 נאמרו בהקשר דומה דברים אלה "אי קיום תנאי הרישיון מהווה פגיעה בנוסעים אך גם כאן פגיעה

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

21 יולי 2009

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

1 כלכלית לא קלה בכלל הציבור. זמנו של הציבור איננו הפקר ואפילו דקה מזמנו. אוטובוס שיוצא ולו ברבע
2 שעה מאוחר ממה שיועד לו משפיע על זמנם של נוסעים רבים ולא רק על זה של התובע שעומד לפני. צריך
3 לזכור שאוטובוס יכול להסיע כחמישים נוסעים ואפילו נאמר שרק כארבעים נסעו בו, הרי מדובר בעשר
4 שעות מצטברות. עשר שעות של עבודה ופנאי שברור לי שהנוסעים יכלו לעשות בהן שימוש טוב יותר
5 מאשר להמתין לחינם. כל איחור מהווה פגיעה כלכלית ושעות עבודה, לימוד, ונופש מבוזבזות לעוגמת
6 נפשם של הנוסעים."

7
8 בודאי שהמתנה בת כ – 3 שעות לאוטובוס נוסף, כאשר חלופה אחרת אין, אינה עולה בקנה אחד עם
9 עקרון זה.

10
11 אציין כי עיינתי בפסק הדין בתת (י-ם) 178/07 בנ/1 אליו הופניתי ואף בהחלטת ערכאת הערעור ע"פ
12 4424/09 שהוגשה לאחר מועד הדיון, אך לא מצאתי כי באלה יש כדי להוסיף לענייננו. תחילה
13 מהטעם שההליך שנוהל שם הינו הליך פלילי על כל המשתמע מכך. בנוסף, ובכך העיקר – מהטעם
14 שתנאי הרישיון כאן לא הונחו לפניי ולא ניתן היה לקבוע כי הנתבעת אכן עומדת באותם תנאים, הן
15 מבחינת כמות האוטובוסים המוקצית לקו זה והן מבחינת גודל האוטובוסים.
16 אציין כי נתתי דעתי גם לעובדה שמדובר בנסיעה בין עירונית, וכי יש מקום לשאלה האם על הנתבעת
17 ליתן מענה לכל צורך שהוא אפילו הוא יחיד ומזדמן. דומני כי תשובה לשאלה זו אינה נחוצה במקרה
18 שלפנינו שכן במקרה דנן חזתה הנתבעת מראש כי צפויה להיגרם תקלה – כך ממכתבה לתובעת
19 ולפיכך כאשר מראש ידועה הבעיה הרי שניתן וצריך להקדים ולמונעה.

20
21 על יסוד כל האמור לעיל מתקבלת התביעה.

22
23 התובעת נזקקה לשירותי מוניות ובגין כך נגרם לה נזק כספי בסך של 158 ₪ וסכום זה אני מורה כי
24 יש להשיב לה. כמו כן תפצה הנתבעת את התובעת בגין עגמת הנפש שנגרמה לה בסך כולל של 1,000
25 ₪.

26
27 לסיכום,

28 אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 1,158 ₪.
29 הסכום ישולם תוך 30 יום שאם לא כן הוא ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק החל מהיום ועד
30 התשלום המלא בפועל.

31
32
33
34
35

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

21 יולי 2009

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

1

2

3

4

ניתן היום, כ"ט תמוז תשס"ט, 21 יולי 2009, בהעדר הצדדים.

5

תמר נסים שי, שופטת

6

7

8

9

10

11

18113-02-09

בתי המשפט

ברע 000254/09

בבית המשפט המחוזי בנצרת

תאריך:

כב' השופט זיאד הוזארי

בעניין:

"אגד" אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

המבקשת

- נגד -

צביה אור סיני

המשיבה

פסק דין

רקע

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6 בפניי בקשת רשות ערעור על פסה"ד של ביהמ"ש לתביעות קטנות בטבריה (כב' השופטת
- 7 תמר ניסים של), מיום 21/7/09 בתיק 18113-09-02, אשר קיבל תביעה כספית שהגישה
- 8 המשיבה כנגד המבקשת, ופסק לה סך של 1,158 ₪.
- 9
- 10 2. בתביעה בבימ"ש קמא טענה המשיבה, כי ביום 1/2/09 בסמוך לשעה 13:00, המתינה לקו
- 11 מסי 15 בתחנת אוטובוס ברח' הגליל בטבריה. האוטובוס איתר בכ- 10 דקות, חלף על פני
- 12 הנוסעים הממתינים בתחנה ולא עצר. לאור העובדה כי בקו זה נוסעים סה"כ 4
- 13 אוטובוסים ביום, ומאחר והיה יום גשום, והמשיבה הייתה עמוסה במיטלטלק, היא
- 14 נאלצה לשכור שירותי מונית לצורך הגעה לביתה שבקצרין. המשיבה עתרה לחייב את
- 15 המבקשת בתשלום פיצויים עבור העיכובים, ההוצאות הכספיות ועוגמת הנפש שנגרמו לה
- 16 בגין האירוע הנ"ל.
- 17
- 18 פסיקת בימ"ש קמא בתמצית
- 19
- 20 3. כאמור, ביהמ"ש קמא קיבל את התביעה ופסק למשיבה סך של 1,158 ₪ וזאת עבור הנזק
- 21 הכספי שנגרם לה בגין שירותי המונית שנאלצה לשכור באותו יום ובגין עוגמת הנפש
- 22 שנגרמה לה. ביהמ"ש קמא קבע כי, המבקשת ידעה על כך שבימי א' של השבוע צפוי עומס
- 23 רב יותר מהרגיל והיא בעצמה ציינה כי לתחנה המרכזית בטבריה באופן ספציפי מתנקזים
- 24 חיילים על מנת לחזור לבסיסיהם ברמת הגולן וזו הסיבה שהאוטובוסים לעיתים
- 25 מתמלאים. לאור האמור סבר ביהמ"ש קמא כי היה על המבקשת – שיש לה מונופול על
- 26 הסעת הנוסעים בקו זה, להיערך בהתאם, על דרך השגרה, ולמצער בימי א' בשבוע
- 27 ולהעמיד אוטובוסים נוספים או כאלה בעלי קיבולת גדולה יותר, על מנת שלא ייווצר מצב
- 28 שאוטובוס הנוסע בסך הכל 4 פעמים ביום ומתמלא כבר בתחנת המוצא, לא יוכל ליתן
- 29 שירות ליתר ציבור הנוסעים.

בתי המשפט

ברע 000254/09

בבית המשפט המחוזי בנצרת

תאריך:

בפני: כב' השופט זיאד הודארי

הטענות בבקשה בתמצית

4. המבקשת הפנתה להוראות תקנה 384 ו 385 לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), וטענה כי הפעלת מערך קווי התחבורה נעשה בתיאום מלא עם משרד התחבורה, ובהתאם לתנאי הרישיון המוכתבים ע"י משרד התחבורה. תנאי הרישיון נקבעו לאחר בדיקה מקיפה לגבי כל קווי השירות תוך התייחסות להיקף הנוסעים המשתמשים בכל קו, ובהתאם לכך נקבעו תנאי הרישיון לרבות תדירות הנסיעות.

המבקשת טענה כי היא פעלה בהתאם לתנאי רישיון הקו הרלוונטי, אשר נקבעו ע"י משרד התחבורה ולכן, לא היה כל בסיס לקביעת ביהמ"ש קמא לפיה המבקשת לא קיימה תחבורה תקינה באותו מועד. המבקשת צירפה את רישיון קו מס' 15 לתמיכה בטענתה כי היא עמדה בתנאי הרישיון.

נטען כי ביהמ"ש קמא חייב את המבקשת לפצות את המשיבה מבלי לנמק או לבסס מה מקור החיוב שלגרסתו הפרה אותו המבקשת, ואשר בגינו זכאית המשיבה לפיצוי. אין חולק ואף לא נטען כי המבקשת לא פעלה בהתאם לרישיון הקו. החובה המוטלת על המבקשת בכל תנוע להסעת נוסעים היא לפעול בהתאם לתנאי הרישיון. מי שמוסמך על העלאת תדירות הנסיעות או תגבור מספר האוטובוסים בקו מסוים, הינו משרד התחבורה וזאת הוא עושה ע"י תיקון רישיון אותו קו.

עוד נטען, כי לא ניתן להטיל על המבקשת חובה משפטית לפעול מעבר לחובה המפורשת המוטלת עליה עפ"י הוראות רישיון הקו. כך גם אין בסיס משפטי לקביעת ביהמ"ש קמא לפיה, על המבקשת להעמיד לרשות הנוסעים אוטובוסים נוספים מעבר לקבוע ברישיון. הקצאת אוטובוסים ונהגים נוספים משמעותה נטל כלכלי כבד.

המבקשת הוסיפה וטענה כי, לאורך כל הדיון בביהמ"ש קמא לא היתה מחלוקת כי היא ביצעה את הנסיעה בהתאם לרישיון הקו וכי, השאלה הינה אם מוטלת על המבקשת חובה לחסיף אוטובוסים מעבר לחיוב המוטל עליה מכוח רישיון הקו.

נטען עוד כי ביהמ"ש קמא התעלם מדו"ח מבקר המדינה אשר, הונח בפניו ולפיו הוא - המבקר - הטיל את מלוא האחריות לשינויים ולעדכון רישיונות הקווים על משרד התחבורה ולא על המבקשת.

טענות המשיבה בתמצית

בתי המשפט

ברע 000254/09

בבית המשפט המחוזי בבצרת

תאריך:

כב' השופט זיאד הורארי בפני:

- 1 בתגובה לבקשה טענה המשיבה כי, פסה"ד נשוא הבקשה, מטומק, נכון ומעוגן היטב
- 2 בהלכות ובפסיקה ואין מקום ליתן רשות לערער עליו. המבקשת הפנתה לברי"ע (י-ס)
- 3 244/90 יאיר נגד פרנק, פ"מ כרך תשנ"א (3) 315 - 314).
- 4 נטען כי ברישיון הקו הרלוונטי אין כל התייחסות לגודל או למספר האוטובוסים וכי,
- 5 ברישיון מפורטים רק מועדי היציאה ותחנות האיסוף והחורדה של הקו.
- 6 עוד נטען כי לוח הזמנים שמפרסמת אגד הינו הסכם לכל דבר ועניין ועליו חלים דיני
- 7 החוזים והנזיקין.
- 8 המשיבה הוסיפה וטענה כי, המבקשת לא הציגה כל ראיה על שדיווחה למשרד התחבורה
- 9 שאינה אוספת חלק ניכר מהנוסעים.
- 10
- 11 בטרם אדון ואכריע בערעור אציין כי, המשיבה הגישה התנגדות להגשת ראיה נוספת ע"י
- 12 המבקשת – רישיון קו 15 - בה טענה כי הרישיון היה ברשות ובשליטת המבקשת אך היא
- 13 בחרה שלא להגישו במהלך הדיון בפני ביהמ"ש קמא. לחילופין, היא ביקשה כי במידה
- 14 ותותר הגשת הראיה, להחזיר את התיק לביהמ"ש קמא, על מנת שיתאפשר לה לחקור את
- 15 המבקשת על ראיה זו.
- 16 עפ"י החלטתי מיום 29/9/09 הגיבה המבקשת להתנגדות זו וטענה, בין היתר, כי הצדדים
- 17 התייחסו לרישיון זה לאורך כל הדיון בביהמ"ש קמא ואף לא היתה מחלוקת לגביו. כך
- 18 המשיבה עצמה טענה בתביעתה כי בקו זה נוסעים 4 אוטובוסים, המבקשת גם ציינה זאת
- 19 בכתב הגנתה וביהמ"ש קמא עצמו ציין כי בקו זה נוסעים 4 אוטובוסים ביום. מדובר
- 20 במסמך פורמלי גרידא ואף אינו מהווה ראיה נוספת. הצגת הרישיון אין בו כדי להביא
- 21 יתרון כלשהו למבקשת וכל שיש בו הינו הצגת אסמכתא פורמלית לאותה עובדה – מספר
- 22 הנסיעות של קו 15 – שכל הצדדים ציינו אותה.
- 23 בהחלטה שנתתי נעתרתי לבקשת המבקשת והתירתי לה הצגת הרישיון הנדון.
- 24

דיון והכרעה

- 25
- 26
- 27 לאחר עיון במכלול טענות הצדדים, החלטתי לדון בבקשה כבערעור, לבטל את פסק הדין
- 28 של ביהמ"ש קמא ולהורות על החזרת התיק לביהמ"ש קמא, על מנת לפרט ולנמק מהו
- 29 המקור החוקי להטלת חבות על המבקשת, בפרט כאשר בפסה"ד אין הכרעה בשאלה אם
- 30 המבקשת עמדה בתנאים שנקבעו ברישיון הקו הרלוונטי. [ביהמ"ש קמא ציין כי רישיון
- 31 הקו לא הונח לפניו ולכן הוא לא הכריע בשאלה זו].
- 32 עיון בפסק דינו של ביהמ"ש קמא מלמד, כי מסקנתו בדבר החובה המוטלת על המבקשת
- 33 בהעמדת אוטובוסים נוספים או אוטובוסים בעלי קיבולת גדולה יותר, נבעה מחעובדה

בתי המשפט

ברע 000254/09

בבית המשפט המחוזי בנצרת

תאריך:

בפני: כב' השופט זיאד הווארי

- 1 שמדובר בגוף שלו המונופול על הסעת הנוסעים בקו זה ובקווים רבים אחרים, ומכאן
- 2 לדעתו היא צריכה להיערך מראש למצב עניינים כזה שקרה במקרה דנן, ולהימנע ממנו.
- 3 אין ספק כי קביעה זו הינה בעלת השלכה גדולה על פועלה של המבקשת וביהמ"ש קמא
- 4 קבע אותה ללא שנתן את דעתו לשאלות השונות העולות בהקשר זה, ובין היתר, המקור
- 5 בדין להטלת אותה אחריות שהטיל על המבקשת (כשלא נקבע כי היא לא עמדה בתנאי
- 6 הרישיון) ושאלת אחריות משרד התחבורה להגדלת מספר האוטובוסים או מספר
- 7 הנסיעות בקו זה.
- 8
- 9 בהקשר זה ראוי להפנות להוראות תקנה 385 לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה") לפיה:
- 10 "לא יפעיל אדם שירות, לא ימשיך בהפעלתו ולא יסיע באוטובוס, למעט אוטובוס זעיר
- 11 פרטי, אלא לפי רשיון מאת הרשות שניתן לפי חלק זה, ובהתאם לתנאי הרישיון [הרשות
- 12 עפ"י ההגדרה בתקנה 384 לאותם תקנות הינה המפקח על התעבורה או אדם שאליו
- 13 העביר המפקח על התעבורה את סמכויותיו".
- 14
- 15
- 16 תקנה 389 לתקנות התעבורה קובעת כי:
- 17
- 18 "רשאית לכלול ברשיון הקו תנאים והוראות בקשר לשירות והפעלתו כפי שתמצא לנכון,
- 19 ובין השאר גם בענינים אלה:
- 20 (1) המספר המינימלי של אוטובוסים שיש להפעיל בקו השירות וסוגיהם;
- 21 (2) מהלך קו השירות, התחנות, מספרן וסוגיהן;
- 22 (3) מקום התחנות המרכזיות וחניוני הרכב של בעל הרשיון;
- 23 (4) סימנו של כל אוטובוס המשמש בקו שירות, צבעו, השלטים והמספרים שעליו, אופן
- 24 ציונם ומקומם;
- 25 (5) סידורים ומיתקנים בתוך האוטובוס;
- 26 (6) לוח הזמנים הקובע את מועד תחילת הנסיעות בקו ואת מועד סיומן, תכיפות הנסיעות
- 27 לפי עונות השנה, ימי השבוע, והשעות השונות של היממה;
- 28 (7) שכר הנסיעה בכל הקו או בחלק ממנו;
- 29 (8) מספר הנוסעים שמותר להסיע בכל אוטובוס;
- 30 (9) מכירת כרטיסים, כרטיסיות הנחה או כרטיסי מינוי עונתיים ואחרים (להלן -
- 31 כרטיסים) ומקומות מכירתם;
- 32 (10) סככות וסידורים אחרים בתחנות."
- 33

TOTAL P.04

5

בתי המשפט

ברע 000254/09

בבית המשפט המחוזי בנצרת

תאריך:

בפני: כב' השופט זיאד הווארי

- 1 נוכח המפורט לעיל, ראוי בנסיבות העניין להחזיר את התיק לביהמ"ש קמא על מנת
- 2 להכריע בטענות המבקשת לפיהן, לא מוטלת עליה כל חובה להעמיד אוטובוסים, מעבר
- 3 למה שקבוע ברישיון הקו, וכי עניין זה – הגדלת מספר האוטובוסים והנסיעות – הינו
- 4 בסמכות ואחריות משרד התחבורה, ומכאן שאין להטיל עליה כל תבות, גם כאשר היא
- 5 עומדת בתנאי הרישיון.
- 6

- 7 למעלה מן הנדרש אציין כי, הנני ער לעובדה כי עסקינן בערעור על פסק דין של בימ"ש
- 8 לתביעות קטנות. אשר מטרתו לסיים סכסוכים בדרך מהירה ויעילה, והחזרת הדיון

CONTINUE FROM PREVIOUS PAGE 002

8. למעלה מן הנדרש אציין כי, הנני ער לעובדה כי עסקינן בערעור על פסק דין של ביהמ"ש
לתביעות קטנות, אשר מטרתו לסיים טכסוכים בדרך מהירה ויעילה, והחזרת הדיון
לבימ"ש קמא ועריכת דיון נוסף בטענות הצדדים, במיוחד נוכח טכום פסה"ד, אינו עולה
בקנה אחד עם מטרת ההליך של תביעות קטנות. יחד עם זאת, קביעות ביהמ"ש קמא
ותוצאת פסה"ד, שיש להן השלכה גדולה על המבקשת, מחייבות בחינה מעמיקה של
טענות הצדדים ושל המקור להטלת חבות כלשהי על המבקשת בנסיבות המקרה דנן,
במיוחד כאשר לא נטען ולא נקבע באף מקום, כי המבקשת לא עמדה בתנאי הרישיון.
(כאמור ביהמ"ש קמא לא קבע קביעות בעניין זה מאחר והרישיון לא הונח לפניו).
בהקשר זה אציין, כי בשל הנימוקים לעיל ועל מנת לחסוך בהוצאות הצדדים ובהתדיינות
נוספת, הוצע לצדדים, כי הקביעות של ביהמ"ש קמא באשר לחבות המבקשת יבוטלו,
ומאידך המבקשת תשלם למשיבה את טכום פסה"ד שנפסק נגדה, ולו לפני משורת הדין,
המבקשת הסכימה להצעה זו ואולם המשיבה דחתה אותה בצינה כי, המשך התלות שלה
בשירות המבקשת, מחייב פסיקה שתכריע במחלוקת בין הצדדים, ומכאן פסק דין זה.

9. בנסיבות אלו צו להוצאות.

המזכירות תמציא העתק פסק דין זה לצדדים ותחזיר את התיק לביהמ"ש קמא
להמשך דיון.

זיאד תואר שופט

ניתן היום, 3/12/09, בהעדר הצדדים.

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

בפני כב' השופטת תמר נסים שי

תובעים צביה אור סיני

נגד

נתבעים אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

פסק דין

השאלה העומדת במרכזו של תיק זה הינה, מהו היקף החובה המוטלת על הנתבעת, חברת "אגד", כבעלת רישיון ממשרד התחבורה, להפעלת קווי נסיעה ציבוריים באוטובוס, כלפי ציבור הנוסעים.

על העובדות שלהלן אין מחלוקת והן מהוות בבחינת רקע כללי להחלטה זו.

ביום 1.2.09. בסמוך לשעה 13:00, המתיינה התובעת בתחנת האוטובוס ברחוב הגליל בטבריה להגעתו של קו מס' 15 על מנת לעשות את דרכה מטבריה לקצרין.

אוטובוס הנתבעת אחר בכ – 10 דקות, וכשהגיע לבסוף לתחנה חלף על פני התובעת ולא עצר.

התובעת יצרה קשר עם מרכז המידע של הנתבעת שם נמסר לה כי אוטובוס חלופי לא יישלח.

האוטובוס שלאחריו יוצא מטבריה לקצרין רק בשעה 16:00.

נוכח סירוב הנתבעת לשלוח למקום אוטובוס חלופי ולאור העובדה שהיה מדובר ביום גשום והתובעת הייתה עמוסת מיטלטלין, נאלצה התובעת לשכור שירותיה של מונית על מנת להגיע לביתה.

עלות הנסיעה במונית עמדה ע"ס של 158 ₪, וזאת כעולה מהקבלה שצורפה על ידי התובעת לתביעתה.

התובעת עתרה לחייב את הנתבעת בדמי המונית ששילמה וכן לחוסף סך של 28 ₪ בגין הוצאות דואר וטלפונים וסכום של 2,000 ₪ נוספים בגין נזיקה הבלתי ממוניים. בסה"כ העמידה התובעת תביעתה על סך של 2,186 ₪.

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

1 במסגרת כתב הגנתה, אישרה הנתבעת כי ביצעה את הנסיעה. לטענתה, אי עצירת האוטובוס בתחנה
2 נבע מהעובדה כי על פי ההגבלה המצוינת ברישיון הרכב לא ניתן להסיע יותר מ- 10 נוסעים בעמידה
3 ותפוסת הנוסעים הגיעה למלוא המכסה.
4 הנתבעת ציינה עוד, כי בהתאם לרישיון הקו הינה מחויבת לעמוד בלוח הזמנים המפורסם בלבד.
5
6 במכתבה לתובעת (נספח א' לתביעה) הבהירה הנתבעת כי האירוע התרחש ביום א' בשבוע, שהינו יום
7 עמוס במיוחד בתחנות המרכזיות ברחבי הארץ בשל מספרם הרב של חיילי צה"ל העושים שימוש
8 בתחבורה הציבורית.

9
10 לטענת הנתבעת, עושה היא ככל יכולתה בכדי להקל על ציבור הנוסעים אולם, לנוכח הקושי בצפיית
11 מספר החיילים שיעשו שימוש בקווי התחבורה, לא ניתן לחזות את התפוסה בקווים מראש.

ההליכים בתיק

12
13
14
15 הליך זה הינו למעשה הליך נוסף בתיק שלפניי.
16
17 במסגרת פסק דין שניתן על ידי ביום 21.7.09 קיבלתי את התביעה והוריתי לנתבעת לשלם לתובעת
18 סך של 1,158 ₪.

19
20 בקצרה יאמר, כי בבסיס אותו פסק דין עמדה הקביעה כי על הנתבעת מוטלת חובה לנקוט בצעדים
21 המתאימים בכדי לקיים תחבורה תקינה. על הנתבעת להיערך למניעת תקלות בעיקר במצב דברים
22 בו היא צופה מראש את העומס בקו, כמו בקו נשוא תיק זה.

23
24 במסגרת אותו פסק דין ציינתי, כי העובדה שרישיון הפעלת הקו דגן לא הונח לפניי, מונעת את
25 אפשרות בירור טענת הנתבעת ולפיה עמדה היא בתנאיו של הרישיון, הן לעניין כמות האוטובוסים
26 שעליה להפעיל בקו זה והן לעניין גודלם.

27
28 בית המשפט המחוזי הורה במסגרת פסק דינו מיום 3.12.09 (בר"ע 254/09) על השבת הדיון בתיק
29 לבית משפט זה לצורך בחינת מקור הסמכות החוקית להטלת חבות על הנתבעת, וזאת בעיקר לנוכח
30 העובדה כי רישיון הקו לא הוגש במסגרת ההליך הקודם.

טענות התובעת

31
32
33
34 במהלך הדיון כעת הוסיפה התובעת וטענה כי תקנה 389 לתקנות התעבורה, התשכ"א- 1961 (להלן :
35 "התקנות" או "תקנות התעבורה") מתירה למפקח על התחבורה במשרד התחבורה לקבוע במסגרת

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

הרישיון את מספר האוטובוסים וגודלם. משלא כללה הרשות במסגרת הרישיון הוראות לעניין זה, הרי שהאחריות היא על הנתבעת לספק מספר אוטובוסים בעלי קיבולת גדולה דיה, ביחס לצורכי הנוסעים באותו הקו.

בהקשר זה ציינה התובעת, כי ברשות הנתבעת מצויים אוטובוסים בעלי קיבולת גדולה, כדוגמת אוטובוס מפרקי.

עוד טענה התובעת, כי למצער על הנתבעת מוטלת האחריות לפנות למשרד התחבורה במצב בו בידיה נתונים המצביעים על כך שכמות הנוסעים בקו עולה על קיבולת האוטובוסים הנשלחת.

טענות הנתבעת

בפתח הדיון, הגיש נציג הנתבעת שלושה מסמכים המהווים לדבריו את רישיון הפעלת קו 15 : במסמך האחד, מפורטות התחנות המצויות במסלול הנסיעה, מסמך נוסף המהווה מחירון הנסיעה בקו ואילו המסמך השלישי הינו לוח הזמנים (סומנו יחדיו 1/1).

לטענתו, הנתבעת אינה יכולה לסטות מהוראות רישיון זה שכן סטייה כאמור מהווה עבירה פלילית.

נציג הנתבעת ציין, כי שיקול הדעת בדבר סוג האוטובוס אותו יש להקצות לכל קו מסויר למשרד התחבורה, וזאת כעולה מהוראות תקנה 389 (1) ו- (8) לתקנות הקובעות כי הרשות רשאית לכלול הוראות ברישיון לעניין זה.

משלא ניתנה כל הוראה לעניין זה במסגרת הרישיון, הרי שבקו נשוא תיק זה מופעל אוטובוס בין עירוני רגיל. לו משרד התחבורה היה מנחה אחרת, הנתבעת הייתה פועלת על פי הנחייתו.

נציג הנתבעת הדגיש, כי התובעת לא טענה כלל לאי עמידה בתנאי מתנאי הרישיון. בנסיבות אלה, ומשלא ניטען כי הנתבעת הפרה תנאי כלשהו מתנאי הרישיון, הרי שעל התובעת היה לפנות למפקח על התחבורה אך דין התביעה כנגד הנתבעת כמפעילת הקו, להדחות.

גדר המחלוקת

במסגרת הדיון אשר התקיים בפניי ביום 5.7.09 העיד נהג האוטובוס ואישר כי לא עצר לנתבעת ביום האירוע. הנהג אף הוסיף וציין, כי כבר בתחנת המוצא נותרו חיילים בתחנה מחמת חוסר מקום וכי הודעה על כך נשלחה על ידו לנתבעת.

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

- 1 מעיון בתשובתה של הנתבעת לתובעת מיום 17.2.09 (נספח א' לכתב התביעה) עולה, כי הנתבעת
2 מודעת לעומס הצפוי בקו נשוא תיק זה ובקווים נוספים ביום א' בשבוע, בשל העומס בתנועת נוסעים
3 ומספר רב של חיילים הצריכים להגיע לבסיסם.
4 הנתבעת אף הוסיפה וציינה באותו מכתב, כי החיילים האמורים לחזור לבסיסהם ברמת הגולן
5 מחופשת סוף השבוע, מתנקזים במיוחד לתחנה המרכזית בטבריה, ועל כן העומס בטבריה גדול.
6
7 כפי שצוין לעיל, מעיון ברישיון הקו עולה כי הוא כולל את רשימת התחנות הנמצאות במסלול הקו,
8 את תעריפי הנסיעה בקו זה וכן, את לוח הזמנים.
9
10 מנגד, הרשות נמנעה מלעשות שימוש בסמכות המוקנית לה במסגרת הוראות תקנה 389 לתקנות ולא
11 כללה במסגרת הרישיון הוראות כלשהן לעניין מספר או סוג האוטובוסים בהם על הנתבעת לעשות
12 שימוש בקו 15. ניתן אך להניח כי בהתאם לרישיון, על הנתבעת לשגר 3 הסעות יומיות בקו זה.
13
14 משכך, השאלה העומדת להכרעה בענייננו הינה האם קיים מקור חוקי להטלת חיוב על הנתבעת,
15 בנסיבות בהן משוגרות 3 נסיעות ביום בהתאם לרישיון, אולם מסתבר כי לאור עומס הנוסעים
16 בקווים אלה, לא מסופק שירות לחלק מן הנוסעים.
17
18 בטרם אפנה לדון בטענות הצדדים, מצאתי לעמוד בקצרה על המסגרת הנורמטיבית הרלוונטית
19 לענייננו.
20
21 **המסגרת הנורמטיבית**
22
23 על שירותי תחבורה ציבורית חולשות הוראותיו של חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-
24 1957 (להלן: חוק הפיקוח) וכן של צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעה באוטובוסים ובמוניות),
25 התשל"ד-1974 (להלן: צו הפיקוח) אשר הוצא מכוח החוק.
26
27 המחוקק אף מצא לנכון לקבוע סנקציות פליליות כנגד מי שאינם מקיימים את הוראות חוק הפיקוח
28 לעניין זה.
29
30 בנוסף להוראות חוק הפיקוח וצו הפיקוח, חולשות על הסדרת שירותי התחבורה הציבורית גם
31 הוראות חלק ה' לתקנות התעבורה כאמור בסעיף 4 לצו הפיקוח.
32
33 תקנה 385 לתקנות התעבורה קובעת, כי הפעלת שירות אוטובוס תיעשה לפי רישיון מאת הרשות,
34 דהיינו המפקח על התעבורה, לרבות מי שהמפקח העביר אליו את סמכויותיו רובן או מקצתן,
35 ובהתאם לתנאים המפורטים בו (ראה תקנה 384 לתקנות).

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגודת אגודה שיתופית לתעבורה בע"מ

1
2 במסגרת תקנה 389 פורטו התנאים אותם רשאית הרשות לכלול בתנאי הרישיון, ובכללם המספר
3 המיינמאלי של אוטובוסים וסוגיהם (סעיף 1) ומספר הנוסעים אשר מותר להסיע בכל אוטובוס
4 (סעיף 8).

5
6 חובותיו של בעל רישיון מוסדרות בפרק שלישי לחלק ה' לתקנות התעבורה במסגרת תקנות 399 ו-
7 400.

8
9 **דיון והכרעה**

10
11 הוראת תקנה 399 (א) לתקנות התעבורה, אשר כותרתה "הפעלת שירות סדיר" תחת הפרק "חובות
12 בעל רישיון", קובעת כדלקמן:

13
14 "בעל רישיון קו יפעיל את השירות שעליו ניתן לו הרישיון באורח תקין, סדיר ורצוף, בצורה
15 המבטיחה נסיעה נוחה ויעילה בהתחשב בצרכי הציבור"

16
17 את הפרשנות הראויה אותה יש ליתן לתקנה זו ניסח בית המשפט העליון מפי כבוד השופטת מ. בן
18 פורת במסגרת ע"פ 222/78 "דן" אגודה שיתופית לתעבורה ציבורית בע"מ נ' מדינת ישראל, פד"י ל"ג
19 (1), 566 (להלן: "הלכת דן"):

20
21 "...הציווי בתקנה 399, כי "בעל רישיון קו יפעיל את השירות שעליו ניתן לו הרישיון באורח סדיר,
22 תקין ורצוף..." הוא על פניו בלתי מסויג. לוח הזמנים של שעות היציאה משך היממה הוא אחד
23 התנאים שהרשות רשאית לכלול ברישיון להפעלת הקו: תקנה 389(6) לתקנות התעבורה, תשכ"א-
24 1961 ומכאן שהלוח הוא הקובע גם את הרצף הנדרש בתקנה 399, שבה עסקינן. הצידוק בהטלת
25 אחריות מוחלטת... נעוץ בשיקול העליון של טובת הציבור, במקרה שלפנינו- שהאזרח הנזקק
26 להסעה באוטובוס בקו פלוני יוכל לדעת כמעט בוודאות שאם יגיע לתחנת המוצא (שאלה בלבד
27 מתייחס לוח הזמנים) יאסף בשעה הקבועה בלוח, ואם יהיה באחת התחנות האחרות – יוכל לחשב
28 בערך מתי יצא לדרכו. זהו שירות יום- יומי רב חשיבות לחלק נכבד מן הציבור וזכותו שחברה
29 המפעילה את הקו תעשה כל מאמץ, אף מעבר לסביר, כדי לעמוד בחובה שהמחוקק הטיל עליה
30 כתנאי להפעלה זו..." (שם, עמ' 571-570).

31
32 באותו עניין הועמדה המערערת לדין לפי סעיפים 2 ו- 7 לצו והפיקוח כן לפי תקנות 385, 399 ו-
33 400 לתקנות התעבורה בשל שיבוש בלוח הזמנים הקבוע ברישיון, וזאת מחמת שעקב תקלה מיכנית
34 בהפעלת דלתות האוטובוס לא יצא האחרון לדרכו מתחנת המוצא במועד, אלא רק בשעה מאוחרת
35 יותר ומתחנה אחרת.

36

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

- 1 כבוד השופטת בן פורת קובעת, אם כן, כי החובה המוטלת על בעל רישיון במסגרת תקנה 399 (א)
2 מגיעה כדי הצורך לנקוט בצעדים מתאימים אף מעבר לסביר למניעת שיבוש בשירות (עמ' 571).
3
4 מן האמור לעיל עולה, כי עסקינן בחובה רחבת היקף, במסגרתה נדרש שיקול דעת והערכות כוללת
5 למניעת תקלות. על בעל הרישיון לנקוט בכל האמצעים בכדי לספק לציבור שירות יעיל בהתחשב
6 בצרכיו.
7
8 על הלכה זו חזר בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 326/84 "אגד" אגודה שיתופית לתחבורה בישראל
9 בע"מ נ' מדינת ישראל, פד"י ל"ט (3) 65 בעניין אוטובוס אשר לא עצר בתחנת עצירה הנזכרת
10 ברישיון הקו.
11
12 כאמור, טענתה העיקרית של הנתבעת בעניין שלפנינו הינה כי עמדה בתנאי הרישיון ועל כן פטורה
13 היא מכל חבות. לדבריה, במצב דברים בו נמנעה הרשות מלכלול הוראה בדבר מספר האוטובוסים
14 וסוגיהם אשר עליה להפעיל בכל מועד נסיעה, הרי שדי בכך כי תפעיל אוטובוס אחד בגודל סטנדרטי
15 שלוש פעמים ביום בהתאם ללוח הזמנים שברישיון, בכדי שהדבר יהווה עמידה בתנאי הרישיון.
16
17 לטעמי טענה זו יש לדחות.
18
19 כאמור, הרציונאל העומד בבסיס הוראת תקנה 399 (א) לתקנות התעבורה הינו הבטחת קיומה של
20 תחבורה ציבורית סדירה וזמינה המביאה בחשבון את צורכי הציבור. וכי יש לך צורך גדול יותר מכך
21 שיהיו די מקומות פנויים לנוסעים המבקשים לעשות שימוש בתחבורה הציבורית באותו הקו?
22
23 תנאי בסיסי להבטחת קיומו של שירות סדיר אשר יש בו כדי לתת מענה לכלל הציבור המבקש
24 להשתמש בו הינו, כי מספר האוטובוסים הפועלים בכל קו וסוגיהם, כלומר קיבולתם, יתנו מענה
25 לכלל ציבור הנוסעים באותו הקו.
26
27 במצב דברים בו באופן שיטתי בקו מסוים בזמן מסוים אין די במספר האוטובוסים או בסוגם כדי
28 ליתן מענה לציבור (וכך הוא הדבר בכל הנוגע לקו 15 בימי א' בשבוע), הרי שהדבר עומד בניגוד
29 לתכלית החוק והתקנות.
30
31 הפרשנות הרצויה אשר יש להעניק להוראות החוק והתקנות הרלוונטיות לענייננו הינה כזו אשר
32 יהיה בה כדי להגשים את תכליתו של החוק דהיינו, קיום הרישיון תוך מתן מענה הולם ומקיף
33 לנוסעים בקווים השונים.
34

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

- 1 היינו, גם אם נמנעה הרשות מלכלול במסגרת הרישיון הוראות כלשהן ביחס לסוג האוטובוסים
2 מספרם וגודלם עדיין, על בעל הרישיון, מכוח החובה המוטלת עליו במסגרת תקנה 399 (א) לתקנות
3 התעבורה להכיר את צורכי ציבור הנוסעים להתחשב בהם ולהעמיד מספר אוטובוסים שינתן מענה
4 הולם ויעיל לצרכים.
5 ודוק, אמת המידה בעניין זה הינה שנותנת השירות תעשה "כל מאמץ, אף מעבר לסביר, כדי לעמוד
6 בחובה..." (הלכת דן עמ' 571).
7
8 הפרשנות אותה מבקשת הנתבעת ליתן לתנאי הרישיון בעמידה דווקנית על 3 הסעות ביום, אינה
9 עולה בקנה אחד עם מטרות החוק ואף אינה מתיישבת עם נוחה של הנתבעת להפעיל שיקול דעתה
10 בהקשרים אחרים של תנאי הרישיון. עדות לכך היא העובדה שהנתבעת מוציאה בקו זה 3 הסעות של
11 אוטובוס בין עירוני רגיל (בו כמה עשרות מקומות) וזאת, אף כי תנאי הרישיון אינם מגדירים את
12 גודל הרכב.
13 בתקנה 1 לתקנות מוגדר "אוטובוס" כדלקמן:
14 **"רכב מנועי המיועד להסעת 8 אנשים או יותר, נוסף על הנהג, ושצוין ברשיון הרכב כאוטובוס"**
15
16 לנוכח הוראות תקנה 1 הרי שלכאורה ניתן היה לטעון כי רכב בן 8 מקומות ישיבה יספק את דרישות
17 הרישיון בקו זה וזאת בהעדר הנחיה ספציפית בתנאים. אם כן, בהעריכה את כמות הנוסעים בקו
18 מעמידה הנתבעת על דרך השגרה אוטובוס גדול לטובת נוסעיה, משמע, עושה שימוש בשיקול דעתה.
19
20 בהמשך לכך, מאחר שעל מנת לספק את השירות על הנתבעת להפעיל שיקול דעת, ברי שאין לקבל
21 את טענתה כי אין בסמכותה להוסיף אוטובוסים משום שאסור לה לסטות מתנאי הרישיון.
22
23 עיון ברישיון מעלה כי הוא אינו כולל גם כל הוראה בדבר **מספר האוטובוסים** אשר על הנתבעת
24 להפעיל במסגרת הקו, אלא צוינו **שלושה מועדים** בהם צריכה הנתבעת להוציא נסיעה.
25
26 תקנה 389 (1) קובעת כי הרשות יכולה לכלול בתנאי הרישיון הוראות בדבר **המספר המינימאלי** של
27 האוטובוסים אשר יש להפעיל בקו ואולם, אין כל הגבלה על מספר האוטובוסים **המקסימאלי** אשר
28 יכולה הנתבעת כבעלת הרישיון להפעיל.
29
30 מלבד העובדה כי פרשנות שיש עמה שיקול דעת בהתאמת מספר האוטובוסים לצרכי ציבור הנוסעים
31 מתיישבת עם תכלית החוק עליה עמדתי בהרחבה לעיל, הרי בסעיף 4 עמ' 1076 לדו"ח מבקר המדינה
32 אשר הוגש על ידי הנתבעת (2/נ) עליו ביקשה הנתבעת לסמוך, עולה כי המפעיל רשאי להוסיף
33 אוטובוסים לקו הנסיעה:
34

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

- 1 "...עמידה בלוחות זמנים: על פי תקנה 389, על המפעיל לבצע את הנסיעות על פי לוח הזמנים
- 2 הרשום ברישיון. בנוסף, רשאי המפעיל להוסיף נסיעות אך מבלי להחסיר או לשנות נסיעות
- 3 נדרשות ברישיון..."
- 4
- 5 הנתבעת הפנתה לע"פ (י-ם) 4424/09 אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ נ' משרד
- 6 התחבורה (ערעור על פסק הדין בת"ת (י-ם) 178/08 מדינת ישראל נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה
- 7 בישראל בע"מ) שם, לכאורה בנסיבות דומות לאלה שלפניי, קבע בית המשפט כי יש לזכות את
- 8 המערערת מעבירה על תקנה 399(א) בצינו כי "תקנה 399 סיפא לשונה עמומה ויש לתת לה פירוש
- 9 העולה בקנה אחד עם עיקרון החוקיות ולכן את ההוראה בסיפא האומרת "נסיעה נוחה ויעילה בהתחשב
- 10 בצרכי הציבור יש לפרש כהוראת גג להוראות הספציפיות הכלולות בחלק ה' לפקודת התעבורה". ראה גם
- 11 עמדתו של בית המשפט בע"פ (נצי) 34271-05-10 קווים תחבורה ציבורית בע"מ נ' מדינת ישראל –
- 12 משרד התחבורה (פורסם בנבו). גם באותו עניין זוכתה המערערת בנסיבות לכאורה דומות לאלה
- 13 שלפניי (אף כי בית המשפט אינו מוציא מכלל אפשרות הרשעת בעל רישיון בתקנה זו – ראה סע' 21
- 14 לפסק הדין).
- 15
- 16 לא מצאתי כי בפסקי דין אלה שינה בית המשפט דבר מאותה פרשנות נורמטיבית שיש ליחס לתקנה,
- 17 אלא עניינם בהיבט הפלילי שבצידה.
- 18
- 19 ראה גם גישה אחרת ביחס להיבט הפלילי בה נקט בית המשפט בע"פ (י-ם) 1026/97 מדינת ישראל נ'
- 20 אגד אגודה שיתופית לתחבורה ציבורית (פורסם בנבו). באותו עניין הואשמה המשיבה בעבירה לפי
- 21 סעיף 399(א) (וסעיפים נוספים) בשל עיכוב בן 25 דקות ביציאת אוטובוס מהתחנה. בית המשפט
- 22 קובע שם כי חרף השנים שחלפו ועל אף תיקון 39 לחוק העונשין הלכת דן נותרה על כנה.
- 23 נקבע כי העובדה שבאותו מועד היה עומס תנועה חריג בשל פקק תנועה, אינה מהווה הגנה בפני
- 24 עבירה זו. "מעת שהמשיבה קיבלה על עצמה את תנאי הרישיון, על כל פרטיו, ידעה כי עליה לעמוד בהם
- 25 במלואם, ככתבם וכלשונם, על-כן מובנת חובתה להיערך בהתאם..... אין אנו נכנסים כאן לשאלה האם
- 26 בנסיבות דיון סביר ונכון היה דווקא להחזיק אוטובוס נוסף במקום סמוך, למילוי החסר בעת הצורך.
- 27 הפתרון הקונקרטי הינו עניין שעל המשיבה לענות בו. מטענות פרקליטה המלומד הבינוני, כי הבעיה קיימת
- 28 רק בקווי נסיעה דלילים, שכן באלה העמוסים יותר ישנה הערכות מתאימה והתוצאה של עיכוב היציאה,
- 29 בשל אחור בהגעת האוטובוס, איננה קיימת. ההבחנה הנ"ל, למילוי תנאי הרישיון לפי אינטנסיביות הקו, או
- 30 שמא הרגביביליות שלו, אינה מקובלת עלינו. גם בקווים הפחות עמוסים על המשיבה להיערך בהתאם, אם
- 31 לא לומר ביתר שאת, למנוע את תוצאת האיחור ביציאה. הדרך שבה תנקוט להשיג תוצאה זו נתונה בידיה.
- 32 אפשר, למשל, שיוסף אוטובוס נוסף לקו הנוכחי, כך שתמיד ימצא בתחנת המוצא כלי-רכב אחד למלא את
- 33 החסר או למנוע תקלה דוגמת זו שקרתה במקרה זה, בסידור עבודה שונה או ארגון לוח נסיעות אחר, כשם
- 34 שניתן להעלות על הדעת פתרונות נוספים. מכל מקום, עסקינן בתוצאה הנובעת מאחריות קפידה, החלה על
- 35 המקבל את עול הרישיון, עת עליו לעמוד בו ללא תג וסייג, בכפיפות להגנות החלות על האחריות הקפידה.
- 36
- 37 כאמור הפרשנות הנורמטיבית שיש ליחס לתקנה נותרה על כנה.

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

1
2 שעה שבעניין ע"פ 1026/97 דובר בפסק תנועה בגינו התעכבה יציאת האוטובוס לדרכו, הרי שבעניין
3 שלפניי אין המדובר במקריות כזו או אחרת בגינה לא אסף האוטובוס את התובעת. כאן עסקינן
4 בתקלה קבועה וידועה מראש המתרחשת בקו זה בימי א' בשבוע, כאשר האוטובוס יוצא מתחנת
5 המוצא עמוס נוסעים תוך שנוסעים אחרים נאצלים להישאר בתחנה בהעדר די מקום.
6 יש לזכור כי לקו זה 53 תחנות בדרכו מטבריה לקצרין (ותחנות נוספות בהתאם לרישיון עד ליעדו
7 הסופי), משמעות יציאתו באופן זה מהתחנה הינה כי נוסעים רבים יוותרו לאורך הדרך בתחנות.
8 ממילא אמרנו כי תנאי הרישיון אינם מתקיימים שכן האוטובוס אינו עוצר בתחנות אלה.
9
10 בהתחשב בעובדה כי קו זה נוסע 3 פעמים ביום בלבד, משמעות השארת התובעת בתחנה באותו מועד
11 עבורה הינה המתנה של שעות רבות בטבריה בהעדר כל הסעה ציבורית אחרת לקצרין.
12
13 אף כי ההלכות הנזכרות לעיל נקבעו במסגרת הליכים פליליים, הרי שהרציונאל העומד בבסיסן יפה
14 גם ביחס להיבט האזרחי הנדון בתיק זה. נורמת ההתנהגות המצופה מהנתבעת קבועה בתקנה
15 399(א) כחובה החלה על בעל רישיון, והטענה שבפי התובעת הינה כי סטיה מנורמת התנהגות זו
16 הסבה לה נזק.
17
18 לטענת התובעת התרשלה הנתבעת כלפיה, שכן צריכה הייתה לצפות את התרחשות האירוע ואף
19 צפתה אותו הלכה למעשה. בכך שלא עשתה דבר כדי למונעו, הרי שגרמה לה לנזק.
20
21 טענה זו יש לקבל.
22
23 בעל הרישיון חב חובת זהירות מושגית כלפי ציבור הנוסעים, בנסיבות העניין התגבשה גם חובת
24 זהירות קונקרטית.
25 במישור של סטנדרט ההתנהגות הרצוי, כאמור, מצויה לנו הוראת תקנה 399(א) על הפרשנות לה כפי
26 שנסקרה בהרחבה לעיל, המחייבת מתן שירות תקין סדיר ורצוף המתחשב בצרכי הציבור. חריגה
27 מנורמה זו מהווה בבחינת התרשלות.
28 במסגרת ע"א 335/80 מוני בריגה נ' מוחמד בן מוחמד מוסטפה, פד"י ל"ו (3) 32, קובע כבוד השופט
29 בך דברים אלה " למעשה נאמר בשורה של פסקי דין אזרחיים ופליליים כאחד, שאם צד לדיון חייב
30 להוכיח, שהצד השני נהג ברשלנות, הרי יכול הוא להיעזר בהוראה סטטוטורית בחיקוק, הדן בכללי
31 זהירות, שיש לנהוג לפיהם בעת הפעילות בה המדובר, כראיה בדבר נורמות הזהירות, לפיהם חייב האדם
32 הסביר לנהוג. התובע פטור כאן מלהוכיח בעזרת עדים מומחים ואחרים. מהם אמצעי הזהירות, שאדם זהיר
33 רגיל וסביר היה נוקט, שכן המחוקק בעצמו קבע אמצעים אלה בצורה מחייבת. מובן שבכל מקרה כזה חייב
34 התובע להוכיח את הקשר הסיבתי בין הפרת אותה הוראה לבין קרות הנזק. ..."
35
36 בנסיבות העניין ניתן לקבוע כי הנתבעת עוולה ברשלנות כלפי התובעת ועליה לשאת בנזקה.

בית משפט לתביעות קטנות בטבריה

ת"ק 18113-02-09 אור סיני נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בע"מ

1
2 אציין, כי הנתבעת חבה גם מכוח עוולת הפרת חובה חקוקה בהתאם להוראותיו של סעיף 63
3 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש].
4 לעניין יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה ראה ע"א 145/80 שלמה ועקנין נ' המועצה המקומית
5 בית שמש ואח' פ"ד ל"ז (1) 113. בתמצית יאמר כי לעוולה 5 יסודות – קיומו של חיקוק המטיל חובה
6 על המזיק, החיקוק נועד לטובת הניזוק, הפרת החובה על ידי המזיק, עקב ההפרה נגרם נזק והנזק
7 הינו זה אליו נתכוון החיקוק (ראה פסקה 32 לפסק הדין).
8 במסגרת ע"א 335/80 (לעיל) נקבע כי אין מניעה שהפרת הוראותיהן של חלק מתקנות התעבורה יהוו
9 הפרת חובה חקוקה לעניין סעיף 63 לפקודה וזאת, אם לאחר בחינת מהותה ומטרתה של התקנה
10 מתברר כי זו נועדה להגן על הציבור.
11
12 כפי שפורט לעיל, מערכת הדינים החלה במקרה שלפני נועדה לטובת ציבור המשתמשים בשירותי
13 התחבורה הציבורית עליו נמנית אף התובעת.
14
15 משקבעתי כי הנתבעת לא פעלה בהתאם לחובה המוטלת עליה במסגרת תקנה 399 (א) לתקנות
16 התעבורה, וכי בעקבות הפרה זו נגרם הנזק אותו נתכוונה מראש הוראת התקנה למנוע, מצאתי כי
17 קמה לתובעת עילת תביעה על פי סעיף זה.

סוף דבר

18
19
20
21 לאור כל האמור לעיל, הנני מקבלת את התביעה ומחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 1,158,
22 ₪.
23 כן אני מחייבת אותה בהוצאות הליכים אלה בסך של 750 ₪.
24
25 הסכום ישולם בתוך 30 יום שאם לא כן, ישא הפרשי ריבית והצמדה כחוק החל מהיום ועד התשלום
26 המלא בפועל.
27
28
29 ניתן היום, כ"ב תשרי תשע"א, 30 ספטמבר 2010, בהעדר הצדדים.
30

תמר נסים שי, שופטת

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 מאי 2012

ת"צ 11-11-390 שרעבי נ' אגד-אגודה שיתופית
לתחבורה בישראל בע"מ

1

בפני כב' השופט יגאל גריל, ס. נשיא

המבקש - התובע עו"ד חיים שרעבי
ע"י ב"כ עו"ד א. ישראלי ואח'

נגד

המשיבה – הנתבעת אגד-אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ג. טיכו ו/או ע. רוזנברג

2

3

פסק דין

4

5

המבקש הגיש כנגד המשיבה תובענה שאותה ביקש לאשר כתובענה ייצוגית.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

נטען בבקשה שמן הישוב בו מתגורר המבקש (רכסים) יוצאים שני קווי אוטובוס בלבד שאותם מפעילה המשיבה, ולטענתו, רמת השירות שניתנת על ידי המשיבה בקווים אלה נמוכה והוא נחשף במהלך השנים בקביעות לשיבושים בקווים. המבקש מפרט שורה של מועדים בהם היו איחורים בהגעת האוטובוסים, ולעיתים אף לא הגיעו כלל. כך גם לגבי שני קווים נוספים שיוצאים ממקום הישוב אל מחוץ לעיר.

המשיבה בתשובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית טוענת שכלל אין למבקש עילת תביעה והתביעה אינה מתאימה להתברר כתובענה ייצוגית, וכי השירות שמספקת המשיבה במקום יישובו של המבקש הינו שירות טוב וראוי בהתייחס לאלפי נסיעות שהמשיבה מבצעת ברכסים מידי שנה, ולטעמה המבקש כשל בהנחת תשתית עובדתית התומכת בטענותיו.

בדיון שהתקיים בפניי בתאריך 1.4.2012 הודיעו באי כח הצדדים כי הם הגיעו להסכמה אודות מתווה לסיומו של ההליך. בהמשך לכך, הגישו הצדדים בקשה מוסכמת למתן פסק דין הדוחה את התביעה ואת הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית, בציינם שטענות בדבר איחורים ואי-ביצוע נסיעות בקווי שירות, על פניהן אינן מתאימות לבירור במסגרת של תובענה ייצוגית.

צוין באותה בקשה מוסכמת שככל והתגלו מקרים בהם היו איחורים בקווי השירות, הרי נבע הדבר מתקלות נקודתיות שאירעו בתום לב, וכי המשיבה, ככלל, נוהגת כדין ועושה מאמצים ופעולות כדי למנוע ולצמצם ככל האפשר תקלות נקודתיות, והכל מבלי שמי מן הצדדים מודה בטענה זו או אחרת שנטענה בכתבי הטענות של הצד שכנגד.

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 מאי 2012

ת"צ 390-11-11 שרעבי נ' אגד-אגודה שיתופית
לתחבורה בישראל בע"מ

1
2 צוין במסמך ההסכמה כי על מנת להבטיח המשך מתן שירות ראוי בקו 72 בישוב רכסים, הרי
3 שבמשך השנה הקרובה תמסור המשיבה למבקש דו"חות רבעוניים לגבי הנסיעות בקו 72 ברכסים.
4 בהתאם לדו"חות ייערך בירור האם שיעור אי-הביצוע של נסיעות עולה על 2.5% מן הנסיעות, או
5 האם שיעור האיחורים עלה על 4% מהנסיעות, והכל כפי שפירוט הצדדים בסעיף 3 של מסמך
6 ההסכמה.
7
8 במהלך התקופה האמורה בסעיף 3 של ההסכמה, תעניק המשיבה למועצת הישוב רכסים כרטיסיית
9 נסיעה אחת בגין כל אוטובוס שחרג מן האחוזים שפורטו לעיל, והמועצה תעביר אותן, בהתאם
10 לצורכי אוכלוסיית הישוב, תוך התחשבות באוכלוסיות נזקקות, והכל לפי שיקול דעתה (אם נסיבות
11 חריגות גרמו לאי-ביצוע או לאיחור, לפי המפורט בסעיף 4 של ההסכמה, הן לא ייראו כאי-ביצוע או
12 איחור).
13
14 בהתאם לסעיף 5 של ההסכמה, תשלם המשיבה למבקש גמול וכן שכר טרחת עו"ד לב"כ המבקש,
15 כפי שיקבע בית המשפט לאחר הגשת טיעון בענין זה. צוין גם שהמבקש או בא-כוחו לא קיבלו ולא
16 יקבלו כל טובת הנאה בקשר עם התובענה או ההסתלקות, לבד מן האמור לעיל.
17 למסמך ההסכמה מצורף תצהיר המבקש עצמו ותצהיר בא-כוחו.
18
19 בטיעון שהוגש על ידי ב"כ המבקש צוין שבתובענה הושקעו מאות שעות עבודה, וכן הושקע זמן רב
20 באיסוף חומר, שיהא בו כדי לבסס את הגשת התביעה. המבקש אף מתחייב להשקיע מזמנו כדי
21 לאכוף את ההסכמות ולהשקיע שעות רבות במעבר על הדו"חות הרבעוניים שישלחו אליו מטעם
22 המשיבה, בהתאם להסכמה.
23
24 נטען, שמן התובענה תופק תועלת רבה ומעתה יתקיים פיקוח על הספקת שירותי תחבורה לישוב
25 רכסים וניתן להניח שההסכם שהוצג יתמרץ את המשיבה להקפיד ולקיים במועד את הנסיעות
26 לישוב רכסים.
27
28 נוכח מורכבות התובענה, שעות העבודה הרבות שהושקעו, והמחוייבות שנטל על עצמו המבקש
29 להמשיך ולהשקיע שעות עבודה רבות ביישום ההסדר והבטחת קיומו, עותר ב"כ המבקש לפסיקת
30 גמול בסכום של ₪ 80,000 ושכר טרחת עו"ד בסכום של ₪ 120,000.
31
32 שונה עמדתה של המשיבה. לטעמה, אין הצדקה לפסוק גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו, ואלה
33 נפסקים, לטענת המשיבה, רק במקרים מיוחדים ומטעמים חריגים. אין בהסדר, לדעת המשיבה, כל
34 תיקון או שינוי של התנהלות המשיבה ועניינו של ההסדר שנמסר לבית המשפט הינו אך ורק בחינת
35 התנהלות המשיבה למשך תקופה קצובה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 מאי 2012

ת"צ 390-11-11 שרעבי נ' אגד-אגודה שיתופית
לתחבורה בישראל בע"מ

1 אין המדובר בפיצוי כלשהו שניתן או בשינוי דרך של התנהלות המשיבה. לכן, לא מתקיים החריג
2 לכלל שבמסגרתו ניתן לפסוק גמול כלשהו ולכל היותר יש לפסוק גמול שכזה, נוכח טיב ההסדר
3 שהושג, ברף הנמוך ביותר האפשרי בסך של אלפי ₪ בודדים לכל היותר.
4
5 לדעת המשיבה, גם בשים לב להוראות סעיף 22 של חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, אין
6 מתקיימים הטעמים להצדקת פסיקת גמול, הואיל ואין המדובר בתביעה מהותית, אלא בטענות
7 לגבי איחורים ספציפיים, וזאת במהלך תקופה של כשנתיים ומחצה. לדעת המשיבה, המבקש בחר
8 להציג בבקשתו עובדות חלקיות ובלתי נכונות לגבי איחורים שכלל לא אירעו בפועל וחלק מן
9 האירועים הנטענים לא היו בידיעתו האישית של המבקש, כך שלא היה מקום להגשת הבקשה.
10
11 באשר לשעות העבודה שנטען על ידי המבקש כי הושקעו, מציינת המשיבה שלא צורף דו"ח פירוט
12 אודות השקעת שעות אלה, ולא צורף תצהיר תומך. הבדיקה שערך המבקש נעשתה במהלך הרגיל של
13 שיגרת חייו והוא לא השקיע מאמץ מיוחד, ולא ביצע השקעה כלשהי מעבר לשיגרת חייו הרגילה.
14
15 באשר לטענה של המבקש כי הוא מוכן להתחייב להשקיע שעות רבות ביישומו של ההסדר, טוענת
16 המשיבה שמטרת ההסדר היא בדיקה המבוססת על נתוני המשיבה, והמשיבה היא זו שתפיק את
17 הדו"חות שיכללו כבר את כל הנתונים הנדרשים, ללא צורך בהשקעה כלשהי מצד המבקש.
18
19 המשיבה גם טוענת שאין המדובר בתביעה מורכבת, וכי המבקש אינו מסביר כיצד בקשה העוסקת
20 במספר איחורים של אוטובוסים, כביכול, במהלך תקופה ארוכה היא תביעה מורכבת.
21
22 לדעת המשיבה, אין כל הצדקה לדרישתו של המבקש להעלות את רמות הגמול ושכר הטרחה
23 לסכומים שאינם עולים בקנה אחד עם הסכומים המפורטים בתביעה.
24 מוסיפה המשיבה שלא בכדי הסכים המבקש לסילוק התביעה על הסף.
25
26 עוד מוסיפה המשיבה כי אין כל מקום שבקשה זו, שלבסוף לא התבררה ולא היה מקום לבררה,
27 תזכה את המבקש ועורך הדין בגמול נכבד, פן תעודד הגשת בקשות ותביעות סרק. המסר שעשוי
28 לעלות מפסיקת סכום גבוה בגין גמול ושכר טרחת עו"ד יהא, שניתן להגיש בקשות שאינן מוצדקות,
29 להגיש לאחר מכן הודעת הסתלקות, ולצאת מכך ברווח נאה.
30
31 ב"כ המשיבה טוען שההסדר שהושג בתיק זה איננו מלמד על תועלת כלשהי לקבוצה. מדובר בהסדר
32 שבסך הכל בוחן התנהלות למשך תקופה קצרה של שנה. עוד מציין ב"כ המשיבה שהחליף לא היה
33 מורכב, ההודעה לגבי הסתלקות הוגשה בשלב מוקדם, וגם אין מדובר בטרחה מיוחדת או בהוצאות
34 מיוחדות שנעשו לצורכי החליף.
35

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 מאי 2012

ת"צ 390-11-11 שרעבי נ' אגד-אגודה שיתופית
לתחבורה בישראל בע"מ

1 לדעת המשיבה גם אין המדובר בסוג המקרים בהם יש חשיבות ציבורית רבה לתובענה הייצוגית.
2 מדובר באירועים מצומצמים ביותר המתייחסים לתקופת זמן ארוכה. כאמור, קיים חשש שמתן
3 טובת הנאה לתובע או לבא-כוחו יהווה תמריץ שלילי לבירור תובענות ייצוגיות עד תום.
4
5 ב"כ המשיבה חוזר ומדגיש שפסיקת גמול לתובע כאשר התובענה לא אושרה או לא הוכרעה לטובת
6 הקבוצה, נעשית רק במקרים מיוחדים בלבד ומטעמים מיוחדים שיירשמו. ולכן, לדעתו, ככל
7 שתינתן טובת הנאה כלשהי, הרי שעליה להיות מצומצמת כדי שלא לפגוע בתכלית החוק ובחלוקת
8 הסיכונים.
9
10 באי כוחם של שני הצדדים הפנו את בית המשפט בטיעוניהם לפסיקה רלוונטית בנוגע לגמול ושכר
11 טרחת עו"ד, כל אחד מהם מנקודת מבטו, כמובן.
12
13 בהתאם לבקשה המוסכמת אני נותן בזאת פסק דין, שלפיו אני דוחה את התובענה שהוגשה בתיק זה
14 ואת הבקשה לאישורה כתובענה ייצוגית.
15
16 הבאתי בחשבון את פרטי החסכמה כפי שהושגה בין הצדדים, וכפי שזו פורטה במסמך שהוגש לבית
17 המשפט, וכן אני מביא בחשבון שהושקעה עבודה בהכנת התביעה, ושעשויה להיות תועלת, שתבוא
18 לידי ביטוי בבקרה שתבוצע באופן מסודר על טיב השירות בקווי האוטובוס לשוב וממנו.
19
20 בנוסף, יש גם להביא בחשבון שההבנה הושגה בשלב התחלתי של הדיון, תוך הסתלקות המבקש הן
21 מן הבקשה והן מן התביעה ובכך יש משום חסכון ניכר בזמן שיפוטי ובהוצאות.
22
23 על יסוד כל האמור לעיל, אני פוסק למבקש גמול בסכום של 10,000 ₪.
24
25 לב"כ המבקש אני פוסק שכר טרחת עו"ד בסכום כולל של 30,000 ₪.
26
27 המשיבה תשלם את הסכומים שנפסקו במשרד ב"כ המבקש בתוך 30 יום ממועד המצאת פסק הדין
28 שאם לא כן, ישא כל סכום שבפיגור הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא
29 בפועל.
30
31 נתתי דעתי גם להוראת תקנה 11 (ב) של תקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010, בכל הנוגע לפרסום
32 הודעה, אך לענין זה אני מנחה את עצמי בהתאם לפסיקה הרלוונטית בת"צ (מחוזי מרכז)
33 24356-04-10 בלהה הר-עוז נגד כלל בריאות חברה לביטוח בע"מ (לא פורסם, 22.12.10) על ידי כב'
34 השופט פרופ' ע. גרוסקופף:
35

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 מאי 2012

ת"צ 390-11-11 שרעבי נ' אגד-אגודה שיתופית
לתחבורה בישראל בע"מ

1 שיקול הדעת הנתון לבית המשפט לאשר הסתלקות מבקשה להכרה בתובענה
2 כייצוגית אף ללא פרסום הודעה קיים גם לאחר התקנת תקנה 11 (ב).
3 (שם, בפסקה 27).
4

5 ובהמשך, שם:

6
7 "אף דעתי, כדעת אלו שנתנו דעתם לסוגיה לפניי, היא שאין לתת לתקנה 11 (ב) פרשנות
8 השוללת מבית המשפט את שיקול הדעת להורות על אישור הסתלקות בטרם אושרה
9 התובענה כייצוגית מבלי לשלוח הודעה על הבקשה לגורמים המנויים בתקנה 11 (ב)....".
10 (שם, בפסקה 28).
11

12 וכן, ת"צ (מחוזי תל אביב) 29143-05-10 בן בשט נגד גילרו בע"מ, החלטת כב' השופטת ר. רונן,
13 מיום 17.2.11.
14

15 הואיל והתובענה טרם אושרה כייצוגית, וכמוסבר כבר לעיל כבר בשלב ההתחלתי של הדיון בבקשה
16 הושגה הבנה בין הצדדים, ובמסגרת זו מסתלק המבקש מן הבקשה ומן התביעה, ובהתאם לכך
17 נדחתה בקשת האישור, כמו גם התביעה, אינני רואה מקום להורות על פרסום הודעה לפי תקנה 11
18 (ב) הנ"ל.
19

20 ניתן היום, כב' אייר תשע"ב, 14 מאי 2012, בהעדר הצדדים.
21

המזכירות תמציא את העתק פסק הדין אל:

- 22 1. ב"כ המבקש, עו"ד א. ישראל, חיפה.
- 23
- 24 2. ב"כ המשיבה עו"ד ג. טיכו, תל אביב.
- 25
- 26 3. מנהל בתי המשפט, ירושלים (לצורך רישום בפנקס תובענות ייצוגיות).
- 27
- 28
- 29
- 30

יגאל גריל, סגן נשיא

31
32

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 9771-10-11 קורלנדסקי נ' שיתופית לתחבורה ציבורית בע"מ

בפני כב' השופט אייל דורון

התובע

נגד

אגד אגודה שיתופית לתחבורה ציבורית בע"מ

הנתבעת

פסק דין

- 1
- 2 1. בפניי תביעה לתשלום פיצוי כספי בגין טענת התובע כי נגרמו לו ולמשפחתו נזקים בשל איחור בן 50
- 3 דקות של אוטובוס מטעם הנתבעת (להלן: "אגד").
- 4
- 5 2. התובע הינו אדם דתי, שומר שבת, נשוי ואב לארבעה ילדים.
- 6
- 7 3. אגד מספקת תחבורה ציבורית ושירותי הסעות, והיא זו אשר הפעילה באופן בלעדי בזמנים
- 8 הרלבנטיים לתביעה את קו מס' 970 הנוסע מחיפה לבני ברק.
- 9

טענות הצדדים

- 10
- 11
- 12 4. התובע טען כי בערב שבת, ה- 12.8.11, הוא המתין לקו 970 של אגד בתחנת האוטובוס ברח' חניתה
- 13 בחיפה עם אשתו וארבעת ילדיהם. זמן הגעתו המשווער של האוטובוס לתחנה, לפי לוח הזמנים
- 14 שפרסמה אגד, היה 14:48. בשעה 15:10, משראה התובע כי האוטובוס בושש לבוא, פנה לשירות
- 15 הלקוחות של אגד, שם נאמר לו כי ככל הנראה הוא זה שאיחר להגיע לאוטובוס. התובע טלפן לסדרן
- 16 אגד בשעה 15:14 ובשעה 15:23, והלה הבטיח לו שיגיע אוטובוס תוך מספר דקות. לטענת התובע,
- 17 האוטובוס הגיע בסופו של דבר לתחנה בשעה 15:29, אך יצא לכיוון בני ברק רק בשעה 15:39, שכן
- 18 הנהג לא הצליח להנפיק כרטיסי נסיעה לנוער ונזקק להדרכה טלפונית. לטענת התובע, כתוצאה
- 19 מהאיחור בהגעת האוטובוס נגרמה לו ולמשפחתו עוגמת נפש, שכן הם נאלצו להמתין כ- 50 דקות
- 20 בתחנת אוטובוס לא מקורה בשמש הקופחת ובחום של חודש אוגוסט עם ארבעה ילדים קטנים,
- 21 שהקטן בהם תינוק בן 7 חודשים, אשר אמו לא יכלה להניקו ולהרגיעו בשל הממתניים הרבים
- 22 בתחנה. כמו כן, כתוצאה מהאיחור "פספסו" התובע ומשפחתו את האוטובוס האחרון היוצא מבני
- 23 ברק לשוב קרית ספר, והם נאלצו לקחת מונית "ספיישל" בעלות של 120 ₪ על מנת להגיע לביתם
- 24 של הורי התובע לפני כניסת השבת.
- 25

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 9771-10-11 קורלנדסקי נ' שיתופית לתחבורה ציבורית בע"מ

5. אגד אישרה שביום 12.8.11 חל עיכוב בקו 970, כאשר אוטובוס חלופי איחר להגיע לתחנת המוצא ברמת ספיר בכחצי שעה. אגד טענה כי האיחור נבע מפקקי תנועה בשכונת ויז'ניץ בשל תקופת "בין הזמנים", הידועה כתקופה של נוסעים רבים ועומסי תנועה בשכונה. אגד טענה שבשל הפקקים לא התאפשר לאוטובוס המקורי, שהגיע מבני ברק לחיפה, לעמוד בלוח הזמנים שנקבע, ועל כן הוא נאלץ להסתובב בתחנת הסופית בשכונת ויז'ניץ, אסף נוסעים רק מתחנה זו ונסע חזרה לבני ברק. אגד אישרה שהתובע חיכה בין 40 ל-50 דקות לאוטובוס, אך טענה כי משהבחין פקח התנועה שהאוטובוס המקורי אינו עומד בלוח הזמנים, הוא שיגר אוטובוס חלופי לתחנת המוצא בשעה 15:22 וכי מדובר בזמן סביר בנסיבות העניין. אגד טענה כי בלוח הזמנים שהיא מפרסמת ישנה הערה שהשעה בתחנות הביניים היא שעה משוערת, התלויה בתנאי הדרך. אגד הוסיפה וציינה כי היא מוכנה לפצות את התובע בגין נזקו הישיר בלבד בשל הנסיעה במונית.

דיון והכרעה

6. אין מחלוקת בין הצדדים, שהתובע ומשפחתו חיכו בתחנת האוטובוס ברח' חניתה בין 40 ל-50 דקות לאוטובוס 970, האחרון לפני כניסת השבת. אין מחלוקת כי האוטובוס המקורי, אשר אמור היה להגיע לתחנה זו בשעה 14:48 כלל לא עבר בתחנה ואין גם מחלוקת שהאוטובוס החלופי הוזעק ע"י הסדרן רק בשעה 15:22, כחצי שעה לאחר מועד ההגעה המשוער של האוטובוס המקורי.

7. גם אם אצא מנקודת הנחה שעובדתית יש לקבל את טענת אגד כי האיחור הניכר בלוח הזמנים של האוטובוס המקורי נבע כולו מתנועה רבה של כלי רכב והולכי רגל בשכונת ויז'ניץ החרדית בשל תקופת "בין הזמנים", אין בידי לקבל טענתה זו כהנמקה מספקת לאירוע עליו מלין התובע. אגד יודעת כי הצפי בתקופת "בין הזמנים" הוא של נסיעות רבות של בחורי ישיבות ושל משפחות, שכן לא עוסקים בלימוד תורה (עמ' 1, ש' 26). כלומר, אגד צופה מראש אפשרות של צפיפות וחוסר מקום באוטובוסים המשרתים את הציבור החרדי (לרבות אפשרות של צורך בתגבור קווים) וכן אפשרות של פקקי תנועה ועומסים בכבישים בשכונות חרדיות, כגון שכונת ויז'ניץ. בכל מקרה, עליה לצפות זאת מראש, לאור נסיונה משנים קודמות. היה על אגד להיערך מבעוד מועד לאספקת אוטובוסים חלופיים באופן מידי לשירות הציבור. הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שמדובר בציבור שידוע לאגד כי הוא שומר שבת, המבקש לעלות לאוטובוס האחרון היוצא לדרכו לפני כניסת השבת.

8. זאת ועוד; עיון ברשימת הארועים של האוטובוס המקורי (שורה 52 ב-"נ/1") מראה כי הוא הודיע על איחור של יותר מ-15 דקות הגעה לנקודת הסיום כבר בשעה 14:20. האוטובוס המקורי הונחה להתחיל את נסיעתו בתחנה הסופית בחיפה בשעה 14:58 (ש' 76 ב-"נ/1"), שם העלה נוסעים עד שהתמלא לחלוטין. כעבור כעשר דקות דווח לאגד שלעשרה נוסעים באוטובוס המקורי אין מקומות ישיבה והם נוסעים בעמידה (ש' 82 ב-"נ/1").

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 9771-10-11 קורלנדסקי נ' שיתופית לתחבורה ציבורית בע"מ

- 1 סבורני כי כבר בשלב בו הודיע האוטובוס המקורי על איחור של יותר מ- 15 דקות, בשעה 14:20, 2
היה על אגד להוציא אוטובוס חלופי. אין זה סביר בעיניי, שאגד, כאחראית על מתן שירותי תחבורה 3
ציבוריים וכבעלת צי של אוטובוסים, תמתין - ביום ששי אחה"צ - בשעה מרגע קבלת הודעה על 4
איחור ועד לאספקת אוטובוס חלופי [אשר כאמור, החל בנסיעה בתחנת המוצא ברמת ספיר, רק 5
בשעה 15:22 (ש' 31 ב-2/2)]. על אגד מוטלת החובה לעמוד בלוח הזמנים, שהיא עצמה קבעה, 6
ומוטלת עליה החובה לספק אמצעי תחבורה חלופיים תוך זמן קצר וסביר, בייחוד כשמדובר 7
באוטובוס האחרון לפני כניסת השבת. קביעתי זו מתחדדת לאור העובדה כי האוטובוס החלופי 8
המתין כ- 45 דקות באותו מקום (שורות 1-18 ב-2/2) טרם שקיבל את המשימה לשמש ככזה. 9
- 10 9. אגד טענה שבלוח הזמנים מופיעה הערה לפיה השעה בתחנות הביניים היא שעה משוערת, התלויה 11
בתנאי הדרך. מכלל הן מסיקים את הלאו – אם השעה בתחנות הביניים היא שעה משוערת בלבד, 12
הרי שהשעה בתחנת המוצא איננה שעה משוערת, ועל אגד מוטלת החובה לשגר אוטובוס לתחנת 13
המוצא בשעה הנקובה. במקרה שבפניי הוכח, שהאוטובוס המקורי כלל לא יצא מתחנת המוצא 14
ושהאוטובוס החלופי יצא מתחנת המוצא באיחור, אשר בנסיבות העניין הוא איחור ניכר, ועל כן 15
חלה על אגד החובה לפצות את התובע בגין איחור זה. 16
- 17 10. הנזק - התובע עתר לקבלת פיצוי כספי ממוני בסך של 90 ₪ עבור נסיעה במונית (לאחר קיזוז דמי 18
הנסיעה באוטובוס), אשר גובתה בחשבונית מס (נספח ב' לתביעה), והוא זכאי לסכום זה, משוערך. 19
בנוסף, אני מקבל את טענות התובע בדבר נזק לא ממוני, ובשים לב למספר בני המשפחה, אני פוסק 20
לטובתו פיצוי בסך של 1,500 ₪ בגין אובדן זמן ועוגמת נפש. 21
- 22 11. לסיכום - דין התביעה להתקבל. אגד תשלם לתובע פיצוי בסך של 1,600 ₪, כערכם היום. 23
כמו כן, תשלם אגד לתובע הוצאות משפט בסך של 500 ₪. 24
סכומים אלו ישולמו תוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן תיווסף עליהם ריבית פיגורים כחוק. 25
- 26 12. זכות להגשת בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 ימים מיום קבלת פסק הדין. 27
28 ניתן היום, ד' ניסן תשע"ב, 27 מרץ 2012, בהעדר הצדדים.

אייל דורון, שופט

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 15-03-27386 עמר נ' אפיקים שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ

לפני כב' הרשם הבכיר ניר נחשון

התובע:

-נגד-

אפיקים שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ

הנתבעת:

פסק-דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

מבוא:

1. לפניי תביעה כספית, על סך 1,500 ₪, במסגרתה מבקש התובע לחייב הנתבעת לפצותו בגין נזקים שאינם ממוניים בעקבות אי עזירתו של אוטובוס מס' 425 בתחנת האיסוף בה המתין.

טענות התובע בקצירת האומר:

2. התובע הינו נוסע אשר רכש את שירותי הנסיעה המוצעים ע"י הנתבעת, בנסיעה בין עירונית מירושלים לאוניברסיטת בר אילן. הנתבעת הינה חברה בע"מ המאוגדת כדין בישראל העוסקת, בין היתר, במתן שירותי תחבורה ציבורית והמפעילה של קו תחבורה ציבורית קבוע שמספרו 425 בין ירושלים לרעננה, זאת, מכוח הסכמי הפעלה שנחתמו עם המדינה.

3. אליבא דגירסת התובע, כפי שנטענה בכתב התביעה, ביום 30.10.14 בשעה 14:00 או בסמוך לכך, הגיע התובע לתחנת האוטובוס אשר ממוקמת בקניון 'רמות', בשדרות 'גולדה מאיר' לצורך נסיעתו ללימודים המתקיימים באוניברסיטת בר-אילן.

4. הנתבעת פרסמה בלוח הזמנים, בין היתר, את זמני הנסיעות של קו 425 בו צויין, כי בשעה 14:30 יוצא האוטובוס מהתחנה המרכזית. התובע המתין לאוטובוס אולם, עת הבחין, כי הינו ממתין מעל חצי שעה ובעוד האוטובוס בושש מלבוא, חזר התובע לביתו.

5. לטענת התובע, יום הוא מספר פניות למוקד תלונות הציבור מטעם הנתבעת והביא הדבר לידיעתה. התובע קיבל מענה בכתב לביתו ביום 23.11.14, לפיו, קו האוטובוס מס' 425 יצא מהתחנה המרכזית וביצע את מסלול האיסוף מהתחנות כסדרו.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 15-03-27386 עמר נ' אפיקים שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ

6. משכך, פנה התובע בשנית ביום 5.12.14 ודרש מסמכים ואסמכתאות על יסודן הגיעה הנתבעת למסקנה אליה הגיעה וכן, דרש התובע פיצוי הולם. אולם, משלא קיבל התובע מענה לפנייתו, יזם התובע פנייה נוספת ביום 30.12.14 בה דרש את תגובתה. ביום 22.1.15 נענה התובע לפנייתו במכתב בו מסרבת הנתבעת להציג אסמכתאות כבקשתו.
7. לטענת התובע, פנה בפעם הרביעית לנתבעת ביום 28.1.15 על מנת שזו האחרונה תמציא לידיה את המסמכים כפי שביקש במכתביו הקודמים, וביום 9.2.15, המציאה הנתבעת את המסמכים כפי שנתבקשה. התובע מוסיף ומציין, כי הנתבעת מטעה את הציבור לעניין פרסום מענה פניות הציבור. שכן, ביום שישי 3.12.14, ניסה התובע ליצור קשר טלפוני במשך 9 פעמים. אולם, גילה התובע בשיחת טלפון עם נציגתה העונה לשם 'עדן', כי הנתבעת כלל לא מפעילה מוקד לפניות הציבור בימי ו' בשבוע, על אף שמפרסמת היא באתר המרשתת שלה, כי המוקד פועל גם בימים שישי בין השעות 10:00 עד 13:00.
8. כמו כן, טוען התובע, כי הנתבעת הפרה התחייבותה כיוון שאוטובוס מטעמה לא טרח לעצור בתחנה בה המתין ומשכך, הפרה את רישיון הקו אשר ניתן לה מטעם משרד התחבורה. לטענתו, מעיון במסמך שהומצא לתובע נראה שהאוטובוס יצא כאמור מהתחנה המרכזית. אולם, לא עבר או לא עצר בתחנת האיסוף אשר בקניון 'רמות' וכתוצאה מכך, נגרם לתובע הפסד לימודים באותו יום דבר שהסב לו פגיעה בלימודיו ועוגמת נפש.
- טענות הנתבעת בקצירת האומר:**
9. אליבא דגירסת הנתבעת, כפי שנטענה בכתב ההגנה, בתאריך 30.10.14, המתין התובע בקניון 'רמות' בשדרות גולדה מאיר בירושלים לקו מס' 425 לכיוון אוניברסיטת בר-אילן בשעה 14:00. לטענת התובע המתין החל מהשעה 14:00 עד לשעה 15:00, לטענתה, קו 425 יצא בזמן, ביום זה. הנתבעת מפנה לדו"ח מערכת GPS לאוטובוס מספר רישוי 37-432-78 אשר שימש לביצוע הקו בזמן הרלבנטי. כעולה מהדו"ח, לשיטתה, בשעה 14:33 יצא האוטובוס לדרכו והגיע לתחנה המדוברת בשעה 14:41 וזאת, על פי המועדים המצופים.
10. לטענת הנתבעת, התובע קיבל מענה למכתבו הראשון מיום 23.11.14, וכן מיום 22.01.15, בו צויין, כי טענתו של התובע נבדקה ואכן האוטובוס יצא כסדרו. ביום 28.01.15 אף הגיע מכתב נוסף מטעם התובע בו דרש הוא את הדו"ח המוכיח, כי קו האוטובוס יצא כסדרו ובמכתבו אף הציע סכום פשרה. מכתב זה נענה ביום 09.02.15 אליו צורף דו"ח מערכת ה-GPS.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 15-03-27386 עמר נ' אפיקים שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ

11. עוד הוסיפה וציינה הנתבעת, כי הטענה של התובע הינה קנטרנית ונטולת כל יסוד, אשר כל
מטרתה הינה ניסיון לעשיית רווח שלא כדין, על חשבונה. הנתבעת הצביעה על חוסר תום ליבו
של התובע.
- ראיות הצדדים:**
12. בדיון שהתקיים בפני במעמד הצדדים מיום 5.11.15 שבו הצדדים על טיעוניהם. התובע העיד
בפניו, כי הנתבעת לא לעמדה בזמנים שקבועים לה עפ"י רישיון משרד התחבורה ופירסומיה.
בעדותו ציין, כי זמן ההגעה הצפוי של האוטובוס בקו 425 היה 14:30, ולמרות זאת המתין
כשעה תמימה בתחנת האיסוף בקניון 'רמות' שכאמור, אליה לא הגיע או לא עצר בזמן
האמור. לדבריו, המתין מהשעה 14:00 עד 15:00. לדבריו, קיימת תכתובת עם הנתבעת בעניין
זה, אשר במהלכה ביקש, כי תמציא לידי הוכחה, לפיה, ניתן יהיה לאשש טענתה, כי
האוטובוס עצר בתחנה האמורה או לחילופין חלף על פניה, וכל שקיבל לידי הינו דו"ח מיקום
משולב עליו הנתבעת סימנה במרקר צהוב את התחנה בו נראה, לכאורה, כי האוטובוס עצר
בתחנה. כמו כן הוסיף כי, התחנה אותה הנתבעת סימנה ע"ג הדו"ח איננה התחנה בה המתין
לאיסוף, אלא, התחנה הקודמת בשתי תחנות מהתחנה המסומנת.
13. סמנכ"ל הנתבעת, מר שי מלכה, טען בפניו, כי מדובר בדו"ח מערכת לווין המאתרת את
מיקום האוטובוס היוצא עפ"י דרישות משרד התחבורה. לדבריו, הדו"ח מציין נתונים שונים
כגון, מספר האוטובוס, מהירות הנסיעה, מרחקים מנקודה לנקודה השורות המצויינות בו
הינן נקודות דיווח של מכשיר ה- ג.פי.אס. כמו כן, לטענתו, ניתן להבחין במסלול הכתובות
בו נסע האוטובוס. לדבריו, מהדו"ח עולה, כי האוטובוס יצא בשעה 14:24 לתחנתו הראשונה
אשר הינה תחנת המוצא בה החל בהעלאת נוסעים. העד ענה לשאלת ביהמ"ש, כי בשד' גולדה
מאיר קיימות מספר תחנות איסוף נוסעים ומשכך, לא ניתן לראות בדו"ח ה- ג.פי.אס שהוצג
מספר עצירות כמספר התחנות ומכאן ניתן ללמוד, כי האוטובוס לא עצר בכל התחנות. לכך
השיב, כי לא בכל תחנה האוטובוס עוצר. בתחנה שאין נוסעים ואין אף אחד שמבקש לרדת,
האוטובוס אינו מחוייב לעצור. עוד נשאל, מדוע יש הפרש זמנים בין הדו"ח שצורף כנספח א'
לכתב ההגנה אשר ממנו עולה לכאורה, כי האוטובוס עצר בשעה 14:39 ואילו בדו"ח
המיקומים שהוצג בבית המשפט מדובר ב-14:38. לכך השיב תחילה, כי מדובר בשתי מערכות
שונות ומשכך, קיימים יש פולסים שונים, ודו"ח זה הונפק ממערכת ISR. לאחר מכן, תיקן
עצמו, כי שני הדוחות הנ"ל הופקו מאותה מערכת.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 15-03-27386 עמר נ' אפיקים שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ

דיון והכרעה:

- 1
- 2
- 3 14. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על נספחיהם, שמעתי עדויות הצדדים בפניי ובחנתי הראיות
- 4 שהוצגו ולאחר ששקלתי את הדברים הגעתי למסקנה, כי דין התביעה להתקבל בחלקה. להלן
- 5 נימוקיי.
- 6 14.1 המסגרת הנורמטיבית - על שירותי תחבורה ציבורית חולשות הוראותיו של חוק
- 7 הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 וכן של צו הפיקוח על מצרכים ושירותים
- 8 (הסעה באוטובוסים ובמוניות), התשל"ד-1974 אשר הוצא מכוח החוק. תקנה 385 לתקנות
- 9 התעבורה, קובעת, כי הפעלת שירות אוטובוס תיעשה לפי רישיון מאת הרשות, דהיינו המפקח
- 10 על התעבורה, לרבות מי שהמפקח העביר אליו את סמכויותיו רובן או מקצתן, ובהתאם
- 11 לתנאים המפורטים בו (ראה תקנה 384 לתקנות).
- 12 במסגרת תקנה 389 פורטו התנאים אותם רשאית הרשות לכלול בתנאי הרישיון, ובכללם
- 13 המספר המינימאלי של אוטובוסים וסוגיהם (סעיף 1) ומספר הנוסעים אשר מותר להסיע בכל
- 14 אוטובוס (סעיף 8). חובותיו של בעל רישיון מוסדרות בפרק שלישי לחלק ה' לתקנות התעבורה
- 15 במסגרת תקנות 399 ו-400. פרשנות תקנה 399 נוסחה היטב מפי כבוד השופטת מ. בן פורת
- 16 בבית המשפט העליון מ במסגרת ע"פ 222/78 "דן" אגודה שיתופית לתחבורה ציבורית בע"מ
- 17 נ' מדינת ישראל, פד"י ל"ג (1), 566 (להלן: "הלכת דן"):
- 18
- 19 "...הציווי בתקנה 399, כי "בעל רישיון קו יפעיל את השרות שעליו ניתן לו הרישיון
- 20 באורח סדיר, תקין ורצוף..." הוא על פניו בלתי מסויג. לוח הזמנים של שעות היציאה משך
- 21 היממה הוא אחד התנאים שהרשות רשאית לכלול ברישיון להפעלת הקו: תקנה 389(6)
- 22 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 ומכאן שהלוח הוא הקובע גם את הרצף הנדרש בתקנה
- 23 399, שבה עסקינן. הצידוק בהטלת אחריות מוחלטת... נעוץ בשיקול העליון של טובת
- 24 הציבור, במקרה שלפנינו- שהאזרח הנזקק להסעה באוטובוס בקו פלוני יוכל לדעת כמעט
- 25 בוודאות שאם יגיע לתחנת המוצא (שאליה בלבד מתייחס לוח בזמנים) יאסף בשעה הקבועה
- 26 בלוח, ואם יהיה באחת התחנות האחרות – יוכל לחשב בערך מתי יצא לדרכו. זהו שירות
- 27 יום- יומי רב חשיבות לחלק נכבד מן הציבור וזכותו שחברה המפעילה את הקו תעשה כל
- 28 מאמץ, אף מעבר לסביר, כדי לעמוד בחובה שהמחוקק הטיל עליה כתנאי להפעלה זו..."
- 29 (שם, עמ' 570-571). מהאמור עולה, כי תנאי הרישיון מהווים הגנה על כלל הציבור מפגיעה
- 30 כלכלית על כל מישורה. אי עמידה בתנאי הרישיון יש בה בכדי לרוקן מתוכן את ההתייעלות
- 31 המדיניות ופגיעה ישירה בנוסעי התחבורה הציבורית. הרציונל העומד, איפוא, בבסיס הוראת
- 32 תקנה 399 (א) לתקנות התעבורה הינה תועלת כלל הציבור המשתמש בתחבורה הציבורית
- 33 אשר תולה יהבו בזמינותה וכל סטייה מתועלת זו הינה כסטייה מנורמת התנהגות הנדרשת
- 34 מהנתבעת כלפי הציבור, משכך כל סטייה מנורמה זו וללא הניסיון למנועה, מהווה פגיעה
- 35 נזיקית.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 15-03-27386 עמר נ' אפיקים שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ

1

2 14.2 ומן הכלל אל הפרט - הנתבעת כלל לא הציגה את תנאי הרישיון ואולם, נדמה כי לא
3 היה חולק בין הצדדים, כי על אוטובוס הנתבעת היה לעצור בתחנה בה המתין התובע ובמועד
4 שנקבע לכך על פי לוח הזמנים שהיא עצמה פרסמה, כאשר, התרשמתי מעדותו של התובע
5 לפיה, אוטובוס הנתבעת לא עצר בתחנה במועד זה כעדות מהימנה וקוהרנטית. אומנם,
6 עסקינן בעדות יחידה של בעל דין המעוניין בדבר ואולם, סבורני כי תיאור השתלשלות
7 הדברים בכללותו תומך ומסייע לעדותו.

8

9 14.3 מנגד, הנתבעת לא טרחה לזמן לעדות את נהג האוטובוס והסתמכה על מסמכים
10 שהופקו ממערכת ממוחשבת ללא שהגישה אותם באמצעות מי אשר מומחה בהפעלת
11 המערכת. אין בידי לקבל טענת סמנכ"ל הנתבעת בעדותו, כי הדו"ח אשר הציג בפני בית
12 המשפט במהלך הדיון הינו דו"ח GPS, ולאחר שבית המשפט האיר את עיניו באשר להפרש
13 הזמנים הקיים בין הדו"ח אשר נשלח אל התובע לבין הדו"ח שהוצג בפני, מסר, כי קיימות
14 שתי מערכות שונות הדוגמות את מיקומו של האוטובוס. האחת נתמכת ב GPS ואילו
15 השנייה הינה מערכת ISP ומיד לאחר מכן, מסר, כי מדובר באותה מערכת אך, העד לא נתן
16 הסבר המניח את הדעת להפרשי הזמנים.

17

18 14.4 מעיון בדוחו"ת ניתן להבחין, כי אין כל אפשרות להצביע על מיקום התחנות בהן עצר
19 האוטובוס, הנתונים בדוחו"ת אומנם מציגים מרחקי נסיעה וזמני עצירה ונסיעה וכן, מיקום
20 הדרך בה חלף האוטובוס, אולם, לא ניתן להבין כלל מראיות אלה את אשר מבקשת הנתבעת
21 להוכיח, קרי, עצירת האוטובוס בתחנה בה המתין התובע ובכך, אין בידה לשלול את
22 האפשרות כי האוטובוס חלף על פני התחנה בה המתין התובע ללא שעצר בה. בהקשר זה,
23 יוער כי אומנם, ניתן להבחין בתרשומות, כי היו מס' נקודות עצירה במהלך נסיעתו, אך לא
24 ניתן לדעת בבירור מהן הסיבות לעצירתו, היות ויתכנו מס' גורמים לכך כגון גודש תנועה או
25 מופעי אור אדום ברמזורים שבדרך או סיבות כאלו ואחרות אשר קיימות במהלך נסיעה
26 שגרתית.

27

28 15. נוכח האמור, מעדיף אני גירסת התובע על פני גרסת הנתבעת וקובע, כי אוטובוס הנתבעת לא
29 עצר בתחנה בה המתין התובע בזמנים הרלוונטיים לתביעה, זאת, בניגוד לתנאי הרישיון
30 ובהיעדר כל נימוק או טעם מוצדק. בנסיבות אלה, סבורני, כי יהא זה נכון לפסוק לתובע נזק
31 לאו ממוני בשיעור של 750 ₪.

32

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 15-03-27386 עמר נ' אפיקים שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ

16. הנני מקבל, איפוא, את התביעה בחלקה ומחייב את הנתבעת לשלם לתובע סך של 750 ₪
בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל. כמו כן, הנני מחייב
הנתבעת לשלם לתובע סך של 500 ₪ בגין הוצאות משפט. הסכומים ישולמו בתוך 30 יום.
4
5 המזכירות תדאג לשלוח עותק מפסק הדין לצדדים בדואר רשום.
6 בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 15 יום.
7 ניתן היום, י"ב כסלו תשע"ו, 24 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.

- 8 ניר נחשון, רשם בכיר
9
10
11
12
13
14

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 35502-08-16 שוירץ נ' אפיקים - שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת ליעד שגב

תובע

נגד

נתבעים 1. אפיקים - שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ
2. שי מלכה

פסק דין

1
2
3 בפני תביעה על סך של 5,800 ₪ בגין אי ביצוע נסיעות של הנתבעת בשני קווי אוטובוס שהיא מפעילה,
4 כמפורט בכתב התביעה.

5 עיקרה של התביעה פיצוי בגין עוגמת נפש ואי עמידת הנתבעת בתנאי המכרז של משרד התחבורה.

6

7

טענות הצדדים

8

9 התובע מפרט בכתב התביעה שני מקרים בהם המתין לאוטובוסים של הנתבעת שאמורים היו להגיע
10 על פי לוחות הזמנים אך לא הגיעו.

11

12 במקרה הראשון המפורט בכתב התביעה, המתין התובע לאוטובוס בקו המקשר בין תל אביב לבני
13 ברק. למרות שלוחות הזמנים מלמדים על כי אוטובוס אמור היה לצאת בשעה 16:30, לא הגיע
14 האוטובוס.

15 התובע אף הביא עד מטעמו שיעיד על נסיבותיו של אותו מקרה.

16

17 במקרה השני, המתינו התובע ובני משפחתו בשעות הלילה לאוטובוס שאמור היה לצאת בשעה 00:40,
18 אך זה לא הגיע והם נאלצו להמתין לאוטובוס הבא שיצא רק בשעה 01:00.

19

20 בעקבות המקרה הראשון, פנה התובע בתלונה לנתבעת, אך לא זכה למענה.

21

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 35502-08-16 שוירץ נ' אפיקים - שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 בעקבות שני המקרים וכן מקרים נוספים, פנה התובע למשרד התחבורה ושם הודיעו לו כי הוטל קנס
2 על הנתבעת בגין התנהלותה.
3
4 בכתב הגנתה טענה הנתבעת כי במקרה הראשון האוטובוס אכן יצא מן התחנה בזמן ולהוכחת הדבר,
5 אף צירפה מסמך המעיד על כך מן המערכת הממוחשבת שלה.
6
7 רק במעמד הדיון התברר לנציג הנתבעת כי המסמך שצורף מתאר נסיעותיו של קו אוטובוס אחר.
8 לפיכך, הודה נציג הנתבעת כי במקרה הראשון, הנסיעה אכן לא בוצעה.
9
10 באשר למקרה השני, טענה הנתבעת כי הנסיעה בוצעה, אך בשל כשל במערכת הממוחשבת, לא ניתן
11 להביא על כך כל ראיה.
12
13 לשאלת בית המשפט, הודה נציג הנתבעת, כי משרד התחבורה קונס את הנתבעת (כעולה מצירופי כתב
14 התביעה) כאשר נסיעה לא מבוצעת על פי תנאי הרישיון.
15
16 המסקנה היא כי דין התביעה להתקבל, כשהמצב העובדתי – להלכה ולמעשה – אינו שנוי במחלוקת
17 ועתה נותר לדון רק בשאלת הפיצוי.
18

דיון

19
20 הנתבעת מפעילה קווי אוטובוסים מכוח רישיון הניתן לה על ידי מדינת ישראל. חובותיה כמפעילת קווי
21 אוטובוס מפורטות בתקנות התעבורה התשכ"א – 1961, ולענייננו רלבנטית תקנה 399, הקובעת:
22
23 "א) בעל רישיון קו יפעיל את השירות שעליו ניתן לו הרישיון באורח תקין, סדיר ורצוף, בצורה
24 המבטיחה נסיעה נוחה ויעילה בהתחשב בצרכי הציבור".
25
26 בתי המשפט קבעו פעמים הרבה כי אי-הספקת שירות בהתאם ללוח הזמנים שבעל רישיון מחויב בו
27 מהווה הפרה של חובה חקוקה ומקימה זכאות לפיצוי בגין הנזק שגרמו (ר' למשל [ת"ק \(תביעות קטנות](#)
28 [י-ס\) 2689/07 כרמלי נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ](#) [פורסם בנבו] (18.12.2007);
29 [ת"ק \(תביעות קטנות י-ס\) 4956/07 קופלוביץ נ' "אגד" אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ](#)
30 [פורסם בנבו] (13.7.2008); [ת"ק \(תביעות קטנות ח"י\) 1650/08 אשלג נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה](#)
31 [בישראל בע"מ](#) [פורסם בנבו] (23.11.2008); ועוד ועוד).
32
33

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 35502-08-16 שוורץ נ' אפיקים - שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 אלא שכפי שציינתי לעיל, הנזק לו טוען התובע הוא בסך של 300 ₪ בגין שכירת מונית במקרה הראשון
2 ועיקרה של התביעה הוא פיצוי בגין עוגמת נפש ואי עמידה בתנאי הרשיון שניתן לה ממשרד התחבורה.
3
4 בתי המשפט הכירו בסמכות לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק, במקרים בהם הוכחה הפרה חוזרת ונשנית
5 של חובות מפעיל התחבורה הציבורית. בענייננו, אמנם מדובר בשני מקרים בהם הפרה הנתבעת את
6 חובותיה, אך בהיעדר טעמים סבירים להפרות, אני סבורה יש מקום לפסוק פיצוי גם אם נזק ממוני
7 ממשי אינו בנמצא.
8

9 תכליתו של פיצוי זה להרתיע את בעל הרשיון מלהוסיף ולהפר את הדין ואת תנאי רשיונו, ופסיקתו
10 תיעשה במתינות וכפוף לנסיבות שיוכחו בכל מקרה ומקרה.
11

12 בענייננו, התעלמה הנתבעת מפניית התובע בגין המקרה הראשון. גם לאחר שנקנסה על ידי משרד
13 התחבורה, לא ראתה לנכון לפעול כלפי התובע, ולו על דרך של התנצלות.
14

15 גם עת בחרה הנתבעת לנהל את ההליך, לאחר שהוגשה התביעה, לא עשתה לתירוץ התנהלותה, לא
16 העלתה כל טענה ולא הביאה כל ראיה שיהיה בהן כדי לתמוך במחדליה. להיפך, הנתבעת בחרה
17 להעלות טענות חריפות כלפי התובע ולנהל את ההליך, מקום בהן עובדות כתב התביעה אינן מוכחות.
18

19 גם טענות או ראיות בדבר שיפור השירות לא הובאו, והנתבעת לא ראתה להצביע על נקיטת פעולות
20 שתכליתן להבטיח כי מקרים כגון אלה נשוא התביעה לא יישנו.
21

22 על כן, מצאתי לקבל את התביעה ואני קובעת כדלהלן:

23
24 בגין המקרה הראשון תשלם הנתבעת לתובע סך של 150 ₪ (עלות חלקו בשכירת המונית) בצירוף סך
25 של 1,100 ₪ בגין נזק לא ממוני.
26

27 בגין המקרה השני תשלם הנתבעת לתובע סך של 1,200 ₪ כנזק לא ממוני.
28

29 **סוף דבר**

30
31 אשר על כן אני קובעת כי הנתבעת מס' 1 תשלם לתובע סך כולל של 2,450 ₪ וכן הוצאות משפט בסך
32 של 500 ₪.
33

34 הנתבעת מס' 1 תישא בהוצאות העד מר ישראל אולבסקי בסך של 250 ₪.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 35502-08-16 שוירץ נ' אפיקים - שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1
2 הסכומים הנ"ל ישולמו תוך 30 יום מיום קבלת פסק הדין, שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית
3 כחוק מהיום ועד התשלום בפועל.

4
5 ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 ימים ממועד קבלת פסק הדין.

6
7 המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים בדואר רשום עם אישור מסירה.

8
9
10
11 ניתן היום, כ"ח טבת תשע"ז, 26 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

12

ליעד שגב, שופטת

13

14

15

16

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-07-29306 ודעי נ' אגד תעבורה בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד הרשמת בכירה אפרת רחלי מאירי מרקוביץ

תובע

נגד

אגד תעבורה בע"מ

נתבעת

פסק דין

1
2 בזיקה להחלטתי מיום 14.3.2017, שניתנה על בסיס הסכמת הצדדים, ולאחר שעיינתי בתמונות
3 שצורפו מטעם הנתבעת, כמו גם בכתבי הטענות ושמעתי את הצדדים, אני קובעת שהאוטובוס עצר
4 במתחם תחנות האוטובוסים אולם לא בתחנה המסומנת. שוכנעתי כי מדובר במתחם בעל מספר
5 תחנות אוטובוס ובמקביל עוצרים מספר אוטובוסים לאנשים רבים הממתינים לבואם, ועל כן קיים
6 קושי לצפות כי כל אוטובוס יעצור באופן מדויק בסמוך לתחנה המסומנת. אל מול זאת, לא ניתן
7 להתעלם מכך שישנם אנשים בעלי מוגבלות פיסית כזו או אחרת, והתקדמות לעברו של האוטובוס
8 הממוקם בתחנה או מספר תחנות סמוכות בגין עומס המכוניות בכביש אל מול כמות האנשים
9 והאוטובוסים רחבי המימדים הנעצרים במקום, עלולה לגרום לפלוגי שלא לצלוח לעלות על האוטובוס
10 לו המתין, והמתנה נוספת מעצימה את עוגמת הנפש מאי עלייתו לאוטובוס המיועד. רוצה לומר, כי
11 לא די להביט מעבר לעדשה האובייקטיבית, אלא יש לבחון במקרים המתאימים את התרחיש מן
12 הבחינה הסובייקטיבית ביחס לאותו אדם ספציפי, הגם שהנתבעת לא יכלה לצפות ולהתייחס
13 לחולשותיו המקדמיות והבלתי צפויות. אשר על כן, בנסיבות העניין, אני פוסקת כי הנתבעת תשלם
14 לתובע סך של 350 ₪ לסילוק סופי ומוחלט של התביעה, תוך 45 יום.

15
16 המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לצדדים.

17
18
19
20
21 ניתן היום, י"א ניסן תשע"ז, 07 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.

בית משפט לתביעות קטנות בבית שמש

ת"ק 18-08-15946 מור נ' אגד תעבורה בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד הרשם הבכיר בנימין בן סימון

תובע גיל מור

נגד

נתבעת אגד תעבורה בע"מ

פסק דין

1. לפני תביעה קטנה שהוגשה על ידי התובע בגין איחורי אוטובוס המיוחסים לנתבעת, חברת אגד תעבורה בע"מ.
2. הנתבעת היא חברה המפעילה תחבורה ציבורית באזור העיר ירושלים. התובע הוא אדם פרטי אשר עשה שימוש בשירותי הנתבעת בדרכו מירושלים למבשרת ציון. עניינן של התביעות בטענות התובע למספר איחורים ניכר של האוטובוסים שמפעילה הנתבעת.
3. לאחר שעיינתי בחומר הרלבנטי ושקלתי את טענות הצדדים הגעתי למסקנה כי דין התביעה להתקבל בחלקה.
4. להלן אציג את המקרים הנטענים על ידי התובע, והתגובה למקרים אלה שניתנה על ידי הנתבעת;

בית משפט לתביעות קטנות בבית שמש

ת"ק 18-08-15946 מור נ' אגד תעבורה בע"מ

תיק חיצוני:

5. מקרה 1: לטענת התובע, ביום 27.1.18, אוטובוס 156, אשר היה אמור לצאת מירושלים למבשרת בשעה 18:40 יצא באיחור של 20 דקות. לטענת הנתבעת, בהתאם לבדיקתה אוטובוס יצא באיחור של 7 דקות. הנתבעת טענה, כי הינה מצרה על האיחור ואולם פיצתה את התובע ב-4 שוברי נסיעה בשווי 23.6 ₪.
- ראשית, אני מקבל בעניין זה את טיעון הנתבעת, כי האוטובוס יצא באיחור של 7 דקות בלבד.
- שנית, התובע קיבל פיצוי מהנתבעת, 4 שוברי נסיעה. בהתאם לע"א 357/80 יהודה נעים נ' משה ברדה, לו (3) 762 נאמר:
- " ככלל אין זה ראוי כי "ניזוק יקבל פיצוי כפול בגין אותו נזק. הכלל הוא בפסיקת פיצויים יש להימנע מחפיפה (Overlap duplication). משמעותה של חפיפה אסורה היא, שאל לו לניזוק לקבל פיצוי כפול בגין אותו נזק. פיצוי שכזה עומד בניגוד לעקרון השבת המצב לקדמותו."
- הכרעה – כיוון שמדובר באיחור מינורי וכיוון שהתובע קיבל פיצוי, הרי שטענת התובע בעניין נסיעה זו, דינה להידחות.
6. מקרה 2: לטענת התובע, ביום 4.3.18 קו מס' 156, אשר היה אמור לצאת מירושלים למבשרת בשעה 18:20 יצא באיחור רב של יותר מ-20 דקות.
- לטענת נציג הנתבעת, בתחילת חודש מרץ 2018 בוצעו עבודות תשתית נרחבות בשדרות שזר שגרמו לשיבושים כבדים בתחבורה. מעבר לכך, דו"ח ISR המצורף בנספח ב' לכתב ההגנה מראה, כי אוטובוס מ.ר 7557169 החל בנסיעה בשעה 18:20 ועבר בתחנת המוצא בשעה 18:23. בנוסף, הציגה הנתבעת יומן אירועים, לפיו, מתאריך 4.3.18 ולמשך שבוע צפויים שיבושים כבדים ברחוב שז"ר בירושלים, עקב עבודות תשתית להקמת רובע הכניסה לעיר.
- התובע הודה, כי קיבל 4 כרטיסי נסיעה בשווי של 5.90 ₪ לכרטיס.
- הכרעה – טענת התובע בעניין זה דינה להידחות ולו רק מהסיבה שמדובר בעבודות תשתית נרחבות בשדרות שזר שגרמו לשיבושים כבדים בתחבורה.
7. מקרה 3: התובע טוען כי קו 156 אשר היה אמור לצאת מירושלים למבשרת ציון ביום 5.3.18 בשעה 19:30 יצא באיחור של יותר מ-20 דקות.

בית משפט לתביעות קטנות בבית שמש

ת"ק 18-08-15946 מור נ' אגד תעבורה בע"מ

תיק חיצוני:

נציג הנתבעת השיב שעל מקרה זה חלות הנסיבות המתוארות בסעיף הקודם והן בעיקר עבודות תשתית ששיבשו את התנועה.

הכרעה – טענת התובע בעניין זה דינה להידחות. די בטענה שבאזור בוצעו עבודות תשתית נרחבות שגרמו לשיבושים כבדים בתחבורה.

8. מקרה 4: לטענת התובע, ביום 6.5.18 אוטובוס 155 שהיה אמור לצאת מירושלים למבשרת ציון בשעה 17:15 יצא באיחור, וספק אם יצא כלל לדרכו. לטענת הנתבעת, קו שירות החל בנסיעה בשעה 17:26 [כך במקור] וביצע הנסיעה ללא עיכובים. לטענת התובע, הנתבעת מאשרת שהאוטובוס התחיל את הביצוע בשעה 17:26 והגיע לתחנה בשעה 17:34, היינו 11 דקות איחור. נציג הנתבעת ציין כי מדובר בשעות אחר הצהריים, הכביש עמוס ועל כן ניתן להבין את האיחור.

הכרעה: מדובר ב-9 דקות איחור. כיוון שמדובר בשעות אחה"צ בציר תנועה מרכזי בעיבורה של העיר ניתן לקבל את טענת הנתבעת ולדחות את טענת התובע בעניין זה.

9. מקרה 5: לטענת התובע ביום 23.5.18 קו אוטובוס 156 יצא באיחור של 22 דק'. לטענתו מעיון בדוח שצורף ניתן לראות כי בשעה 19:00 האוטובוס נמצא במבשרת ציון, כך שברור שמדובר באיחור.

לטענת הנתבעת, מעיון בנספח ט' לכתב ההגנה ניתן להבחין שבתאריך זה בין השעות 16:00 – 19:00 הייתה תאונה במנהרת הראל לכיוון מבשרת.

ואכן, נאמר ביומן אירועים מטעם הנתבעת שאירעה תאונת שרשרת שגרמה לפקקים גדולים ושיבושים נרחבים בתנועה, לרבות קווי אוטובוס 155 ו-156.

הכרעה – דין טענת התובע בעניין זה להידחות וזאת בהתחשב בכך שאירעה תאונת שרשרת שגרמה לפקקים גדולים ושיבושים נרחבים בתנועה, והשפיעה על קווי אוטובוס 155 ו-156.

10. באשר למקרים 6,7,8 מסכימה הנתבעת לקבל את טענות התובע. ואולם, לדברי נציג הנתבעת מדובר בחודש הרמדאן ורבים מנהגיה של הנתבעת הם בני העדה המוסלמית הנעדרים בעת הזו מעבודתם.

בית משפט לתביעות קטנות בבית שמש

ת"ק 18-08-15946 מור נ' אגד תעבורה בע"מ

תיק חיצוני:

11. הפסיקה הכירה בחובה החלה על מפעילי תחבורה ציבורית להקפיד הקפדה יתרה כי האוטובוסים המופעלים על ידם יצאו במועד. הפסיקה אף חייבה את המפעילים בפיצוי לנוסעים בגין אי עמידה בזמני היציאה.

12. יחד עם זאת, נקבע גם כי אין מדובר ב"חוויה" בין המפעיל לנוסע, הכולל מעין תניה המחייבת את המפעיל להימנע מכל איחור, אלא אם מתקיימות נסיבות נדירות שהן בגדר סיכול. עוד נקבע, כי יש להתחשב גם באילוצים החלים על המפעיל.

13. בפס"ד רתק (נצ') 45896-09-17 נתיב אקספרס - תחבורה ציבורית בע"מ נ' יסמין כהן נאמר שהשיקולים בעניין איחורי אוטובוס צריכים להיות בין השאר:

" מעבר לצורך, ומשעה שהועלו טענות אף ביחס לסכום הפיצוי אשר נפסק, מצאתי להבהיר, בקצרה, כי על המבקשת חלה החובה להפעיל את שירותי ההסעה אשר בעניינם נמסר לה הזכיון, באופן סביר והדבר מחייב, כמובן, עמידה בלוחות זמנים. כאשר המסקנה היא כי המבקשת לא עמדה בנדרש ממנה וכי חלו עיכובים בלתי סבירים בהגעת קווי האוטובוס, או כי אלו לא הגיעו כלל, יש מקום, כמובן, לחייב את המבקשת לפצות את נוסעיה.

הפיצוי צריך להביא לידי ביטוי נזקים ישירים אשר נגרמו לנוסע, דוגמת עלות תחבורה חלופית, כאשר בעניין זה אם טוען הנוסע כי מצבו הכלכלי לא אפשר לו לעשות שימוש באמצעי תחבורה חלופי יקר יותר כגון מונית- עליו הנטל להוכיח זאת. נזקים ישירים נוספים עשויים להיות הפסד שעות עבודה או כיוב הוצאות שנגרמו בשל אי הגעת האוטובוס. הוא גם צריך לשקלל את הפגיעה שנגרמה לנוסע בגין הצורך בשינוי תוכניותיו, בגין משך ההמתנה, נסיבות אישיות של הנוסע וכהנה וכהנה נזקים לא ממוניים, הכל כפי שיוכח בפני הערכאה הדיונית." (להלן: פס"ד נתיב אקספרס)

14. כתב התביעה שהגיש התובע הוא לקוני. בדבריו לא הוכח כל נזק שנגרם לו בהתייחס לאמור לעיל בפס"ד נתיב אקספרס, מלבד טרדה. התובע הצליח להוכיח שלושה איחורים וזאת בתקופת חג הרמדאן, כאשר ברור, כי לעניין זה יש ליתן פיתרון ברמה המערכתית. בגין כל איחור שהוכח, אני רואה לנכון לפסוק 150 ש"ח, וזאת לפנים משורת הדין. בסה"כ תפצה

בית משפט לתביעות קטנות בבית שמש

ת"ק 15946-08-18 מור נ' אגד תעבורה בע"מ

תיק חיצוני:

הנתבעת את התובע בסך של 450 ₪ וכן 450 ₪ הוצאות משפט. הסכומים ישולמו תוך 30 יום.

ניתן היום, כ"ט כסלו תשע"ט, 07 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

בנימין בן סימון, רשם בכיר

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 5741-03-18 סוכצבסקי ואח' נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד הרשמת בכירה אירנה רוזן

התובעים

1. לאה סוכצבסקי
2. מרדכי סוכצבסקי
3. ישעיה סוכצבסקי
4. חיים סוכצבסקי
5. אסתר סוכצבסקי
6. בת שבע סוכצבסקי
7. אברהם סוכצבסקי
8. רחל סוכצבסקי
9. שמואל סוכצבסקי
10. שרה סוכצבסקי

נגד

הנתבעת

אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

פסק דין

- 1
- 2 לפניי תביעה לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לתובעים כתוצאה מהתנהלות הנתבעת שהינה מפעיל
- 3 תחבורה ציבורית מכח הסכמי התקשרות עם המדינה.
- 4 **טענות הצדדים:**
- 5 התובעים מפרטים בכתב התביעה ארבעה מקרים שונים בהם, לטענתם, כשלה הנתבעת לספק
- 6 להם את השירות לו הם זכאים לקבל ממנה.
- 7 המקרה הראשון אירע ביום 28/2/17, עת ביקשו התובעים 1-2 ושמונת ילדיהם להגיע באמצעות קו
- 8 557 אותו מפעילה הנתבעת, לאירוע החתונה של קרוב משפחה בירושלים שתחילתו בשעה 18:30.
- 9 על אף שהקו אמור היה להגיע בשעה 17:00, הוא הגיע רק 17:20 כשהוא עמוס והנהג לא הסכים
- 10 להעלות נוסעים נוספים. התובעים נותרו בתחנה וניסו את מזלם בלהשיג מונית על מנת להגיע
- 11 בזמן לאירוע אך על אף ניסיונותיהם ובשים לב להרכב המשפחתי שהצריך יותר ממונית אחת או
- 12 רכב מסוג מיניבוס, הדבר לא עלה בידם.

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 18-03-5741 סוכובסקי ואח' נ' אגוד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 משכך נותרו להמתין בתחנה לאוטובוס של שעה 18:30 שהגיע בזמן והעלה את התובעים אך
- 2 לתדהמתם, משסיים נהג האוטובוס להעלות נוסעים, הוא סירב להמשיך בנסיעה מאחר וכמות
- 3 הנוסעים עלתה על הכמות המותרת על פי החוק. לאחר דין ודברים עם הנוסעים במהלכו ירדו
- 4 מספר נוסעים מהאוטובוס, יצא האוטובוס מהתחנה בשעה 19:20.
- 5 לטענת התובעים הם הגיעו לאירוע בשעה 20:45 תוך שהם מפסידים צילומים וחופה.
- 6 התובעים מלינים על התנהלות הנתבעת וטוענים כי היא הייתה מודעת לצורך בתגבור כבר עם
- 7 הגעת האוטובוס הראשון שהיה מלא וכלל לא העלה נוסעים. באשר לאוטובוס השני מלינים
- 8 התובעים על העיכוב שנבע מהעלאת כמות חריגה של נוסעים.
- 9 האירוע הנוסף אירע ביום 6/8/17, עת המתינו התובעים ואמה של התובעת 1 בתחנת שער
- 10 האשפות בירושלים, לקו 38. התובעים התייצבו לתחנה בשעה 16:20 על מנת לעלות למיניבוס של
- 11 הנתבעת שהיה אמור להגיע לתחנה בשעה 16:30, כפי שנמסר לתובעים במוקד מודיעין של
- 12 הנתבעת ובמערכת "קל-קו" שהינה מערכת מידע בזמן אמת. חרף זאת, האוטובוס הגיע אחרי
- 13 שעה 17:00, מה שגרם לשרשרת עיכובים נוספת ולטרחה ולעגמת נפש בניסיון למצוא דרכים
- 14 חלופיות להגיע ליעד.
- 15 האירוע השלישי אירע ביום 11/10/17. התובע 2 המתין בתחנת שער האשפות בירושלים לקו 1
- 16 שאמור היה להגיע לתחנה בשעה 8:15. האוטובוס לא הגיע לתחנה בשעה היעודה והמידע על
- 17 הגעתו שהופיע על הצג האלקטרוני במקום היה שגוי. התובע עזב את התחנה וצעד לתחנה אחרת
- 18 אך על אף המאמץ איחר גם לקו של שעה 9:00.
- 19 האירוע הרביעי אירע ביום 1/11/17. התובעת 1 ביקשה להגיע עם בתה התינוקת לקבר רחל. על אף
- 20 המידע שנמסר לה במוקד הטלפוני של הנתבעת, האוטובוס לא הגיע בשעה היעודה ולאחר המתנה
- 21 ארוכה הגיעו בצוותא חדא שני אוטובוסים שהתמלאו מיד. לצורך הנסיעה חזרה שלחה הנתבעת
- 22 אוטובוס אחד בלבד שהתמלא עד אפס מקום. התובעת חוותה נסיעה קשה ביותר ואף נאלצה
- 23 לרדת כמה תחנות לפני התחנה שלה בשל הבכי של בתה בה לא הייתה מסוגלת לטפל בשל
- 24 הצפיפות באוטובוס.
- 25 לטענת הנתבעת, חל עליה איסור להסיע יותר מכמות מסוימת של נוסעים בעמידה ומשכך נהג
- 26 האוטובוס שלא העלה נוסעים מעבר לכמות המותרת, פעל כדין. באשר לאוטובוס השני, מצינת
- 27 הנתבעת כי הוא יצא בזמן מתחנת המוצא ולא ניתן היה למנוע התמלאותו במהלך הנסיעה.
- 28 לעניין האירוע השני והשלישי, טוענת הנתבעת, כי לא ניתן היה לעשות דבר על מנת שהאוטובוסים
- 29 יגיעו בזמן וזאת בשל אירוע תאונת דרכים ואירוע בטחוני – בהתאמה – שהשפיעו על לוחות זמנים
- 30 של הקווים.

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 18-03-5741 סוכובסקי ואח' נ' אגוד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

1 לעניין האירוע הרביעי, מתייחסת הנתבעת לאיחור של עשרים דקות אך מתעלמת לחלוטין
2 מטענות התובעת 1 לעניין הנסיעה חזרה מקבר רחל, שזהו עיקר תלונותיה.

3 **דיון והכרעה:**

4 בדיון לפני העיד התובע כי לעניין האירוע הראשון כי האוטובוס הגיע לאחר המתנה של כשעה
5 וחצי והתמלא מיד כך שהנהג לא הסכים להמשיך בנסיעה. עוד העיד כי במהלך ההמתנה
6 לאוטובוס ולאחר שהאוטובוס שלפניו הגיע לתחנה בהיותו מלא ולא העלה נוסעים, התובעים עשו
7 מאמצים רבים על מנת למצוא דרכים חלופיות להגיע לאירוע המשפחתי. התובע הוסיף והעיד כי
8 קו זה מתמלא בדרך כלל כבר בתחנה המוצא שלו בעיר ערד כך שעל הנתבעת לצפות כי יגיע
9 לתחנות ההמשך בהיותו מלא.

10 לגבי המקרה הנוסף, העיד התובע כי על אף שהצג האלקטרוני התריע על הגעת האוטובוס בדקות
11 הקרובות, האוטובוס של שעה שש לא הגיע. התובע ומספר ילדיו ביקשו לצעוד ברגל לתחנה אחרת
12 אך גם האוטובוס שהיה צריך להגיע לתחנה זו, לא הגיע ולאחר המתנה של כחצי שעה ביקש
13 התובע לברר את שעת הגעתו. משנמסר לו כי האוטובוס יגיע בשעה שבע, ביקש התובע להחזיר את
14 הילדים שחיכו עמו לסבים, שב לתחנה ואזי התברר לו כי האוטובוס הגיע לתחנה בשעה 18:50
15 כשהתובע לא היה בתחנה. האוטובוס שלאחריו הגיע רק בשעה שבע וחצי. התובע הכחיש בעדותו
16 כי אוטובוסים נוספים התקשו להגיע לתחנה בשל עומסי תנועה והעיד כי למעט שני הקווים להם
17 המתין ראה את תנועת האוטובוסים זורמת. עוד העיד התובע כי המדובר בקו פנימי שלא יוצא
18 מגבולות העיר העתיקה שכלל לא צפוי להיות מושפע מעומסי תנועה בעיר.

19 לגבי המקרה השלישי, העיד התובע כי הוא עזב את התחנה לאחר המתנה של כחצי שעה וצעד
20 לתחנת אוטובוס מרוחקת על מנת לעלות לאוטובוס אחר, כך שאין לתובע כל ידיעה האם
21 האוטובוס הגיע לבסוף לתחנה. התובע העיד כי דובר בחג סוכות כאשר כמות הנוסעים המבקשים
22 לעשות שימוש בקו המתין עולה משמעותית.

23 התובעת הוסיפה לגבי האירוע הרביעי והעידה כי האוטובוס לו המתינה על מנת להגיע לקבר רחל
24 לא הגיע וכי כעבור כ-20 דקות הגיעו שני אוטובוסים. התובעת הלינה כי בחזור שלחה הנתבעת אך
25 ורק אוטובוס אחד מה שהפך את חווית הנסיעה לבלתי נסבלת עבורה, עבור בתה התינוקת ועבור
26 נוסעים נוספים שבכיה של התינוקת הפריע להם. התובעת העידה כי העדיפה לרדת לפני התחנה
27 שלה מאחר וכלל לא הייתה מסוגלת להרגיע את בתה במהלך הנסיעה בשל הצפיפות הקיצונית
28 באוטובוס.

29 באשר לאירוע הראשון, טען נציג הנתבעת כי הקו יצא מתחנת המוצא בעיר ערד בזמן ואף הגיע
30 לתחנה בה המתינו התובעים בשעה היעודה אך התמלא בדרך ועל כן לא ניתן היה להעלות נוסעים
31 נוספים.

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 18-03-5741 סוכובסקי ואח' נ' אגוד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 באשר לאוטובוס השני שהתעכב לצאת מהתחנה בשל ריבוי הנוסעים, טען נציג הנתבעת כי
- 2 התובעים שביקשו להגיע לאירוע משפחתי חשוב, נטלו סיכון בלתי סביר בכך שהסתמכו על
- 3 שירותי הנתבעת וזאת כשמשפחתם כשלעצמה מונה כמחצית מכמות נוסעים המותרת על פי
- 4 החוק. עוד ציין נציג הנתבעת כי בסופו של יום התובעים הגיעו לאירוע, נהנו ממנו ולא נגרם להם
- 5 כל נזק.
- 6 לגבי המקרה השני, העיד נציג הנתבעת כי תאונת דרכים היא ששיבשה את לוחות הזמנים של
- 7 הקווים וכי התובע נטל סיכון עת עזב את התחנה הנוספת על מנת להחזיר את ילדיו לסבים ולא
- 8 לקח בחשבון כי האוטובוס עשוי להגיע לפני השעה הנקובה.
- 9 באשר לאירוע השלישי, העיד נציג הנתבעת כי הגעת הקווים שובשה בשל אירוע בטחוני באזור וכי
- 10 מידע זה אינו מתעדכן בזמן אמת בלוח המידע האלקטרוני. עוד ציין כי בסופו של דבר עלה התובע
- 11 לאוטובוס בתחנה אחרת של הנתבעת והגיע ליעדו.
- 12 לעניין האירוע הרביעי, העיד נציג הנתבעת כי אין ביכולתו להתייחס אליו באופן ענייני מאחר
- 13 והתובעת לא סיפקה פרטים המאפשרים את בדיקת טענותיה.
- 14 הפסיקה הכירה בסמכות בית המשפט לפסוק פיצוי בגין הנזק הלא ממוני ללא הוכחת שיעורו
- 15 מקום בו הוכחה הפרת חובות מפעיל התחבורה הציבורית, כאשר תכלית פיצוי זה היא להרתיע
- 16 את בעל הרישיון מלהוסיף ולהפר את תנאי רישיונו (ראה ת"ק 16-08-35502 שוורץ נ' אפיקים
- 17 קו שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ ואח' (26.1.17)).
- 18 הוראות תקנה 399 (א) לתקנות תעבורה "הפעלת שירות סדיר" תחת הפרק "חובות בעל רישיון"
- 19 קובעת כדלקמן:
- 20 **"בעל רישיון קו יפעיל את השירות שעליו ניתן לו הרישיון באורח תקין, סדיר ורציף, בצורה**
- 21 **המבטיחה נסיעה נוחה ויעילה בהתחשב בצרכי הציבור"**
- 22 בע"פ 222/78 "דן" אגודה שיתופית לתחבורה ציבורית בע"מ נ' מדינת ישראל, פד"י ל"ג (1) 566,
- 23 נקבע כי הפרשנות הראויה אותה יש לתת לתקנה זו הינה רחבה ובמסגרתה נדרשים שיקול דעת
- 24 והיערכות כוללת למניעת תקלות:
- 25 **"הציווי בתקנה 399, כי "בעל רישיון קו יפעיל את השרות שעליו ניתן לו הרישיון באורח סדיר,**
- 26 **תקין ורצוף..." הוא על פניו בלתי מסויג. הצידוק בהטלת אחריות מוחלטת ... נעוץ בשיקול**
- 27 **העליון של טובת הציבור, במקרה שלפנינו – שהאזרח הנזקק להסעה באוטובוס בקו פלוני יוכל**
- 28 **לדעת כמעט בוודאות שאם יגיע לתחנת המוצא... ייאסף בשעה הקבועה בלוח, ואם יהיה באחת**
- 29 **התחנות האחרות – יוכל לחשב בערך מתי יצא לדרכו. זהו שירות יום-יומי רב חשיבות לחלק מן**

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 18-03-5741 סוכוצבסקי ואח' נ' אגוד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 **הציבור וזכותו שחברה המפעילה את הקו תעשה כל מאמץ, אף מעבר לסביר, כדי לעמוד בחובה**
- 2 **שהמחוקק הטיל עליה כתנאי להפעלה זו...** (עמ' 571-570).
- 3 משכך, על הנתבעת, כבעלת רישיון, לנקוט בכל האמצעים על מנת לספק לציבור שירות יעיל
- 4 ומתחשב בצרכיו.
- 5 ברוח פסיקה זו, אין בידי לאמץ את טענת הנתבעת לפיה עמדה בחובתה בכך שהאוטובוסים יצאו
- 6 בזמן מתחנת המוצא. הנתבעת לא הציגה מידע אותנטי ביחס לכמות הנוסעים שעלו בתחנה
- 7 המוצא ולכמות הנוסעים שעלו בהמשך כך שלא ניתן להסיק מהנתונים באיזו תחנה התגלה
- 8 לראשונה כי האוטובוס מלא וכי קיים צורך בתגבור. הנתבעת לא חלקה על כך שהאוטובוס
- 9 הראשון שהגיע לתחנה בה המתינו התובעים היה מלא ולפיכך נאלצו התובעים להמתין לאוטובוס
- 10 נוסף שאף יציאתו התעכבה בשל עודף נוסעים. בנסיבות אלו ומשלא עלה בידי הנתבעת להצביע על
- 11 כך שהאוטובוסים התמלאו בסמוך לתחנה בה המתינו התובעים ולא בתחילת המסלול, הרי
- 12 שטענות התובעים לעניין אי קבלת השירות אותו התחייבה לספק הנתבעת, מקובלות עליי. מכל
- 13 מקום, הצורך בתגבור היה ידוע – או למצער, היה צריך להיות ידוע לנתבעת, כבר עם הגעת
- 14 האוטובוס הראשון לתחנה וכבר בשלב זה היה עליה לדאוג לתגבור הקו, בתוך זמן סביר.
- 15 בהקשר זה יש לציין כי טענת הנתבעת לעניין כמות בני משפחה של התובעים שביקשו לעשות
- 16 שימוש בשירותיה, אינה מקובלת עליי ועדיף כי לא הייתה מועלית כלל. הנתבעת הינה מפעיל
- 17 שירותי תחבורה ציבורית ובהקצאת קוויה מצופה ממנה להביא בחשבון כי בין נוסעיה יהיו, כדבר
- 18 שבשגרה, גם משפחות ברוכות ילדים כך שעליה להיערך בהתאם.
- 19 בנסיבות המקרה הראשון, מקום בו דובר באירוע משפחתי של קרוב משפחה מדרגה ראשונה
- 20 ובהתחשב במידת האיחור, במספר התובעים וברמת הפיצויים שנפסקו במקרים דומים (ראה, בין
- 21 היתר רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגוד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ (2.2.17)), הנני
- 22 מעמידה את גובה הפיצוי לכלל התובעים על סך של 2,000 ₪.
- 23 באשר לאירוע השני, הרי שאין בידי להסתפק בהערה ביומן אירועים של הנתבעת שם צוין:
- 24 **"תאונת דרכים ביציאה מהעיר נגרמו מקקים כבדים גרמו לשיבושים בזמנים לכל קווי אגד**
- 25 **משעה 15:00 עד 22:00"** - כאשר שכלל לא ברור האם המידע הופק בזמן והאם משקף נכונה את
- 26 המצב.
- 27 הנתבעת לא צירפה כל אסמכתא ממשטרת ישראל התומך בטענתה זו. הנתבעת לא צירפה כל
- 28 אסמכתא באשר למסלול האוטובוס התומך בטענתה כי תאונת דרכים ביציאה מן העיר גרמה
- 29 לשיבוש הקו בעיר העתיקה. הנתבעת לא הציגה כל אסמכתא לטענתה למעט אותה הערה כללית
- 30 ביומנה. בנסיבות אלו אין אלא לקבוע כי לא עלה בידי הנתבעת להוכיח את טענתה כי אירוע נשוא

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 18-03-5741 סוכובסקי ואח' נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 התביעה נגד כתוצאה משיבוב קוויה בשל תאונת דרכים שהשפיעה על הגעת האוטובוסים בתחנה
2 בה המתינו התובעים.
- 3 משכך, הנני מחייבת את הנתבעת לפצות את התובעים בגין האירוע השני בסך של 1,000 ₪ לכלל
4 התובעים.
- 5 האמור באשר למחדל הנתבעת להוכיח את טענתה לעניין אירוע תאונת דרכים, תקף גם ביחס
6 לטענתה לעניין אירוע בטחוני שהשפיע על הגעת האוטובוס באירוע השלישי. גם כאן הסתפקה
7 הנתבעת בהגשת פלט יומן אירועים בו מצויה הערה כללית ביותר לעניין זה. מידע אודות אירוע
8 בטחוני ניתן לקבלה בנקל ממשטרת ישראל וכך גם מידע באשר לעומסי תנועה שנגרמו בשל
9 האירוע ומיקום העומסים. משלא הוצגו אסמכתאות המניחות את הדעת לטענות הנתבעת, אין
10 אלא לקבוע כי התובע זכאי לפיצוי מהנתבעת שכשלה באספקת שירות אותו התחייבה לספק.
- 11 דרישת התובע 2 לפיצוי בסך של 300 ₪ הינה סבירה ועל כן הנני קובעת כי על הנתבעת לפצות את
12 התובע 2 בסכום זה.
- 13 באשר לאירוע הרביעי, הרי שעיון בכתב התביעה מעלה כי התובעים סיפקו את מספרי הרב קו
14 שברשותם, כך שטענת הנתבעת כי לא היה בידה די פרטים על מנת לבדוק את טענות התובעת 1
15 לעניין הנסיעה חזרה מקבר רחל בתאריך 1/11/17 אינה מקובלת עליי. כל הנתונים הרלוונטיים
16 לביורור הטענות שהועלו בכתב התביעה מצויים ברשות הנתבעת. משבחרה לשלב את ידיה ולא
17 להתגונן, הרי שאין אלא לקבל את גרסת התובעת 1 שהייתה עקבית ואמינה, במלואה.
- 18 בנסיבות אירוע זה, דרישת התובעת לפיצוי בסך של 500 ₪ מקובלת עליי.
- 19 **סוף דבר –**
- 20 הנתבעת תפצה את התובעים בגין ארבעת האירועים בסך של 3,800 ₪.
- 21 בנוסף, תישא הנתבעת בהוצאות התובעים בגין ניהול הליך זה לרבות אגרת משפט בסך של 250 ₪.
- 22 בפסיקת הפיצויים הובאו בחשבון הוצאות הנתבעת בגין התייצבות לדיון אליו לא התייצבו
23 התובעים.
- 24 הסכומים לעיל ישולמו בתוך 30 יום ממסירת פסק הדין לידי הנתבעת שאם לא כן, יישאו הפרשי
25 ריבית והצמדה כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.
- 26 ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 15 יום.
- 27 ניתן היום, י"ט אב תשע"ט, 20 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.
- 28

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 5741-03-18 סוכוצבסקי ואח' נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

אירנה רוזן, רשמת בכירה

1

2

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

29 יולי 2009

ת"ק 14084-01-09 אטיה נ' קווים תחבורה ציבורית בע"מ

1

בפני כב' השופטת מיכל ברק נבו

התובעת שנהב אטיה

נגד

הנתבעת קווים תחבורה ציבורית בע"מ

2

3

פסק דין

4

5 זוהי תביעה לפיצוי בגין איחורים נטענים בהגעה של אוטובוס המופעל על ידי הנתבעת, ובגין שירות
6 לקוי.

7

8

טענות התובעת

9

10 1. התובעת עבדה בתקופה הרלוונטית לתביעה כמתמחה במשרד עורכי דין, ונסעה באופן קבוע
11 בקו 56, המופעל על ידי הנתבעת, כדי להגיע מביתה למקום עבודתה, וממקום עבודתה בחזרה
12 לביתה. לטענתה, במקרים חוזרים ונשנים, הנתבעת לא הפעילה את הקו בזמנים שהתחייבה.
13 התובעת בכתב תביעתה מפרטת שמונה מקרים, שארעו בפרק זמן של שבעה חודשים (בין מאי
14 2008 לדצמבר 2008) בהם, לטענתה, לא הגיע האוטובוס בשעה היעודה, לפי פרסומי החברה.
15 האיחורים היו בני 40 דקות, 20 דקות, רבע שעה, ולעתים התייאשה התובעת מלחכות, ונסעה
16 בקו אוטובוס אחר. נוסף על כך, במקרה אחד, ארעה תקלה באוטובוס והנהג הכריח את
17 הנוסעים לרדת ולהמתין לאוטובוס אחר, בגשם זלעפות, במקום לאפשר להם להמתין בתוך
18 האוטובוס המוגן מהגשם.

19

20 2. התובעת פרטה בטיעון משפטי ארוך מהן החובות החלות על חברה הנותנת שירותי תחבורה
21 ציבורית, ומדוע, לטענתה, הופרו החובות הללו. התובעת טענה כי נגרמו לה נזקים קשים
22 כתוצאה מכך שאיחרה למשרד, ובכתב תביעתה תיארה את הזעם של הממונה עליה במשרד,
23 בכל פעם שאיחרה. היא ציינה כי במועד מסוים היא איחרה לפגישה חשובה עם לקוחות
24 ובמקרה אחר איחרה לבית המשפט. התובעת תיארה את התכתבויותיה וחילופי הדברים בינה

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

29 יולי 2009

ת"ק 09-01-14084 אטיה נ' קווים תחבורה ציבורית בע"מ

- 1 לבין נציגי הנתבעת. לכתב תביעתה צירפה 10 עמודי נספחים ובהם ההתכתבויות עם הנתבעת,
- 2 לוחות הזמנים של קו 56 על פי פרסומי הנתבעת וצילום המלמד על הצפיפות באוטובוס.
- 3
- 4 3. בגין כל אלה, דרשה התובעת פיצוי בסך 25,000 ₪: 2,500 ₪ בגין כל אחד משמונה האיחורים
- 5 של האוטובוס (סה"כ 20,000 ₪) וסך של 5,000 ₪ בגין "הוצאות פרסום פסק דין לכשינתן
- 6 בעיתונות".
- 7

טענות הנתבעת

- 9
- 10 4. לטענת הנתבעת, בארבעה מהמקרים הנטענים מראה פלט נתוני מכשיר ה-GPS המותקן
- 11 באוטובוס, כי האוטובוס עבר במקום שבו טענה התובעת שהמתינה, בשעה שהיא טענה שהיא
- 12 המתינה, או בסמוך לאחר אותה שעה. פירוט נתוני ה-GPS צורף לכתב ההגנה לגבי ארבעת
- 13 המקרים.
- 14
- 15 5. לגבי ארבעת המקרים האחרים, מסכימה הנתבעת כי איחורה להגיע לתחנה בשעה היעודה.
- 16 הסיבות לכך היו כדלקמן: במקרה אחד היתה בעיה של עבודות תשתית ברחוב אבן גבירול,
- 17 שגרמו לשיבושים בכל הקווים העוברים באזור; במקרה שני היתה בעיה טכנית שהתגלתה
- 18 באוטובוס ותוקנה (ובעקבותיה היה איחור של 12 דקות); במקרה שלישי היתה בעיה של תקלה
- 19 טכנית למכשיר הכרטוס של האוטובוס (שגרם לעיכוב של 7 דקות); במקרה רביעי היתה תקלה
- 20 טכנית נוספת באוטובוס. הנתבעת טוענת כי תקלות אלה הן דבר שלא ניתן לצפות אותו מראש
- 21 והיא עשתה כמיטב יכולתה לצמצם את זמני ההמתנה.
- 22
- 23 6. עם זאת, היא הכירה בכך שלתובעת נגרמה אי נוחות ולכן הציעה לפצותה ב-2 כרטיסיות
- 24 המכילות 20 נסיעות, בשווי 85.60 ₪, בקווים בהם נוסעת התובעת. התובעת לא הסתפקה בכך
- 25 והגישה תביעה זו, שהיא מוגזמת לפי כל קנה מידה.
- 26

הדיון

- 27
- 28
- 29 7. בדיון שלפני התייצבו התובעת ונציגי הנתבעת.
- 30
- 31 8. בדיון טענה התובעת כי בחלק מהמקרים שלגביהם הציגה הנתבעת נתונים מה-GPS, יתכן
- 32 שהיא הגיעה למקום שניות לאחר שעבר האוטובוס, אך מכל מקום הנתבעת לא הביאה נתונים
- 33 לגבי האוטובוס הבא שעבר באותו מקום, והוא איחר. עוד טענה התובעת, כי דברי הנתבעת לגבי
- 34 תקלות טכניות כאלה ואחרות, ושיפוצים ברחוב אבן גבירול, נטענו בעלמא, מבלי שהטענה

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

29 יולי 2009

ת"ק 09-01-14084 אטיה נ' קווים תחבורה ציבורית בע"מ

- 1 הוכחה. התובעת לא זימנה לעדות את הממונה עליה או כל עד אחר, כדי לתמוך את טענותיה
- 2 בדבר הנזקים הגדולים שנגרמו לה במקום עבודתה במשרד עורכי הדין. עם זאת, טענה בדיון, כי
- 3 האיחורים פגעו מאוד בתדמיתה במשרד עורכי הדין שבו התמחתה, ולמרות רצונה להשאר
- 4 לאחר ההתמחות באותו משרד, הדבר לא התאפשר לה. היא ציינה כי פעם אחת איחרה לדיון
- 5 בבית המשפט, והדבר גרם אי נעימות גדולה, אם כי בעקבות שאלה בענין זה, התברר כי היא לא
- 6 ניהלה את הדיון, אלא התלוותה למאמן שלה. עוד התברר כי גם באותו מקרה לא לקחה מונית
- 7 בנסיון להקטין את הנזק, שכן לטענתה - לא היה לה די כסף בארנק לשם כך. היא טענה שגם
- 8 ללא הוכחת נזק, היא זכאית לפיצוי של 2,500 ₪ בגין כל איחור.
- 9
- 10 את דרישתה ל-5,000 ₪ נוספים, עבור פרסום פסק הדין בעיתונות, הסבירה בכך שיצאו כתבות
- 11 שונות על התפקוד הלקוי של הנתבעת, וגם היא רוצה להוציא כתבה לגבי שירות הנתבעת,
- 12 בעיתונים "ידיעות" ו"מעריב", על מנת שהנתבעת תאלץ להחזיר את הזכיון שלה ועל מנת
- 13 שחברת "דן" תקבל את הזכיון במקומה. היא הסבירה את רצונה בכך שהנתבעת גורמת נזק
- 14 להרבה מאוד אנשים והתובעת סבורה שעל הנתבעת להיענש. על חשבונה היא יהיה לה קשה
- 15 מאוד לפרסם כתבה, ולכן היא מבקשת תשלום מהנתבעת, כדי שתוכל לפרסם כתבה נגדה.
- 16
- 17 9. הנתבעת שבה וטענה בדיון כי מצד אחד, התקלות הטכניות היו בלתי צפויות, ומצד שני - ענין
- 18 השיפוצים ועבודות התשתית ברחוב אבן גבירול הם ענין שהוא בידיעת כל מי שגר בתל אביב או
- 19 כל מי שעבר בתל אביב בחודשים האחרונים. נוסף על כך, הנתבעת פרסמה באתר האינטרנט
- 20 שלה את דבר העיכובים הנגרמים כתוצאה מאותן עבודות תשתית, ואף תלתה שלטים בתחנות
- 21 האוטובוס, שהודיעו על ביטולן של אותן תחנות בימים כאלה ואחרים בשל אותם שיפוצים.
- 22
- 23 הנתבעת הדגישה כי לא התנערה מהתובעת והבינה כי נגרמה לה אי נוחות, ולכן הציעה לה
- 24 פיצוי. אילו הסכימה התובעת לפיצוי שהוצע לה, בכך שהיה נגמר הענין, אך נוצר הרושם
- 25 שלתובעת מניעים אחרים, כגון רצון לפרסום עצמי או מטרה אחרת, שבגללה הגישה תביעה
- 26 מוגזמת זו.
- 27

הכרעה

- 28
- 29
- 30 10. אין צורך להכביר מילים על חשיבותה של התחבורה הציבורית, הן עבור אלה שאין להם אמצעי
- 31 תחבורה אחרים, והן עבור אלה המבקשים לנסוע בתחבורה ציבורית מכל סיבה אחרת. הדברים
- 32 ברורים וידועים, ואין צורך לחזור עליהם (ראה פסק דינו של כבוד השופט טננבוים בת"ק (י-ם)
- 33 2659/07 כרמלי יצחק נ' אגד, ניתן ביום 18.12.07, וכן פסק דיני בת"ק 1062-03-08 ראובני נ'
- 34 קווים תחבורה ציבורית בע"מ, ניתן ביום 16.07.08). בנוסף, אני מפנה לאמור בפסק דינו של
- 35 כבוד השופט פרידלנדר, בת"פ 4643/09 מדינת ישראל - משרד התחבורה נ' "אגד" אגודה

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

29 יולי 2009

ת"ק 09-01-14084 אטיה נ' קווים תחבורה ציבורית בע"מ

- 1 שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ (ניתן ביום 28.6.09), בפסקאות 8-15. באותו מקרה, נדון
2 אמנם ההיבט הפלילי של אי ביצוע נסיעה שהיה על נותן השירות לבצע לפי תנאי הרשיון, אך
3 השיקולים העומדים בבסיס הענישה שם - נכונים גם לענינו.
4
5 11. אינני מקבלת את טענות הנתבעת, כי היא לא יכלה להיערך בצורה טובה יותר בעקבות
6 השיפוצים ברחוב אבן גבירול. עבודות תשתית אלה, כפי שטענה הנתבעת בדיון, ובניגוד לטענתה
7 בכתב ההגנה, היו דבר ידוע ומתמשך, כך שניתן היה להוסיף קווים או להיערך בדרך אחרת, כדי
8 להפחית את אי הנוחות שנגרמה לנוסעים בקווי האוטובוס העוברים באזור השיפוצים.
9
10 אני סבורה כי גם הטענות בדבר תקלות טכניות כאלה ואחרות דינן להדחות, שכן תקלות
11 טכניות הן דבר שמתרחש, מטבע הדברים, לעתים קרובות, בחברה שעיסוקה בנסיעות, ומאחר
12 שכך - גם אם לא ניתן לדעת מתי תתרחש תקלה והיכן, הרי שיש להיערך לכך שבאופן כללי ניתן
13 מענה הולם.
14
15 עם זאת, יש לזכור כי מדובר בשלושה מקרים של איחור בשל תקלות טכניות בשבעה חודשים,
16 שבמהלכם נסעה התובעת (לטענתה) יום-יום, פעמיים ביום, באוטובוס.
17
18 לכן, אני סבורה כי יש מקום לפצות את התובעת בגין אותם ארבעה מקרים שבהם איחרו
19 האוטובוסים להגיע, ושיעור הפיצוי צריך להיות מורגש על ידי הנתבעת, אך עם זאת, על הפיצוי
20 להיות פרופורציונלי לחומרת ההפרה של חובת הנתבעת.
21
22 12. אני מקבלת את טענות הנתבעת, שהוכחו באמצעות פלטי ה-GPS, כי בארבעה מקרים נוספים,
23 האוטובוס עבר במקום במועד, והתובעת כנראה "פספסה" את האוטובוס והגיעה למקום לאחר
24 שזה חלף.
25
26 13. אני סבורה כי הפיצוי שהציעה הנתבעת בסך 86 ₪ אינו פיצוי מספיק, והיה מקום להציע פיצוי
27 נדיב יותר, אותו אני מעמידה על סך של 200 ₪ לכל איחור, ובסך הכל 800 ₪ בגין ארבעת
28 האיחורים, לגביהם קיבלתי את טענות התובעת.
29

התנהלות התובעת

- 30
31
32 14. עם זאת, עלי להתייחס להתנהגותה של התובעת ולתביעה שהגישה. אף שבבסיסה, התביעה
33 מוצדקת (והא ראייה: קבעתי כי התובעת אכן זכאית לפיצוי, ופיצוי משמעותי יותר מזה
34 שהציעה לה הנתבעת), נראה לי שמדובר בדוגמא לעשיית שימוש לרעה בהליכי המשפט בבית
35 המשפט לתביעות קטנות, ואבהיר:

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

29 יולי 2009

ת"ק 09-01-14084 אטיה נ' קווים תחבורה ציבורית בע"מ

- 1
- 2 "מטרתו של בית המשפט לתביעות קטנות היא לאפשר הליך מהיר ושאינו יקר לתביעות
- 3 בסכומי כסף קטנים ולמנוע מהצרכן את הקשיים הכרוכים בהגשת תביעה בצינורות השיפוט
- 4 המקובלים" (רע"א 5711/08 פרטוק נ' סול טורג'מן בע"מ, ניתן ביום 17.03.09 מפי כבוד
- 5 השופטת ארבל).
- 6
- 7 "מוסד התביעות הקטנות נועד לסייע לאזרח ולצרכן הקטן, ולמעשה לכל אדם אשר חש כי נגרם
- 8 לו אי צדק, אלא שבשל הקשיים הכרוכים בפניה לבתי המשפט האזרחיים הרגילים אינו יכול או
- 9 אינו מעוניין להביא את ענינו דרך צינורות השיפוט המקובלים... באמצעות סדרי דיון פשוטים,
- 10 דיני ראיות "מרוככים" ואגרות משפט נמוכות, מוסד התביעות הקטנות מעניק לציבור פורום
- 11 נאות לפתרון סכסוכים אזרחיים המערבים סכומי כסף קטנים" (רע"א 292/93 סרבוז נ' ע.
- 12 אופק בע"מ, פ"ד מח(3) 177, 189).
- 13
- 14 15. כאמור לעיל, המטרה של בית משפט זה היא לאפשר לאזרח גישה קלה ונוחה לערכאות, כדי
- 15 לקבל פיצוי על נזק שנגרם לו, ועל עוול שנעשה לו. בדרך כלל, עסקינן בתביעות כלפי גוף צרכני
- 16 או כלפי נותן שירות, אם כי מוגשות גם תביעות בין אזרח לאזרח.
- 17
- 18 16. יש אזרחים הרואים בהגשת תביעה בבית המשפט לתביעות קטנות דרך "לחנך" גוף צרכני
- 19 שהתנהג שלא כראוי, והזדמנות "להעניש" גוף שכזה. חשוב לציין, כי לעתים, גישה שכזו היא
- 20 אכן במקומה, וזאת - כאשר מדובר בפגיעה ממשית באזרח הקטן, ולא בענין של מה בכך, שכל
- 21 אדם סביר היה מבליג לגביו, או כאשר מדובר בהתנהגות בלתי ראויה של הגוף הצרכני, אף אם
- 22 מדובר בסכומי כסף נמוכים (להלן - המקרים המוצדקים).
- 23
- 24 עם זאת, גם במקרים כאלה, כשהמטרה היא "חינוך" או "ענישה", יש לשמור על פרופורציה
- 25 בתביעה המוגשת, ולא לדרוש סכומים, המעלים חשש שהתובע מנסה להתעשר שלא כדין,
- 26 באותה הזדמנות, או מנסה להשיג מטרות אחרות, כגון פרסום עצמי (להבדיל מפרסום המקרה,
- 27 לטובת כלל הציבור).
- 28
- 29 17. יש להבחין בין המקרים המוצדקים, לבין מקרים שבהם אזרח מנצל את בית המשפט לתביעות
- 30 קטנות ואת קלות הגישה אליו, לצורך הגשת תביעה מופרכת, בשל ענין של מה בכך, שכל אדם
- 31 סביר היה מבליג לגביו, או להגשת תביעה שהבסיס שלה אמנם דרישה מוצדקת, אך הפיצוי
- 32 הראוי הוא קטן, והתובע מגיש תביעה על אלפי או עשרות אלפי שקלים (יש לזכור שכיום ניתן
- 33 להגיש תביעות עד סך של 30,100 ₪).
- 34

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

29 יולי 2009

ת"ק 09-01-14084 אטיה נ' קווים תחבורה ציבורית בע"מ

18. לא אחת הערתי לנציגי גופים צרכניים שהופיעו לפני כנתבעים, על ניסוח כתבי הגנה פוגעניים ומתלהמים, שלא לצורך. גם כאשר נתבע סבור כי אין כל מקום לקבל את התביעה נגדו, בדרך כלל אין מקום לכנותה "תביעה קנטרנית" או "נסיון נואל להוציא כספים שלא כדין מהנתבע". גם כאשר נתבע משוכנע בצדקתו, ניתן להסתפק בניסוח מאופק, מנומס וענייני, גם אם תקיף ולא פשרני, והביטויים המתלהמים מחטיאים את המטרה ומעליבים את התובע, שלא לצורך.
- מנגד, ניתן, לצערי, למצוא גם לא מעט תובעים, המגישים תביעות מופרכות, מוגזמות, מנוסחות בלשון בוטה, על סכומים שאין כל קשר בינם לבין ההפרה הנטענת או הפגיעה הנטענת.
- על מנת להגשים בצורה יעילה את המטרה שלשמה קיים בית המשפט לתביעות קטנות, יש לנסות לצמצם ככל האפשר את שתי התופעות האמורות, גם יחד.**
19. יש לזכור, כי בצד זכות הגישה לערכאות, שהיא זכות מרכזית בשיטת המשפט הישראלית, קיימת חובה לנהל את ההליך השיפוטי בצורה הגונה ותקינה, וקיים איסור לעשות שימוש לרעה בהליך השיפוטי (ר' בש"א 6479/06 **בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' שפ**, ניתן ביום 15.01.07 מפי כבוד הנשיאה ביניש). בפסק הדין בבג"צ 5918/07 **פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול**, שניתן ביום 23.06.09 בבית המשפט העליון (להלן - **ענין פלונית**), נקבע: "מחובת תום-הלב הדיוני נגזר האיסור על שימוש לרעה בהליכי משפט. מטרתו של איסור זה במישור הציבורי הינה לשמור על תקינות ההליך השיפוטי, ולמנוע מבעל-דין להשתמש לרעה בבתי-המשפט ובכך לפגוע בהשלטת הצדק... כמו עקרון תום-הלב, אף גבולות האיסור על שימוש לרעה בהליכי משפט אינם ניתנים לתחימה מראש, שכן מדובר במושגים דינאמיים ויחסיים המקבלים את תוכנם המהותי בהתאם לנסיבות העניין ולדרך בה יושמו ממקרה למקרה" (פסקה 39 לפסק הדין).
20. נראה לי, כי המקרה שלפנינו מהווה דוגמה לתביעה שנופחה הרבה מעבר לפרופורציה הראויה לה, ואני סבורה כי אלמלא התנהלה התובעת בצורה בה התנהלה, ואילו היתה דורשת מהנתבעת פיצוי סביר, היה הענין שלפני מסתיים מחוץ לכתלי בית המשפט. לטעמי, הדרך "לחנך" גוף צרכני היא בהפניית דרישה כספית סבירה, כזו אשר - אם יגיע הענין לבית המשפט - תקבל גיבוי מבית המשפט, ולא כמו במקרה זה, הגשת תביעה על סך של 25,000 ₪, שמבחינה כספית, כ-3% ממנה נמצאים כמוצדקים.
- הדוגמה המובהקת ביותר בעיני להתנהלות הלא ראויה של התובעת, היא הדרישה לפיצוי בסך 2,500 ₪ בגין כל איחור נטען של האוטובוס (ללא הוכחת נזק), ובסך הכל 20,000 ₪, **ובפרט הדרישה לקבל 5,000 ₪ עבור "הוצאות פרסום פסק הדין לכשינתן בעיתונות"**. נדמה לי כי אין צורך להכביר מילים בדבר היות הדרישה האמורה מופרכה. התובעת הסבירה, כי לדעתה על

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

29 יולי 2009

ת"ק 14084-01-09 אטיה נ' קווים תחבורה ציבורית בע"מ

1 הנתבעת לממן לה עלות פרסום כתבה, שתכפיש את הנתבעת, בתקוה להוביל לשלילת רשיונה
2 להפעלת תחבורה ציבורית באזור מגוריה של התובעת. אינני רואה עין בעין עם התובעת.
3
4 21. כפי שנקבע בענין פלונית, "לצד האיסור על שימוש לרעה בהליך השיפוט, מסורה בידי בית
5 המשפט סמכות טבועה למתן סעד דיוני בגין ניצול לרעה של הליכי משפט. מדובר בסמכות
6 שבשיקול דעת - הן לענין עצם הענקת הסעד והן לענין מהות הסעד שניתן" (נפסקה 39 לפסק
7 הדין).
8
9 מאחר שהגעתי, מצד אחד, למסקנה שהתביעה בבסיסה מוצדקת, אך מצד שני, התנהלות
10 התובעת היתה לא ראויה, והסעד שנדרש היה מופרך ומופרז, ומאחר שאני סבורה כי יתכן
11 שאלמלא הדרישה המוגזמת יכול שהתביעה היתה מסתיימת מחוץ לכתלי בית המשפט, אשלול
12 מהתובעת הוצאות משפט, למרות שזכתה במקצת תביעתה.
13

סיכום

14
15
16 22. לאור כל האמור, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 800 ₪, אך איני מזכה את
17 התובעת בהוצאות משפט.

18
19 בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 15 יום.

20
21 ניתן היום, ח' אב תשס"ט, 29 יולי 2009, בהעדר הצדדים.

22

23 מיכל ברק נבו, שופטת
24
25
26
27
28

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

לפני כב'
השופט מנחם (מריו) קליין

חיים אברהם פרי

התובע

נגד

רכבת ישראל בע"מ

הנתבעת

פסק דין

רקע

1
2
3
4
5 מונחת בפני תביעה כספית בסך 2,500 ₪ אשר הוגשה בהליך של "תביעות קטנות".
6
7 מר חיים פרי (להלן: "התובע") הוזמן על ידי מכללת עכו להרצות בפני הסטודנטים במכללה
8 בנושא סחר בינלאומי. לבקשתו של התובע תוכננה ההרצאה להתחיל בשעה 16:15 ביום ה –
9 27/02/07. התובע ביקש שההרצאה תחל בשעה זו בכדי שיוכל לתאם את הגעתו לעיר עכו
10 ברכבת, אשר מופעלת על ידי חברת רכבת ישראל בע"מ (להלן: "הנתבעת").
11
12 התובע, המתגורר בכפר סבא, נסע ברכבו לתחנת הרכבת בבית יהושוע. שם, היה עליו לעלות על
13 רכבת שזמן הגעתה לרציף נקבעה ל – 14:25 ולאחר החלפת רכבות בתחנת הרכבת בבנימינה היה
14 אמור להגיע לתחנת הרכבת בעכו בשעה 15:47. שלושים דקות לפני תחילת ההרצאה.
15
16 אולם, הרכבת לא הגיעה בזמן המיועד. התובע, החל לחשוש וניסה לברר מתי הרכבת תכנס
17 לרציף אך ללא הועיל. עובדי הנתבעת במקום לא יכלו לענות על שאלתו מתי תגיע הרכבת. גם
18 במוקד הטלפוני של הנתבעת, לא הצליח התובע לקבל תשובה מדוייקת, וכל שנענה לאחר שנציג
19 הנתבעת הטלפוני ניסה לברר את הנושא, היה כי הרכבת תאחר וכי זמן ההגעה לעכו יהיה 16:50.
20 בשעה 15:00 עזב התובע את הרציף, חזר לרכבו ונאלץ לנהוג לעכו. התובע איחר להרצאה
21 המתוכננת. מצב זה גרם לתובע למפח נפש ובושה רבה. לאחר מכן לא הוזמן עוד התובע להרצות
22 במכללה דן.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1
2 איחור זה של הנתבעת גרם לתובע לנזקים ממשיים, הוצאות רכב ודלק עקב הנסיעה הארוכה
3 לעכו, עוגמת נפש ועוד. התובע מעמיד את נזקיו בסך של 2,500 ₪.
4
5 הנתבעת בכתב הגנתה הודתה כי אכן היה עייב ברכבת לה חיכה התובע. הרכבת שמספרה 268
6 הייתה בדרכה מאשקלון לבנימינה. לתחנה בבית יהושע (בה המתין התובע) הגיעה הרכבת,
7 בשעה 14:51 ואל התחנה הסופית בבנימינה הגיעה הרכבת בשעה 15:15, באיחור של 24 דקות
8 בלבד. איחור זה, לטענת הנתבעת, אינו מזכה את התובע בפיצוי כלשהוא והוא מנוע מלתבוע בגין
9 כך לאור דברי חקיקה ברויים החלים על המקרה הנוכחי.
10
11 שר התחבורה, הוסמך בהתאם לסעי' 56 ו-57 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש] במיוחד סעי'
12 56(2) ו-57(א)(1) להתקין תקנות כדלקמן:
13
14 "56. השר רשאי להתקין תקנות לעניינים אלה, ובכל תקנה רשאי הוא להורות שעל
15 המפר אותה יוטל קנס שלא יעלה על 30 לירות:
16 הגדרת סמכויותיו של המנהל;
17
18 ...
19
20 57. (א) השר רשאי להתקין תקנות בדבר הפעלת מסילה ובין היתר בעניינים אלה:
21 (1) תנאי נסיעה לרבות תנאי האחריות בשל חבלה לנוסעים;"
22
23
24 הנתבעת, תולה את הגנתה על הוראות תקנות מסילות הברזל (תנאי נסיעה ברכבת) התש"ס –
25 2000, שהותקנו על ידי שר התחבורה. על פי סעיף 8(א) לתקנות אלו על מנהל הרכבת לקבוע מהו
26 שיעור הפיצוי בגין איחור בהיא ליסנא:
27
28 "8. (א) במסגרת תנאי ההפעלה הכלליים יקבע המנהל את שיעור הפיצויים שתשלם
29 הרשות בגין איחור רכבת העולה על 30 דקות."
30
31
32 מנהל הרכבת קבע כי בקרות איחור של שלושים דקות יפוצה הנוסע בכרטיס נסיעה אחד באותו
33 קו ובאיחור העולה על שעה יפוצה הנוסע בשני כרטיסי נסיעה באותו הקו, כמפורט ב "הוראות
34 נוהל פיצוי לנוסעים בגין איחורי רכבות" מס' נוהל 04-05-36:

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

6.2" גובה הפיצוי

6.2.1 כרטיס נסיעה באותו קו נסיעה אותו רכש הנוסע כאשר מדובר על איחור

מעל $\frac{1}{2}$ שעה.

6.2.2 שני כרטיסי נסיעה באותו קו נסיעה אותו רכש הנוסע כאשר מדובר על

איחור מעל 1 שעה. "

תביעת התובע לפיצויי כספי איננה במקומה שכן היא עומדת בניגוד להוראות התקנות והנוהל הנ"ל.

הנתבעת ציינה עוד שאסור ליתן סעד לפי דיני הנזקים כאשר נקבע סעד אחד לכלל ציבור הנוסעים. הנתבעת אף התנגדה לסמכותו העניינית של בית משפט זה לבדוק את חוקיות וסבירות ההוראות הנ"ל שכן לשיטתה הסמכות לכך נתונה לבית המשפט הגבוה לצדק או לבית המשפט המחוזי ביושבו כבית משפט לעניינים מנהליים.

לגופו של עניין טענה הנתבעת גם כי היה על התובע לצאת מוקדם יותר מביתו באם הגעה בזמן להרצאה הייתה כל כך חשובה לו. לשיטתה, קיימים סיכונים הנופלים על כל אדם שיוצא מביתו ומתכנן את יומו אם באמצעות רכבו הפרטי או באמצעות הסעה ציבורית, אשר לפיה נלווה לנסיעה סיכון סביר אשר במקרה שבו הוא מתממש, הרי שתוצאותיו אינן מטילות חבות כלשהי על יוצר הסיכון.

לסיום, טענה הנתבעת כי גם אם ניתן לראות ברכישת כרטיס הנסיעה ברכבת היווצרות חוזה כלשהו בינה לבין התובע, הרי שלא מדובר בחוזה רגיל וכי כל ההשגות המצויינות בפקודת מסילות הברזל ובתקנותיו חלים על ה"חוזה" שנוצר בינה לבין התובע. גם עקב סיבה זו לא זכאי התובע לסעד כלשהוא.

בתאריך ה – 23/08/07 התקיים בפניי דיון ההוכחות בו העידו התובע ונציגי הנתבעת. במהלך הדיון כל צד הבהיר את טענותיו. התובע עמד על כך כי המתין עד השעה 15:00 והרכבת עוד לא הופיעה לעומת נציג הנתבעת שטען שעל פי רישומיו הרכבת הגיעה בשעה 14:51. כמו כן, הבהיר התובע כי סכומי התביעה דגן הינם הנזקים הישירים ולא העקיפים. לשיטתו, הרצאותיו במכללת עכו הופסקו עקב האיחור דגן. פרנסתו, שתלויה במתן ההרצאות נפגעה ואינו יכול להוון את סכום הנזקים שנגרמו לו אשר לשיטתו הינם נזקים עקיפים "טהורים".

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1 נציג הנתבעת עמד על כך כי הנתבעת איננה מוכנה ליתן כל פיצוי כספי. נציג הנתבעת הבהיר כי
2 אין כל הסדר בנוגע לאיחור בקו אשר גורם לאיחור נוסף בקישור לקו שני.
3
4 טענתו העיקרית של התובע לאי חוקיות הוראות מנהל הרכבת נטענה בלשונו באילו המילים:
5
6 "כשהגשתי את התביעה אמרו לי למה אתה מגיש תביעה נגד הרכבת. אמרתי אני
7 מגיש תביעה, אמרתי שזה לא ייתכן. הרכבת קובעת זמנים וגם קובעת הפיצוי ... לא
8 נראה לי תקין שהם גורמים לנזק וקובעים סוג הפיצוי."
9
10 מתוך מילים אלו עולה טענה מן המעלה הראשונה. לשיטתו של התובע, זכותו הבסיסית להגיש
11 תביעה כנגד נזקים שנגרמו לו נחסמת. חסימה זו פוגעת בזכויותיו החוקתיות. המעוול פטור
12 מתשלום. כאשר נחסמת מאזרח המדינה זכות תביעה, הרי שבכך נפגע קניינו.
13
14 טענות אלו נראו לי כטענות המצריכות שקלא וטריא רצינית. בגין כך איפשרתי ליועצת
15 המשפטית של הרכבת להגיש סיכומים משפטיים בכתב בתיק זה.
16 הסיכומים הוגשו ביום 08/09/07 והיועצת המשפטית של הרכבת פירטה את הרקע הנורמטיבי
17 לחוקיות הוראות מנהל הרכבת.
18

דיון

סמכות עניינית של בית משפט זה

19
20
21
22
23
24 סבורני שדין טענת הנתבעת בעניין זה להדחות.
25
26 נכון הוא שבתקיפה ישירה של דבר חקיקה או הוראות מינהל הסמכות הייחודית נתונה לבג"ץ
27 ולבית המשפט לעניינים מנהליים לפי העניין. לא כן כשמדובר בתקיפה עקיפה שנעשית בתביעה
28 אזרחית, כשהתובע דורש פיצוי כספי והנתבעת, כטענת הגנה, מציגה הוראות מינהל הפוטר
29 אותה מכל חובת פיצוי. במקרה זה, לבית המשפט הדן בתביעה הכספית הסמכות לדון בחוקיות
30 הוראות המינהל המשמשת כטענת הגנה בידי הנתבעת כנגד תביעתו הכספית של האזרח.
31
32 ראה דבריו של כב' הש' לוין ברע"א 483/88 מפעלים פטרוכימיים בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד
33 מד(3) 815, 812 באומרו:
34

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1 "אם עילתה של התובענה נולדה בתחום המשפט המינהלי, שגם במקרה כזה אין
2 מדובר אלא ב"תביעה אזרחית", שהסמכות לדון בה נקבעת לפי סכום התביעה, ומי
3 שתובע כסף אין לומר עליו שתביעתו היא "כיסוי" לדבר אחר."
4
5 דיון בתקיפה עקיפה מסוג זה נעשתה למשל ע"י כב' הש' ד"ר אילה פרוקצ'יה בשבתה כשופטת
6 בית משפט לעניינים מקומיים בירושלים, עובר לחקיקתו של חוק היסוד : כבוד האדם וחירותו
7 בת"פ (י-ם) 3471/87, מדינת ישראל נ' אמציה קפלן, פ"מ תשמ"ח (2), 26, כשדנה בתקפות חוק
8 עזר עירוני המונע הפעלת בתי קולנוע בשבתות.
9
10
11

זכות תביעה כזכות יסוד

12
13
14 חוק יסוד : כבוד האדם וחירותו (ס"ח תשנ"ב מס' 1391) (להלן : "חוק היסוד") קובע כך :

15
16 "3. אין פוגעים בקנינו של אדם."

17
18 המושג "קניין" מפורש בצורות שונות כפי שציין הנשיא ברק בע"א 6821/93 בנק המזרחי
19 המאוחד בע"מ נ' מגדל כפר שיתופי ואח', פ"ד מט(4) 221, 418 (להלן : "פס"ד מזרחי") כך -
20
21

22 "למושג "קניין" משמעויות שונות, על פי ההקשר שבו הוא מופיע. דומה כי במישור
23 החוקתי מונחת ביסוד הזכות ההגנה על הרכוש. קניין הוא כל אינטרס, אשר יש לו ערך
24 כלכלי. על-כן, משתרע הקניין לא רק על "זכויות קנייניות" (במובן שניתן להן במשפט
25 הפרטי - כגון, בעלות, שכירות וזיקת הנאה), אלא גם על חיובים וזכויות בעלי ערך
26 רכושי שנרכשו על-פי המשפט הציבורי." (עמ' 431) (הדגשה שלי - מ.ק.)
27

28 לאחרונה, זכות התביעה הוכרה במפורש כזכות קניין חוקתית בבג"ץ 8276/05 עדאלה - המרכז
29 המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל ואח' נ' שר הבטחון (פורסם בנבו) בהיא לישנא -
30

31 "האם שלילת האחריות בנזיקין פוגעת בזכויות המעוגנות בחוק-יסוד : כבוד האדם
32 וחירותו? התשובה היא בחיוב ... הזכות בנזיקין הנתונה לניזוק (או ליורשיו או לתלויים
33 בו), ואשר נשללה על ידי תיקון מס' 7, הינה חלק מזכותו החוקתית של הניזוק לקניין

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1 ... מתבקשת מכאן המסקנה, כי זכותו של הניזוק על פי דיני הנזיקין היא חלק מרכושו
2 ועל כן חלק מקניינו. " (עמ' 21-22)
3
4
5 במקרה הנ"ל בוטל סעיף חוק אשר מנע מתושבי האזור מלהגיש תביעה נזיקית כנגד המדינה בגין
6 נזקים מסויימים שנגרמו ע"י כוחות צה"ל בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה.
7
8 דברים אלו נתמכים גם בספרות המקצועית -
9
10 "זכות הפיצויים הבסיסית של אדם, הנפגע על-ידי מעשה עוולה, היא זכות חוקתית
11 העולה מן ההגנה על חייו, גופו, ועל קניינו ... כל הגבלה של הזכות לפיצויים בגין
12 מעשה עוולה חייבת לעמוד במבחן החוקתי של תכלית ראויה ושל מידה שאינה עולה
13 על הנדרש" (י' אנגלרד, פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, מהדורה שלישית (תשס"ה), 9).
14
15 לדידי, לתובע קיימת עילת תביעה בין מכוח חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג – 1973, או מכוח
16 פקודת הנזיקין [נוסח חדש].
17
18
19
20
21

זכות הגישה לערכאות

22 זכות הגישה לערכאות היא זכות חוקתית במשפט הישראלי. לפני חקיקת חוק היסוד, הכיר בית
23 המשפט העליון בשורה של פסקי - דין, בזכות זו כזכות - יסוד, "שאינה כתובה על ספר" במשפט
24 המדינה, הפרטי והציבורי (ראה בג"צ 1358/91 ארשיד ואח' נ. שר המשטרה ואח', פ"ד
25 מה(2), 747, ב"ש 678/82 טייר נ. מ"י, לו 386(3), ע"א 183/75 אלון נ. מ"י ואח', פ"ד כט(2) 124,
26 בג"צ 910/86 רסלר ואח' נ. שר הבטחון, פ"ד מב(2) 441, רע"א 544/89 אויכל תעשיות (1985)
27 בע"מ נ. נילי מפעלי מתכת בע"מ, פ"ד מד(1), 647, ע"א 579/90 רוזין נ. בן - נון, פ"ד מו(3) 742).
28
29 לאחר חקיקת חוק היסוד, וחרף העובדה שאין הוראה חוקתית ישירה ומפורשת הקובעת את
30 זכות הגישה לערכאות כזכות חוקתית, הכירה הפסיקה בזכות זו, כזכות חוקתית, הגם שאין
31 אחידות דעים לעניין מקורה המשפטי (ע"א 733/95 ארפל אלומיניום בע"מ נ. קליל תעשיות
32 בע"מ, פ"ד נא(3), 577, ע"א 3833/93 לוינ נ. לוינ ואח', פ"ד מח(2), 862, רע"א 1643/00 פנינת טל
33 השקעות ובנייה בע"מ נ. פקיד שומה ירושלים, פ"ד נה(4) 198, רע"א 1958/00 נדב נ. סלון

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

- 1 מרכזי למכונות כביסה וטלויזיה בבית אל ואח', פ"ד נה(5), 43, ע"א 3115/93 יעקב נ. מנהל מס
- 2 שבח מקרקעין חיפה, פ"ד נ(4) 549.
- 3
- 4 גם בספרות המשפטית קיימות התייחסות לזכות הגישה לערכאות כאל זכות חוקתית, ראה
- 5 לעניין זה: ש. לוין, **חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וסדרי הדין האזרחיים**, הפרקליט מב,
- 6 חוברת ג' (תשנ"ו), 451, 455; ש. לוין, **תורת הפרוצדורה האזרחית**, שם, עמ' 204, 27 - 25; י. רבין
- 7, **"זכות הגישה לערכאות" כזכות חוקתית**, הוצאת בורסי, התשנ"ח, עמ' 139 - 171; י. רבין **זכות**
- 8 **הגישה לערכאות - מזכות רגילה לזכות חוקתית**, המשפט כרך ה', תשס"א, 217, 233; א. ברק,
- 9 **פרשנות במשפט**, כרך שלישי, פרשנות חוקתית, (הוצאת נבו - 1994), עמ' 363.
- 10
- 11 זכות הגישה לערכאות מוצאת ביטוי גם במקורותנו, בספר בראשית פרק י"ח פסוקים כ"א-ל"ג,
- 12 (**פרשת השבוע** וירא הנקראית **בשבת הקרובה** בבתי כנסת). כאשר שופט כל הארץ שומע את
- 13 צעקת סדום, הוא איננו מכריע על סמך הצעקות אשר מגיעות אליו, אלא יורד לסדום על מנת
- 14 לבדוק את שורש העניין, וכדי ליתן הכרעה עניינית בסוגיית "הכצקתה". כאשר אברהם,
- 15 המבקש לסגור על אנשי סדום ושואל: "השופט כל הארץ לא יעשה משפט?", מתדיין הוא
- 16 ומתמקח עם הקדוש ברוך הוא, ואין סוגרים הדלתות בפניו, ואין מדקדקים עמו בסדרי דין,
- 17 אלא נותנים לו לטעון טיעונו לגופו של עניין.
- 18
- 19 כנגד זכותו של האדם לפנות לערכאות, **ניצבת חובתו של השלטון להימנע מלהפריע, שלא כדין,**
- 20 **להגשמת זכות זו ולמימושה**. זוהי זכות מסוג חירות, המבטאת את הפן "השלילי", קרי - אי
- 21 הגבלת הפניה לערכאות. זכות זו, ככל זכויות האדם האחרות, אינה מוחלטת והיא יחסית
- 22 במהותה ובטיבה. אולם, עם חקיקת חוק היסוד, צומצם, למעשה, כוח המחוקק לפגוע בזכות זו.
- 23 עתה, הפגיעה בזכות הגישה לערכאות אפשרית היא רק בשינוי חוק היסוד עצמו, או בחקיקתו
- 24 של חוק רגיל, המקיים את דרישותיה של פסקת ההגבלה.
- 25
- 26 מכיוון שגישתו של התובע לערכאות חסומה, לשיטת הנתבעת, על אף עילות התביעה
- 27 שבאמתחתו, יש לבדוק האם הוראות מנהל הרכבת מכוח התקנות עליהן מסתמכת הנתבעת
- 28 בטענותיה עומדות בפסקת ההגבלה של חוק היסוד.
- 29
- 30 סעיף 8 לחוק היסוד קובע כי -
- 31
- 32 **"אין פוגעים בזכויות שלפי חוק-יסוד זה אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת**
- 33 **ישראל, שנועד לתכלית ראויה, ובמידה שאינה עולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור**
- 34 **מכוח הסמכה מפורשת בו."**

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1
2
3 הצורך של חוק לעמוד בפסקת ההגבלה ונפקות בטלותו באם לא עומדים בפסקה דנן הורחב על
4 ידי בית המשפט העליון בפס"ד מזרחי. בין היתר נקבע כך –
5
6 "חד וחלק הוא: תהא לשונו של חוק רגיל מאוחר אשר תהא, אם הוא אינו מקיים את
7 "תנאי התוקף" ("פסקת ההגבלה") של חוק היסוד, או אם אינו חקיקה ברמה
8 הנורמטיבית הראויה, קרי חוק יסוד – אין לו תוקף." (שמגר עמ' 306)
9
10 ובהמשך –
11
12 "רק המסקנה כי המחוקק לא עמד במגבלות לפגיעה בזכות כפי שנקבעו בסעיף 8 לחוק
13 היסוד, היא שמחייבת את הכרזת בית המשפט על החוק כבלתי חוקתי, כאילו מדובר
14 היה בחריגת המחוקק מסמכותו.
15
16 וכפי שציין הנשיא ברק –
17
18 "גם במדינות שבחוקותיהן אין הוראה מפורשת - והן חלק מהתרבות המשפטית של
19 המשפט המקובל - נתקבלה ההשקפה כי חוק לא חוקתי הוא בטל, ובית המשפט
20 מוסמך להכריז על כך... אכן, במספר הולך וגדל של מדינות הוכרה הביקורת
21 השיפוטית על חוקתיות החוק."
22
23 השאלה המרכזית בבדיקת חוקיות תקנה 8 (1) לתקנות מסילות הברזל הינה העמידה במבחן
24 התכלית הראויה. לפיה, ניתן יהיה לקבוע האם הפגיעה בקניינו של התובע תואמת את ערכיה של
25 מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. באם תעמוד במבחן זה, אז תתברר השאלה בנוגע
26 למידתיות הוראות המנהל.
27
28 תכלית ראויה פורשה בפס"ד מזרחי כך –
29
30 "המרכיב השלישי של פסקת ההגבלה הוא זה הדורש תכלית ראויה ... בעיקרו של
31 דבר, תכלית היא ראויה, אם היא משרתת מטרה חברתית חשובה הרגישה לזכויות
32 האדם. על-כן, חקיקה שנועדה להגן על זכויות האדם היא בוודאי לתכלית ראויה. גם
33 חקיקה שנועדה להשיג תכליות חברתיות כלליות, כגון מדיניות רווחה או שמירה על
34 אינטרס הציבור, היא לתכלית ראויה." (ברק עמ' 434)

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1
2
3 בסיכומים שהגישה הנתבעת מטעמה, הודגשו נושאים רבי חשיבות בזמנים אלו באומרה כך –
4
5 **"הרכבת משמשת כאמצעי אסטרטגי במסגרת ההתמודדות עם בעיות התחבורה**
6 **במדינה. בכללן, בעיית עומסי התנועה, זיהום האוויר ותאונות הדרכים. כמו כן,**
7 **משמשת הרכבת ככלי התמודדות עם בעיות חברתיות ובהן : "קירוב" הפריפריה**
8 **למרכז, פיזור האוכלוסייה והתמודדות עם בעיית האבטלה."**
9
10 אכן, כל אלו הינן מטרות נעלות, ללא ספק. אולם, אין בדברים אלו בכדי להצדיק את החלטת
11 מנהל הרכבת על פיצויי קבוע לכל איחור העולה על שלושים דקות וחסימת הזכות לדרוש פיצוי
12 על איחור נמוך מכך. אינני סבור כי שלילת פיצויי בכדי לשמור על קופתה של חברת הרכבת
13 בע"מ יכול להיחשב כבעל תכלית ראויה.
14
15 לשיטתי, הנתבעת פועלת בדרכים רבות בכדי לשפר את חזות המדינה. אולם, פעולות אלו אינן
16 מונעות את המסקנה לפיה הענקת סמכות לקביעת הפיצוי בתקנות לידי מנהל הרכבת, נקבע
17 בחוסר סמכות, בחוסר סבירות ותוך פגיעה בלתי מידתית בזכות הגישה לערכאות וזכות תביעה
18 כזכויות מוגנות בחוק היסוד : כבוד האדם וחירותו. הנתבעת טוענת כי חששה העיקרי הוא –
19 "פריצת סכר" של תביעות רבות כנגדה, דבר, אשר יכול גם להשליך על עומס רב במערכת בית
20 המשפט.
21
22 אינני יכול לקבל טענות אלו. כאשר התובע חסום מלפנות לערכאות משפטיות בכדי לקבל סעד
23 ראוי, הרי שקיימת פגיעה מהותית בזכות יסוד. לא מדובר בעניין זניח אלא בפגיעה מהותית.
24 יתרה מזו, ככל פיצוי אחר בנויקין, הדבר יכול להביא ל "עלויות עסקה" כאלו שיביאו בסופו של
25 דבר לשיפור השירות לאזרחים, לעמידה בלוח הזמנים, להתקנת אמצאים אלקטרוניים בתחנות
26 השונות המודיעים על האיחורים ועל הזמנים המעודכנים של קוי הרכבת ולשכלול מערך
27 התחבורה של הנתבעת ובכך ייחסך אותו "שטפון" כתוצאה מפריצת הסכר ו"הצפת" בתי
28 המשפט. יתרה מזו, הנתבעת תולה יתרה בכך שעבודתה מתרכזת במערכת הסעה המונית.
29 חברות האוטובוסים אינן חסינות מתביעותיהם של אזרחים בגין איחורים. מדוע הרכבת, אם
30 כך, זכאית ליחס מעודף?
31
32 לאחרונה ניתן פס"ד ע"י כב' השופטת מרים ליפשיץ - פריבס, מבית משפט לת"ק בירושלים,
33 הקובע כי לוח זמנים של חברת האוטובוסים הוא למעשה "הזמנה" למבקשים לנסוע
34

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1
2 באמצעותה. ביצוע פרסום שכזה תוך ידיעה כי לא תצליח לעמוד בו, הרי שיש בו משום
3 "הטעיה" בהתאם לחוק הגנת הצרכן. וכך נאמר -
4

5 "לתובע, הזקוק לדבריו לתחבורה ציבורית, עומדת הזכות לדעת כמעט בוודאות,
6 שבהגיעו בזמן לתחנה, לפי לוח הזמנים של הנתבעת, ייאסף בשעה היעודה, כך שיוכל
7 להגיע בשעה צפויה מתוכננת, למקום יעדו ... הנתבעת אינה פטורה, אם כן, על פי
8 הדין, ממתן שירות על פי פרסומיה על מועדי השירות. כך גם, לפי דיני החוזים אין
9 הנתבעת פטורה מקיום התחייבותה לתת שירות לפי לוח הזמנים שהובא לידיעת
10 הנוסעים. שכן, הנתבעת, ידעה ויודעת מראש, על הנסיבות אשר עשויות לסכל את
11 הצעתה למתן שירות, בהעדר מספר מספיק של רכבים ממוגני ירי." (ת"ק י-ס)
12 3119/07 שמואל מגנצא נ' "אגד" אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ).
13
14

15 לדידי, הסיטואציה במקרה זה דומה. אולם, מכיוון שהנתבעת חוסה תחת תקנות מסילות
16 הברזל, מנסה היא להיות פטורה ממתן פיצוי הולם. סבורני כי תקנה 8(א) איננה עומדת במבחן
17 התכלית הראויה. ודוק: המטרות שמעמידה לעצמה הנתבעת אשר אמורות ללמד על תכלית
18 ראויה מחטיאה את השאלה. אם התובע היה מתנגד בעתירה לסלילת מסילה ליד ביתו, הייתה
19 מתקבלת הטענה כי המדובר בתכלית ראויה. לשאלה מדוע לא יפוצה התובע בנוזקין לא מועילה
20 הטענה שהרכבת נלחמת בתאונות הדרכים או גורמת לקירוב הפריפריה.
21
22

23 די לי בכך בכדי להגיע לקביעה כי תקנה 8(א) לתקנות מסילות הברזל (תנאי נסיעה ברכבת) אשר
24 הותקנה לאחר קבלת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו לא עומדת בפסקת ההגבלה ודינה
25 להתבטל.
26

27 אולם, קיימות מספר עילות נוספות שיש להתייחס אליהם ומהן עולה גם הקביעה כי אין מקום
28 לחסום את זכות התובע לקבלת פיצוי ראוי.
29
30
31
32
33

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

חוסר סמכות מנכ"ל הנתבעת

טענה הנתבעת כי מנכ"ל הנתבעת הוא זה אשר מוסמך לקבוע את שיעור הפיצוי בהתאם לתקנה 8(א) לתקנות. טענה זו, לדידי, שגויה וחסרת יסוד. הנתבעת הינה חברה בע"מ, ומנכ"ל הנתבעת אין כל סמכות לקבוע את שיעור הפיצוי בגין איחור כפי שנקבע בתקנה.

תקנות מסילות הברזל הותקנו בשנת 2000. הגדרת המונח "המנהל" בתקנות אלו נקבע כך –

"כהגדרתם בפקודה"

פקודת מסילות הברזל [נוסח חדש] התשל"ב – 1972 מגדיר "מנהל" כך –

"(1) לענין מסילות הברזל של הרשות - הרשות;

(2) לענין מסילת ברזל של מי שאינו הרשות מסילת ברזל מקומית המופעלת על ידי בעל זיכיון לפי הוראות סעיף 46א, או חלק ממסילה כאמור - עובד המדינה ששר התחבורה מינה בהודעה ברשומות;"

"הרשות" – רשות הנמלים והרכבות על פי חוק רשות הנמלים והרכבות תשכ"א – 1961"

מכיוון שלא מדובר במסילת ברזל מקומית, הרי שהמנהל הינו למעשה רשות הנמלים והרכבות. רשות זו הופרטה ואיננה קיימת עוד. לא הוכח בפני כי כאשר הוקמה הנתבעת, הועברו למנכ"ל הזכויות והחובות שהיו לרשות. ודוק: רשות הנמלים והרכבות לא הייתה מבחינת "איש אחד" אשר מחליט ומכריע בעניינים שונים. אולם, הנתבעת אימצה את התקנות והחליטה כי פרשנות המנהל בפקודה ובתקנה משמעו המנהל הכללי. משכך, החליט מנכ"ל הנתבעת, על פיצוי של כרטיס נסיעה אחד על איחור של חצי שעה ושני כרטיסי נסיעה כפיצוי לאיחור של למעלה משעה.

החלטה זו נעשתה בהעדר סמכות. כאשר מחוקק המשנה לא העניק כל סמכות למנכ"ל הנתבעת לקבוע זאת, הרי שלא מדובר בהחלטה מנהלתית תקפה.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1 יתרה מזו, הנסיעה אותה רכש התובע ובפועל לא ניצל איננה כלולה במקרים הכלולים בהוראות
2 המנכ"ל.

3

4

נציג הנתבעת הצהיר בפני בעת הדיון כי –

5

6 "אין הסדר בקשר לאיחור בקו אשר גורם לאיחור נוסף בקישור לקו נוסף"

7

8 הנתבעת נתפסת לכלל טעות בסיכומיה באשר לטענתה שהרכבת איחרה רק ב – 26 דקות ומשכך,
9 התובע אינו זכאי כלל לפיצוי. זוהי אמרה שגויה. אם התובע היה ממתין לרכבת, הרי שהוא היה
10 מגיע באיחור של שעה לתחנת הרכבת בעכו. מכיוון שהנתבעת לא השכילה לקבוע פיצוי למי
11 שנאלץ להחליף רכבות כגון התובע, הרי שדלתו פתוחה בפני בית המשפט לדרוש הפיצוי הראוי.
12 לא זו אף זו, מה אמור התובע לעשות עם כרטיס נסיעה לעכו? שכן אין לו כל צורך לנסוע לעיר
13 הצפונית באם איננו מרצה שם. תשובה דומה עולה למי שנוסע באמצעות כרטיס מסוג "חופשי
14 חודשי" כיצד יוכל לנצל כרטיס שממילא אין בו כל שימוש? לעניין זה ראה קביעתו של כב'
15 השופט ימיני בת"ק (רמ"י) 2072/06 ישראל פלס נ' רכבת ישראל בע"מ (פורסם בנבו).

16

17

18

19

20

חוסר סבירות

21 גם אם נקבל את פרשנות הרכבת לפיה "המנהל" הוא מנכ"ל חברת הרכבת בע"מ, אזי קיימת
22 עילה נוספת לביטול חקיקת המשנה והיא בחוסר הסבירות שלה. בכך זעק התובע, שאיננו מיוצג,
23 זעקת אמת באומרו כי לא יתכן כי הגורם נזק הוא זה שיקבע מה הפיצוי המגיע לנפגע. דבר זה
24 לא סביר לחלוטין. אם המחוקק (הנבחר ע"י אזרחי המדינה) היה קובע "טבלת פיצוי" לנפגעים,
25 ניתן היה לומר כי הוא שקל את האינטרסים של הנפגע, של הרכבת ושל הציבור הרחב (שאינו
26 רוצה לשלם "פרמיה" נוספת בדמות העלאת מחירי כרטיסי הנסיעה כתוצאה מחבות נזיקת
27 וכדומה), אך לא יתכן ואין זה סביר שמנכ"ל חברה בע"מ שתפקידו למקסם את רווחי החברה
28 יאזן בין האינטרסים השונים ויקבע טבלת פיצוי ראויה. מעצם תפקידו כמנכ"ל הוא נמצא
29 בניגוד עניינים אינהרנטית והענקת סמכות כזו אליו הינה בלתי סבירה לחלוטין.

30

31

32

33

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

סתירות בטענות הנתבעת

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

אין לי אלא להביע את תמיהתי לעניין התנהלותה של הנתבעת בתיק זה. הנתבעת טענה כי הרכבת הגיעה לתחנת בית יהושע בשעה 14:51 אולם לא הביאה כל מסמך המאשר זאת. ביקשתי שהנתבעת תגיש רשומה מוסדית שתוכיח טענה זו. אולם, במקום זאת, קיבלתי צילום של "מפת רכבות". המדובר בדף, דמוי "טכוגרף" המצוי במשאיות. אולם במקום לציין מהירות, מפה זו אמורה להראות את זמני ההגעה של הרכבות לתחנות.

מסמך זה איננו בגדר רשומה מוסדית כלל, המדובר בטבלה המשורטטת על ידי אדם שקשה לפענחו ומספרי הקווים וכיתוב התאריך מעלה ספקות לגבי מהימנותו.

לא זו אף זו, בעוד הנתבעת מנסה להציג את התובע כמי שמנסה להחזיק את המקל בשתי קצוותיו, סבורני כי הנתבעת היא זו אשר איננה תמות לב בהגיעה לדון בפני. בכתב ההגנה וכן בסיכומיה קיימים מספר סתירות אשר דורשות התייחסות.

ראשית, חלק מטענותיה לעניין פעולותיה לפי "הדין" הינו כי בלעדיו תהיה הנתבעת חשופה לגל תביעות. מדובר בטענה מהותית במיוחד כאשר קיים צורך ממשי להגן על הקופה הציבורית. אולם, מצד אחד, טענה הנתבעת כי הינה ממומנת, רובה ככולה, על ידי אוצר המדינה. מאידך, טענה באותה נשימה כי אם תצטרך להגן על עצמה מפני תביעות של נוסעים, תאלץ להעלות את מחירי כרטיסי הנסיעה. היכן ההיגיון? אם מדובר בחברה ממשלתית שנותנת שירות לציבור, הרי שהציבור הוא זה שמממן אותה דרך כספי המיסים ולא דרך מחירי הכרטיסים. שנית, המחירים אותם דורשת הנתבעת בעבור כרטיס נסיעה, איננו זול מכרטיס של חברת אוטובוסים (לדוגמא) וחברות אלו אינן "מוגנות" מפני תביעות.

סתירה נוספת קיימת בניסיונה של הנתבעת להציג עצמה כחברה איכותית אשר דואגת לעמוד בלוח הזמנים שהציבה לעצמה. מאידך, הנתבעת מציגה מתחילת סיכומיה ועד סופה כשלים לא מעטים אשר מונעים ממנה את מתן השירות האופטימלי עבור לקוחותיה כפי שיפורט להלן:

1. רכבת המאחרת במקום מסויים יכולה להשפיע על מערך הרכבות כולו.
2. עיכוב בתחנה אחת מובילה לעיכובים בשאר התחנות.
3. עיכובים עקב תנועת רכבות דו כיוונית על מסילה בודדת.
4. תקלות טכניות או טעויות אנוש ועוד גורמים יעכבו את הרכבת ולוח הזמנים ישתנה.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

תמייתי הגדולה ביותר נמצאת בסעיף 53 לסיכומיה של הנתבעת אשר מצינת כי:

"משמעות האמור לעיל הינה, כי לוחות הזמנים אינם התחייבות חוזית לדיוק, אלא
הצהרת כוונות, והערכה – טובה – באשר לזמני יציאה והגעה. משכך, את אלה יש
לראות כחיוני השתדלות מצידה של הרכבת, אשר סטייה מהם אינה מהווה הפרה של
חובה רכישת כרטיס הנסיעה, ככל שמדובר בחובה". (הדגשות במקור – מ.ק.)

הסברים אלו, מעלים שאלה מרכזית, מדוע הנתבעת לא טענה מלכתחילה ולא הציגה כל ראיה
לפיה לוח הזמנים הינו בגדר "המלצה בלבד"? מדוע לא מתנוסס שלט גדול ליד כל לוח זמנים
שמציבה הנתבעת ברציפה בו נאמר בזו הלשון – "ט.ל.ח, לוח הזמנים יכול להשתנות
בעקבות..."?

אם היה שלט כגון דא, והתובע היה יכול לראותו, יכלה הנתבעת לטעון כי שלט זה מייתר את
התביעה. כמו כן, מבין כל הסיבות שפירטה הנתבעת, קיימות מספר סיבות ידועות מראש, מדוע
סיבות אלו אינן משוכללות לתוך לוח הזמנים בכדי שיהיה מדויק יותר?

הנתבעת איננה מפעילה רכבות מאתמול, קיימים רציפים "בעייתיים", עיכובים עקב עומס
נוסעים בשעות לחץ, עיכובים עקב נסיעה איטית. מביט אני בנספח 2/3 שהוגש על ידי הנתבעת,
בפירוט העיכובים נמצאת הסיבה "הגבלת מהירות". אם המהירות מוגבלת, מדוע לא לשקלל
אותה בחלק מלוח הזמנים? אם שקלול זה היה נעשה, לא היה צריך לדווח עליו. דוגמא נוספת
היא "עיכובים בתחנות" אשר גורפת ממוצע נאה של 8 דקות. מדובר בעיכובים אשר לשיטתי
הינם ידועים מראש, וטוב היה אם הנתבעת הייתה משקללת אותם ללוחות הזמנים אותם היא
מפרסמת. הנתבעת בחרה להסתיר מידע בכדי שתוכל להציג עצמה לציבור כאיכותית, דייקנית
ומהירה. המדובר בהטעיה ובהעדר כל סמכות לקבוע פיצוי ועקב פגיעה בזכויות יסוד כל שנותר
הוא לראות את החסימה מגישה לערכאות כמבוטלת ולהניח את נטל ההוכחה על נזקים שנגרמו
למי שמעוניין להגיש את תביעתו.

גובה הפיצוי

במקרה זה, התובע לא השכיל להוכיח את נזקיו כדבעי. לא הוצגו בפני חשבונות או קבלות
לעניין הוצאות דלק וכו'. אולם, הנתבעת הודתה באיחור הרכבת הראשונה. ניסיונה להראות כי
הרכבת הגיעה לפני השעה שלוש באמצעות רשומה מוסדית לא צלח ואמינותו של התובע ועדותו

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

24 אוקטובר 2007

ת"ק 678-05-07 פרי נ' רכבת ישראל

1 בפני הספיקו בכדי לראות כי לא פנה לבית המשפט בכדי להתעשר שלא כדין על חשבונה של
2 הנתבעת, אלא בכדי למומש את זכויותיו כדין, ועלי לפסוק לפי אומדן את הפיצוי המגיע לו, הן
3 בפן הממוני והן בפן הלא ממוני.

4

5

6

סוף דבר

7 בהתאם לכל האמור לעיל, הנני מקבל את התביעה בחלקה ומורה על הנתבעת לשלם לתובע סך
8 של 360 ₪ בעבור נזקיו וסך נוסף של 500 ₪ בעבור הוצאות המשפט.

9

10

11

12

13

14

15

16

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים בדואר רשום

17

18

19

20

21

22

23 ניתן היום, י"ב חשון תשס"ח, 24 אוקטובר 2007, בהעדר הצדדים.

24

מנחם קליין שופט

25

26

27

28

29

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 29117-02-11 מרקוביץ נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

בפני כב' השופטת רננה גלפז מוקדי

תובע אברהם מנחם מרקוביץ

נגד

נתבעת אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

בליל ה- 29.1.11 המתינו התובע ואשתו בתחנת האוטובוס ברחוב עזרא 45 בבני ברק. קו האוטובוס שמשפרו 970 אמור היה לצאת מן התחנה בשעה 00:00. התובע ואשתו המתינו עד בוש. בחלוף חצי שעה, חיפשו מונית על מנת להגיע לביתם שבחיפה. נהג המונית הראשון ביקש כי ישלמו 500 ₪ עבור הנסיעה, אולם הם סירבו ובהמשך מצאו נהג מונית אחרת, אשר הסיעם בתמורה לסך של 300 ₪.

הנתבעת אינה מכחישה את פרטי האירוע. לדבריה, נהג האוטובוס שגה במסלול הנסיעה ולכן לא עבר בתחנה בה המתינו התובע ורעייתו. בדיון, אף התייצב נהג האוטובוס הנוגע לעניין והביע התנצלותו הכנה בפני התובע.

שמעתי את דברי התובע וכן את דבריו של הנהג. מן הדברים עולה כי לא במכוון נפקד אוטובוס הנתבעת אותו לילה מן התחנה. עם זאת, ברי כי לתובע נגרם נזק כתוצאה מכך שאוטובוס הנתבעת לא עבר בתחנה כמתוכנן, לא רק בשל כך שנאלץ לשלם עבור מונית, אלא גם בשל עגמת הנפש והטרדה אשר נגרמה לו ולרעייתו.

יצוין כי התובע הציג בפניי מסמכים רפואיים מהם עולה כי כשבועיים לאחר האירוע המתואר, חלה. לטענתו, החל לחוש ברע לאחר אותו לילה גשום בו נאלצו להמתין זמן כה רב לאוטובוס. התובע הדגיש את החשש ממחלה מסוג זו בה חלה, דלקת ריאות, וזאת לאור גילו המבוגר. עיינתי במסמכים אולם לטעמי, לא הוכח במידה הנדרשת כי אכן המחלה נגרמה בשל אותו אירוע.

כך או כך, כאמור, זכאי התובע לפיצוי הן בשל הנזק הישיר אשר נגרם לו שעה שנאלץ להוציא מכיסו 300 ₪ על מונית לחיפה והן לאור עגמת הנפש והטרדה.

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 29117-02-11 מרקוביץ נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

1
2 אחר ששקלתי בדבר, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובע סך של 1,000 ₪, סכום הכולל אף את
3 הוצאותיו בהליך.

4
5 סכום זה ישולם בתוך 30 יום מהיום, שאם לא כן, יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד
6 למועד התשלום המלא בפועל.

7
8 זכות הגשת בקשת רשות ערעור כחוק.

9
10
11 **המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים בדואר.**

12
13 ניתן היום, ט' תמוז תשע"א, 11 יולי 2011, בהעדר הצדדים.

14

15 רננה גלפז מוקדי, שופטת

16

17

18

19

20

בית משפט לתביעות קטנות בקריית שמונה

ת"ק 23880-09-11 קורן נ' שיתופית לתחבורה בישראל ב

בפני כב' השופטת רבקה איזנברג

תובע מורן קורן

נגד

נתבעת אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל ב

פסק דין

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
1. המדובר בתביעה לפיצוי בגין אבדן רכוש של התובע, אשר נסע בתאריך 31/12/09 באוטובוס של הנתבעת. התובע הניח את המטען שלו – תיק ציימיון ובו ציוד, בתא המטען של האוטובוס ואולם, כשירד מהאוטובוס התברר כי התיק נעלם. התובע הגיש תלונה במשטרה, תמחר את הציוד וטען כי על הנתבעת לפצותו בשווי הציוד שאבד, בסכום העומד לטענתו על 10,749 ₪.
2. לטענת הנתבעת, בהתאם לתקנה 464 לתקנות התעבורה, המקום היחיד בו ניתן להניח חפצים הינו תא המטען. הנתבעת טענה כי על פי אישור המפקח על התעבורה, תקרת הפיצוי בגין אבדן ציוד מוגבלת לסכום של \$425.
- לטענת הנתבעת, בעקבות הגבלת התקרה כאמור, הציבה במקום בולט בכניסה לאוטובוס, מודעה המציינת את ההגבלה על גובה האחריות. עוד טענה הנתבעת כי נזקי התובע הנתבעים מופרזים ומוגזמים וכי הציעה לתובע, לפני משורת הדין, פיצוי בסכום של 1,700 ₪ ואולם התובע סירב תוך כוונה להתעשר על חשבונה שלא כדין.
- בתאריך 11/12/11 העידו בפני התובע ואביו וכן העיד נציג הנתבעת. לאחר שהסתיים הדיון הגיש התובע הודעה לתיק כי בעקבות הדיון, צילם בשלושה אוטובוסים תמונות אשר יכולות להצביע על כך שאין באוטובוסים שילוט כנטען ע"י הנתבעת. אציין כי לאחר שהסתיים הדיון לא ניתן להוסיף ראיות.
- טענת הנתבעת בדבר המודעה נטענה כבר בכתב הגנתה והתובע יכול היה להציג תמונות במהלך הדיון ולא לאחר סיומו.
- דיון:**
3. בהתאם להלכה הפסוקה כבר נקבע כי קיימת לנתבעת אחריות לאבדן מטען. ראה ת"ק 13163-04-10 אבי אנג'ל ואח' נ' VEOLIA וכן ת"ק 2596/04 ברק ברעם נ' אגד: הנתבעת הינה בגדר "שומר שכר" לפי חוק השומרים תשכ"ז (1967). הנתבעת אחראית להובלת הנוסע ומטענו ומקבלת תמורה בגין הובלת הנוסע והמטען המאוחסן בתאי המטען.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית שמונה

ת"ק 23880-09-11 קורן נ' שיתופית לתחבורה בישראל ב

- 1 התמורה שמקבלת הנתבעת מגולמת במחיר הנסיעה ולפיכך, המדובר כאמור ב"שומר שכר"
- 2 – מי שמתזיק כדין נכסים של אחרים שלא מכוח בעלות ומקבל תמורה בגין חזקה זו.
- 3
- 4 בהתאם לסעיף 2(ב) לחוק השומרים, קמה אחריות לשומר שכר, אלא אם יוכיח כי האבדן
- 5 נגרם עקב התרחשות שלא יכל לצפות ולמנוע מראש, או כאשר השמירה הייתה טפלה
- 6 למטרה העיקרית.
- 7
- 8 במקרה דנן, כבר נקבע כי המקרה אינו נופל לגדר אותם חריגים וזאת עת: "אין כל שליטה
- 9 ופיקוח ממשי מצד הנתבעת על הכנסתם והוצאתם של תיקי הנוסעים מתאי המטען של
- 10 האוטובוסים שלה, היעלמותם של תיקים אלה הינה התרחשות צפויה למדי. זאת ועוד,
- 11 כפי שמציינת כב' השופטת קלוגמן בת"ק 2596/04 הנזכר לעיל, ניתן למנוע התרחשות זו
- 12 בנקל – אמצעי מינימאלי הוא לשמור את תא המטען נעול בכל עת, כאשר איש מלבד נציג
- 13 הנתבעת אינו יכול לפתחו, ולמסור לנוסעים את תיקיהם ע"פ מספר או אמצעי דומה, אשר
- 14 יימסר לנוסע בתחילת הנסיעה עם הפקדת תיקו בתא המטען. אמצעים מסוג זה נהוגים
- 15 אצל מובילים ברחבי העולם, והם אינם מסובכים או יקרים במיוחד.
- 16 כמו כן, הובלת נוסעים כרוכה כאמור בהובלת מטענם, ומטבע הדברים הובלת המטען
- 17 כרוכה בצורך בשמירתו. על כן, מטרת השמירה אינה טפלה למטרה העיקרית של
- 18 החזקתו, ולכן אין הנתבעת יכולה להסתייע גם בחריג זה" (ת"ק 13163-04-10 אבי אנג'ל
- 19 ואח' נ' VEOLIA).
- 20
- 21 לאור האמור, משאין חולק כי התובע הניח בתא המטען של האוטובוס את מטענו והמטען
- 22 לא נמצא לאחר מכן, נושאת הנתבעת באחריות לאבדן הרכוש.
- 23
- 24 לעניין גובה הנזק, אינני מקבלת את טענת הנתבעת כאילו יש להגביל את הסכום בהתאם
- 25 להוראות המפקח על התעבורה. אמנם, יש הגיון, בהגבלת סכום פיצוי שכן ברי כי אין חבירת
- 26 הובלות יכולה לפצות בגין אבדן כל תיק ותיק ככל שהנוסעים בוחרים להניח בתיקים
- 27 המאוכסנים בתא המטען, חפצים יקרי ערך. יחד עם זאת, וכפי שכבר נפסק בת"ק 2596/04
- 28 המוזכר לעיל, על מנת שהוראת המפקח לעניין הגבלת הסכום, תהיה בעלת תוקף, הייתה
- 29 ההוראה צריכה להתפרסם ברשומות וזאת בהתאם לסעיף 10 לפקודת סדרי שלטון ומשפט
- 30 תש"ח (1948) אשר על פיה, **תוקפה של תקנה מותנה בפרסום ברשומות.**
- 31 למרות קביעה זו כבר בפס"ד משנת 2004, לא הפנתה ולא טענה הנתבעת לפרסום ההוראה
- 32 ברשומות, אלא צירפה רק את מכתבו של המפקח על התעבורה משנת 1993 (!!!) אל היועץ
- 33 המשפטי בעניין.
- 34 עוד אוסיף כי בהתאם להפניה בת"ק 2596/04 הרי שכבר בת"א 164/95 נדאא אלמאדי נ'
- 35 אגד, נפסק כי הוראת המפקח כלל אינה תקפה שכן הינה מנוגדת לסעיף 63 לחוק המסחרי

בית משפט לתביעות קטנות בקריית שמונה

ת"ק 23880-09-11 קורן נ' שיתופית לתחבורה בישראל ב

- 1 העותמאני לפיו אחריותו של מוביל על המטען היא כמעט מוחלטת וניסיון לצמצמה מביא
2 לפגיעה בציבור הנזקקים לשירותיו של המוביל הציבורי.
3 גם אם אניח כי כן קיים צידוק סביר כאמור, להגביל את תקרת הפיצוי, הגוברת על הוראת
4 סעיף 63 לחוק ובניגוד לקביעת ביהמ"ש שם, הרי עדיין המסמך שצירפה הנתבעת הינו פנייה
5 משנת 1993 אשר הסכומים המצוינים בה לא עודכנו עד היום ובוודאי שבנסיבות
6 אלו, ההוראה שם אינה מידתית.
7 ברי כי שווי ציוד מלפני 18 שנים (!) אשר ביחס אליו ניתנה ההוראה בשנת 1993, אינו יכול
8 לשקף את שווי הציוד הסביר היום בגינו תידרש חברת הובלות סבירה לפצות נוסע בגין
9 אבדן מטענו. לאור זכות הקניין המעוגנת כיום בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, הרי גם בשל
10 כך מדובר בהוראה שעל פניה אינה סבירה, אינה מידתית ואין לקבלה שכן לא הותאמה ולא
11 עודכנה מזה שנים רבות.
12 כאמור, בכל מקרה, משלא פורסמה ההוראה ברשומות, היא אינה בררת תוקף.
13
14 לאור האמור, אני דוחה את הטענה כאילו יש להגביל את סעיף הפיצוי.
15
16 גם במודעה אשר לטענת הנתבעת נמצאת באוטובוסים, אין די כדי להגביל את אחריות
17 הנתבעת לשווי המטען שאבד.
18 ראשית, הנתבעת לא העידה את נהג האוטובוס הרלוונטי, על מנת שיעיד כי באותו אוטובוס
19 בו נסע התובע, הודבקה המודעה. שנית, בניגוד לאותיות הגדולות המופיעות במודעה
20 והמפנות את הנוסע להוראות השימוש בכרטיס "חופשי חודשי", הרי ההגבלה ביחס
21 לאחריות הנתבעת לכבודה, מופיעה באותיות קטנות. קשה להניח כי נוסע העולה לאוטובוס
22 יבחין בהוראות אלו המופיעות, כאמור, באותיות קטנות, ואף ירד בחזרה לתא המטען (שם
23 הניח את התיק בטרם עלה לאוטובוס) ויברור מתוך תיקו את הציוד העולה על שווי
24 ההגבלה.
25
26 יחד עם זאת, על התובע מוטל נטל ההוכחה להוכיח את שווי הציוד שהיה בתיק, בבחינת
27 "המוציא מחברו עליו הראייה". התובע צירף חשבוניות בשווי של 1,012 ₪ בלבד בגין ציוד
28 אשר לטענתו, נאלץ לרכוש מיד לאחר אבדן התיק. התובע טען כי בהמשך רכש ציוד נוסף
29 וכי בהתאם לרשימת הציוד שפירט, מגיע שווי הציוד שאבד לסכום של 10,749 ₪.
30 ממכתבו של התובע בו מפורטת הרשימה עולה כי העריך את המחירים, חלקם על פי מחיר
31 מאתרי אינטרנט, חלקם ע"פ הערכה וחלקם ע"פ קניות.
32 לאחר עיון ברשימת שצורפה, הרי שמדובר במוצרים שהערכת שוויים נעשתה ע"י התובע
33 בהגזמה והפרזה. התובע לא צירף רשימת מחירים עדכנית מתוך אתר אינטרנט של חברת
34 מכירות כלשהי, אשר תהווה אינדיקציה לשווי המוצרים ואף לא צירף כל הצעת מחיר או
35 מסמך אחר שיתמוך בטענותיו לעניין שווי המוצרים.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית שמונה

ת"ק 23880-09-11 קורן נ' שיתופית לתחבורה בישראל ב

- 1 יחד עם זאת, מצאתי לתת אמון בעדות התובע ואביו כי המדובר בתובע שהיה במהלך שנת
2 שירות וכי לפיכך הייתה בתיק תכולת ביגוד רבה, לרבות תכולת ציוד לטיולים.
3 בת"ק 2569/04 כבר הביע ביהמ"ש את דעתו כי, על דרך האומדנה שווי של תכולת תיק
4 מטען ממוצע של נוסע בין עירוני הכולל בגדים וציוד, אינו פוחת מ-5,000 ₪.
5
6 לאחר עיון ברשימה שצירף התובע ועל דרך האומדנה, אני מעריכה את נזקי התובע בגין
7 אבדן התיק והציוד שהיה בו בסכום של 5,200 ₪.
8
9 לאור כל האמור, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובע סכום של 5,200 ₪ בצירוף הוצאות
10 משפט בסכום של 300 ₪.
11 סכומים אלו ישולמו לתובע תוך 30 יום שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית מהיום
12 ועד התשלום בפועל.
13
14
15 ניתן היום, ט"ו כסלו תשע"ב, 11 דצמבר 2011, בהעדר הצדדים.
16

- 17 רבקה איזנברג, שופטת
18
19
20
21
22

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט יעל רז-לוי

המבקש נחמיה מנלה

נגד

המשיבה אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד רונן משה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות בדימונה

בת"ק 16-06-58309 מיום 09.11.16 מפי כב' השופט רון סולקין

פסק דין

רקע וטענות הצדדים:

1. המבקש הגיש יחד עם שלושה אחרים תביעה לבית משפט לתביעות קטנות בדימונה בה עתר לקבלת פיצוי מהמשיבה – חברת אגד - אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ (להלן: "המשיבה" או לעיתים: "אגד"). כנאמר בכתב התביעה, המבקש ושלושה מחבריו – ארבעתם תושבי העיר ערד, עלו ביום 03.05.16 בשעת בוקר על אוטובוס בקו 554 שיצא מערד לירושלים. לאחר כשעת נסיעה - באזור העיר קריית גת, לא ניתן היה להמשיך בנסיעה באוטובוס, בשל תקר בגלגל.
2. העותר ויתר התובעים טענו, כי במשך כ-3/4 שעה פנו מספר רב של פעמים למוקד פניות הציבור של אגד ולמרות שהובטח להם שישלח אוטובוס חלופי, לא נעשה כן. לבסוף, רק בחלוף כשעה נאמר להם ע"י הנציג במוקד של אגד, כי לא ישלח אוטובוס חלופי והוצע להם ללכת ברגל לתחנה המרכזית בקריית גת, משם היה אמור לצאת אוטובוס לכיוון ירושלים.
- המבקש הבחיר לנציג אגד, כי הוא יכול להמתין דקות ספורות בלבד, שכן הוא וחבריו מצויים גם כך באיחור משמעותי, ובסופו של דבר הודיע לנציג אגד, כי המבקש וחבריו ייאלצו לשכור הסעה פרטית, כאשר הם יתבעו מאגד את החזר ההוצאות.
3. מכאן עתר המבקש יחד עם התובעים האחרים להחזר הוצאות המונית בה נסעו לירושלים בסך 300 ₪; החזר הוצאות משפט בסך 1000 ₪; החזר אגרת בית משפט וכן פיצוי בגין אבדן זמן ואי נוחות ושיבוש מטרת הנסיעה בסך 2,000 ₪ לכל אחד מן התובעים, ובסך הכל העמידו את תביעתם על סך של 9,394 ₪.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

לטענת המבקש אגד לא פעלה באופן ראוי שכן על פי תקנה 399 לתקנות התעבורה, על בעל הרישיון להפעלת תחבורה ציבורית להפעיל את השירות באופן תקין, סדיר ורצוף. יתרה מכך, קיים נוהל ברור המחייב את אגד – נוהל אוטובוסים תקולים, אשר על פיו על אגד לפעול באופן שיגיע אוטובוס חלופי תוך 15 דקות ממועד היוודע התקלה, ובמקרים מסוימים דובר על פרק זמן שלכל היותר יעמוד על 30 דקות. הודגש שבמקרה דנא כאשר התקלה אירעה בסמוך לתחנה מרכזית בה מצויים אוטובוסים רבים של אגד, הרי ברור שהיה על אגד להעמיד אוטובוס חלופי ריק תוך זמן קצר, ולא לפעול באופן בו היא פעלה.

4. המשיבה טענה מנגד, כי התקלה בנסיעה ארעה עקב תקר בגלגל, וכי המדובר באירוע המהווה כוח עליון, כאשר המבקש והתובעים האחרים לא פנו לאגד בתלונה מעולם. עוד נטען, כי המדובר באירוע נדיר שאינו בשליטת אגד ולכן לא מגיע בגינו כל פיצוי, וכי הטענות בדבר עגמת הנפש והנזקים הינם חסרי בסיס. בכל מקרה סכום הפיצוי אינו יכול לעלות על סכום הנסיעה במונית המסתכם ב- 300 ₪.

בבית המשפט קמא חזרו הצדדים על טענותיהם ובשלב מסוים בית המשפט אף הציע להם לסיים את המחלוקות בדרך של פשרה, ולפנים משורת הדין הוצע, כי אגד תשלם לכל התובעים סך של 500 ₪. בית המשפט ציין בפניהם, כי לכל צד יש סיכון וסיכוי בתביעה, כי ההצעה אינה מחייבת ובית המשפט לא גיבש דעתו סופית בעניין (ראה החלטת בית המשפט מיום 15.11.16).

בסופו של דבר ולאחר שההצעה לא התקבלה על ידי הצדדים, פנה בית המשפט למתן פסק דין.

פסק דינו של בית המשפט קמא

5. בית המשפט קבע, כי העובדות העיקריות אינן במחלוקת – התקלה הייתה בשל תקר בגלגל האוטובוס; התובעים שכרו מונית מיוחדת אשר תובילם לירושלים; המקום בו עמד האוטובוס היה בתחומי העיר קריית גת; טרם הגשת התביעה פנו התובעים בתלונה למוקד השירות אצל הנתבעת, כאשר בחודש יוני נשלחה להם תשובת ביניים שתלונתם הועברה לבירור; וכי ביום 19.08.16 השיבה להם אגד, כי היא מציעה להחזיר את התשלום למונית במלואה. עוד הובהר, כי המבקש ושאר התובעים פנו לבית המשפט עוד בשלהי חודש יוני 2016, ובטרם קבלת התשובה הסופית ובה הצעת אגד להחזיר להם את עלות הנסיעה במונית.

בית המשפט ציין בפסק דינו, שאין בידיו לקבוע כי לאגד יש אחריות לנזקים הנטענים ביחס לעגמת הנפש לתובעים. שכן המדובר בתקלה בלתי צפויה, ולא הוכחה כל רשלנות בפעולתה של אגד שהובילה לתקלה. באשר לאופן הטיפול בתקלה, הרי על אף האמור בנוהל מצא בית

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

המשפט, כי אין בידו לקבוע ששיקול הדעת אותו הפעילה אגד היה לקוי, או כי הפתרון שהציעה היה בלתי סביר.

הוטעם, כי אין לומר שזמן המתנה של שעה או מעט מעבר לכך עד לעליה על אוטובוס אחר, הינו בלתי סביר ולכן אין כל פגם בשיקול הדעת שהופעל במקרה זה על ידי אגד.

6. בית המשפט אף לא מצא ממש בטיענות התובעים בדבר עגמת הנפש שנגרמה להם תוך שציין, כי אין דרך למנוע מכל נוסע בתחבורה ציבורית עיכוב בלתי צפוי בנסיעה, וכי אם חשוב היה להם להגיע בזמן, ראוי היה שיכלכלו את צעדיהם ויקדימו לנסוע. עוד נאמר, כי אגד אינה יכולה להיות אחראית לעיכוב שנגרם כתוצאה מהתקלה, כל עוד זה אינו בלתי סביר. בית המשפט אף הדגיש כי סכום התביעה היה מופרז ולא מבוסס.

נוכח האמור לא מצא בית המשפט לחייב את אגד בתשלום פיצוי כלשהו לטובת המבקש ויתר התובעים, תוך שציין שהפיצוי שהוצע ע"י אגד היה לפנים משורת הדין.

על כן דחה בית המשפט את התביעה וחייב את המבקש והתובעים האחרים, לשלם כל אחד לאגד הוצאות משפט בסך 150 ₪ (סך כולל של 600 ₪).

מכאן בקשת רשות הערעור שבפני.

7. בבקשה המחזיקה כ-13 עמודים וכן נספחים רבים, מעלה המבקש שלל טענות. עיקר הטענות נוגעות לכך שפסק דין של בית המשפט קמא אינו צודק ונוגד את הנוהל שקיים במשרד התחבורה, המחייב את אגד כמפעילה של תחבורה ציבורית. הודגש, כי מקרא הוראות הנוהל מלמד על כך שהתנהלות אגד במקרה זה אינה תואמת את הוראות הנוהל האמור. המבקש מציין, כי הוא סבר בתום לב שהוא יכול להסתמך על מחויבות אגד בהתאם להסכם שנכרת בינה לבין לממשלת ישראל ועל נוהל של הרגולטור אשר הינם מסמכים מחייבים מבחינה משפטית, ולא ברור מדוע בית משפט לא נתן להם משקל.

עוד טען המבקש, כי אגד הטעתה את בית המשפט לגבי מטרת הנוהל ואין המדובר בנוהל פנימי, אלא נוהל של משרד התחבורה אשר מפורסם ומחייב את אגד. באשר לאופן פעולת אגד, הרי ההצעה שהוצעה להם בסופו של דבר - לגשת לתחנה המרכזית ולעלות על אוטובוס אחר, הייתה בלתי סבירה. שכן לא מדובר במרחק של 10 דקות הליכה כפי שטען נציג אגד, אלא במרחק של כחצי שעה הליכה רגלית, וזאת רק כדי להגיע לתחנה מרכזית בקרית גת. עוד נטען, כי בהתאם לנוהל אוטובוסים תקולים, על אגד להעמיד רזרבה תפעולית לשם מענה מהיר לתקלות מסוג זה. על כן התנהלות אגד מהווה הפרת הנוהל בצורה משמעותית ואין לומר כי המדובר בהתנהלות סבירה, כפי שקבע בית המשפט.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

המבקש הדגיש, כי הבקשה הינה בעלת עניין כללי ועל כן יש מקום ליתן רשות ערעור, וכי התביעה הוגשה בתום לב ורק לאחר שניסיון ההדברות כשל, ולכן אין לומר כי התובעים אצו להגיש את התביעה. מעבר לכך, בית המשפט עצמו הציע פיצוי, אם כי זה היה נמוך מדי לדעת המבקש ויתר התובעים, אשר ביקשו שיינתן פסק דין שיבחן את כל הנתונים והמסמכים שהוגשו על ידם.

8. לטענת המבקש פסק דינו של בית המשפט קמא, אשר דחה את התביעה וחייב אותם בהוצאות, הוא מעין עונש של בית המשפט על כך שהמבקש דחה את ההצעה לפיצוי שהוצעה על ידו. בכל מקרה, לא היה כל מקום לפסוק הוצאות משפט לחובתם, ואף נוכח הנזק הממוני שנגרם למבקש וליתר התובעים והמאמץ הרב שהיה בהגשת התביעה.

9. המשיבה בתשובתה הדגישה כי אין מקום ליתן רשות ערעור בשל כך שהבקשה הוגשה באיחור. מעבר לכך, בית המשפט קמא דחה את כל טענות המבקש בפסק דין מנומק ונכון; אשר מתייחס לכל הסוגיות באופן הגיוני וסדור; אין בו כל טעות משפטית ועל כן אין מקום ליתן רשות ערעור. רשות ערעור על פסיקת בית משפט לתביעות קטנות נדירה ביותר ואין זה המקרה ליתן רשות ערעור, שכן המבקש לא הצביע על כל טעות היורדת לשורש העניין.

עוד הודגש, כי לא הוכחה כל רשלנות בפעולת אגד ועל כן אין להורות על פיצוי מהמבקש או למי מהתובעים המקוריים. בנוסף, המבקש וחברי קהילתו נוהגים בטקטיקה של עשרות עד מאות תביעות נגד אגד ועל כן מדובר בתביעות שלא בתום לב, ותוך ניסיון להטעות את בית המשפט בכך שלא ציינו שהיה תקר בגלגל.

10. באשר לנוהל נטען, כי החוזה של אגד עם משרד התחבורה אינו מהווה חוזה טובת צד ג' ואינו מקנה למבקש זכות תביעה; המדובר במארג יחסים סבוך בין מפעיל תחבורה ציבורית לבין הרגולטור; כאשר המבקש לא הוכיח כל הפרה של החוזר כאמור.

עוד הוטעם, כי התביעה לפיצוי כה גבוה הייתה מתוך רצון להשיג רווחים ולכן גם נדחתה הצעת אגד שהציעה פיצוי לפני משורת הדין. תופעה זו יש לקעקע. אף גובה הנזק שנתבע אינו מוסבר ונראה מופרז ומופרך. הדברים נכונים במיוחד במקרה כמו זה, בו המבקש מנצל את סדרי הדין ובוחר לנהל את תביעתו במסגרת בית משפט לתביעות קטנות, בעוד שבבית משפט רגיל היה עליו להוכיח על פי כל הכללים הנדרשים את הנזק לו הוא טוען.

דיון והכרעה:

11. לאחר שעיינתי בתיק בית המשפט קמא, בכתבי הטענות, בבקשת רשות הערעור ובתגובה לה, מצאתי כי יש לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות ערעור והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה, וכי דין הערעור להתקבל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

תכליתו של בית המשפט לתביעות קטנות היא למנוע מן האזרח הפשוט את הקשיים הכרוכים בהגשת תביעה במסלולי השיפוט המקובלים, וזאת על ידי קיום הליך מהיר, בסכומי כסף נמוכים וללא פורמאליות, ובכך לפתוח בפניו את שערי בית המשפט כאשר הוא סבור כי נגרם לו עוול (ראו רע"א 292/93 סרבוז נ' אופק בע"מ (פ"ד מח(3) 177 (1994); רע"א 5711/08 פרטוק נ' טורג'מן, (17.3.2009)).

עוד נקבע, כי הערעור על פסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות יהיה ברשות (ס' 64 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984), וזאת לאור ייחודיות ההליך ואופן הדיון בבית המשפט לתביעות קטנות. לאור כל האמור לעיל, ההחלטה ליתן רשות ערעור תינתן במשורה וזאת כשמדובר על טעות משפטית או עובדתית גלויה, ברורה ופשוטה (א. גורן סוגיות בסדר דין אזרחי מהדורה עשירית, תשס"ט, בעמ' 853).

12. עם זאת, במקרה דנא לאחר שבחנתי את מכלול טענות הצדדים ופסק דינו של בית המשפט קמא, מצאתי כי מקרה זה נופל בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבות בית המשפט שלערעור. שכן התוצאה לפיה נדחתה התביעה נגד אגד, כאשר המבקש ויתר התובעים אף נדרשו לשלם לאגד הוצאות, הינה תוצאה שאין לקבלה, והכל כפי שיפורט להלן.

בית המשפט קמא בחן את תביעת המבקש וחבריו לפיצוי וסופו של דבר קבע, כי התנהלות אגד הייתה סבירה ואין היא מקימה למבקש זכות לפיצוי כלשהו. בכך לטעמי שגה בית המשפט קמא.

הן על פי הנוהל של משרד התחבורה שהוגש בפני, והן על פי המצופה מחברה המספקת שירותי תחבורה ציבורית, היה על אגד להעמיד פתרון חלופי סביר ומהיר המתאים לנסיבות העניין, וזאת על ידי משלוח אוטובוס חלופי בהקדם.

אין בידי לקבל את תשובת אגד כפי שהוצגה בפני בדיון האחרון, כי בשעת עומס כל האוטובוסים מאוישים ואין כל אוטובוס חלופי שניתן לשלוח במקרה של תקלה מסוג זה. תשובה זה, לא רק שנוגדת את הנוהל ואת חובתה של אגד לספק אוטובוס חלופי תוך זמן קצר, אלא שהיא גם נוגדת את הגיון הדברים.

שהרי לא יכול להיות חולק, כי אם התקר היה קורה בשלב מוקדם מעט יותר של הנסיעה – מחוץ לעיר קריית גת, במרחק שאיננו מרחק הליכה מן התחנה המרכזית - חייבת הייתה אגד לספק אוטובוס חלופי. על כן, טענת אגד בדיון בפני, כי בשעות עומס אין כל אוטובוס רזרבי, אין לקבלה כלל ועיקר. שהרי אם כך הם פני הדברים, כיצד הייתה נוהגת אגד במקרה בו התקלה הייתה במקום מרוחק כאמור? האם גם אז ניתן היה לומר כי סביר שנוסעים יחכו בצדי הדרך במשך שעות עד לסיום שעות העומס והגעת אוטובוס חלופי? ודאי וודאי שלא.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

13. יתרה מכך, הפתרון שהציעה אגד לא היה כרוך בעלויות כלשהן מבחינתה. בפועל הנזק שנגרם כתוצאה מהתקלה הוטל כולו לפתחם של הנוסעים. שהרי "הפתרון" שהוצע לנוסעים - וגם זאת לאחר שעת המתנה תמימה - היה לצעוד לתחנה המרכזית בקרית גת ולעלות על אוטובוס היוצא משם לירושלים - אוטובוס שממילא אמור היה לצאת על פי לוח הזמנים הרגיל.
- יוצא אפוא כי אגד לא עשתה כל פעולה שהצריכה מצידה הוצאה נוספת או הערכות מיוחדות, אלא למעשה "גלגלה" את כל הנזק כתוצאה מאירוע התקר, על כתפי הנוסעים.
- מסקנתו של בית המשפט קמא ביחס לכך שהתנהלות אגד אין לכנותה בלתי סבירה, אינה עולה אף בקנה אחד עם הוראות הנוהל, ואף אינה נותנת משקל לכך שהפתרון שהוצע לנוסעים, מעבר לכך שהוא הכביד עליהם וניתן לאחר עיכוב משמעותי של כשעה והכל בשעת בוקר בה מטבע הדברים איש איש ממנהר לעיסוקיו; הוא הפתרון הקל ביותר לאגד, אשר אינו מחייב אותה בכל עלות נוספת.
14. לא נעלמה מעיני העובדה כי, כפי שבית המשפט קמא קבע, אין לומר שהייתה רשלנות בהתנהלות אגד ביחס לגרימת התקר. עדיין אין די בכך כדי לשלול את חובת אגד לפיצוי המבקש. שכן השאלה המרכזית להכרעה בענייננו, אינה בשאלה האם אגד אחראית בהתרשלות לגרימת התקר, אלא נוגעת לאופן פעולת אגד מן הרגע בו התגלה קיומו של התקר. כאמור, על אגד חלה חובה להפעיל שירות סביר כספק שירותי תחבורה ציבורית, ובכלל זה עמידה בלוח זמנים וטיפול באופן המתאים על פי הנהלים במקרה של תקלה. בעניין זה הציג המבקש לבית המשפט, אף הסכם שנערך בין ממשלת ישראל לבין אגד, המתייחס בין היתר לחובתו של המפעיל – אגד - לדאוג לתחזוקת האוטובוסים, לרבות דאגה לנוסעים ששהו באוטובוס שהתקלקל. שם צוין כי במקרה שאוטובוס נתקע, על מפעיל השירות למצוא פתרון לנוסעיו בפרק זמן שלא יעלה על 30 דקות, ואוטובוס חלופי צריך לאספם בתוך פרק זמן סביר.
15. אין לומר שאגד פעלה בהתאם להסכם או לנוהל. אין חולק שהפתרון לא ניתן בפרק זמן של 30 דקות, והוא אף אינו תואם את הנהלים, ואת חובתה של אגד כמפעילת תחבורה ציבורית לפעול לפתרון התקלה באופן סביר, והכל כשבפועל לא סופק כלל אוטובוס חלופי לנוסעי האוטובוס התקול.
- נוכח האמור, יש מקום להתערב בקביעותיו של בית המשפט קמא לפיהן אגד פעלה באופן סביר, ולקבוע כי לאור אופן פעולתה הלקוי כאמור, המבקש זכאי לפיצוי.
16. באשר לגובה הפיצוי, הרי אכן הפיצוי שנתבע ע"י המבקש וחבריו היה גבוה ואף הנזק שנטען כבסיס לפיצוי האמור, לא הוכח באופן הנדרש. בפועל הראייה הישירה היחידה לנזק, נוגעת להוצאות שנדרשו המבקש וחבריו להוציא במונית מיוחדת בה נסעו לירושלים – בסך 300 ₪.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רת"ק 16-11-60056 מנלה נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

תיק חיצוני:

עם זאת יש מקום לפסוק למבקש פיצוי נוסף על דרך האומדנא, לאור העיכוב והאיחור בהגעתם ליעד, ועקב הפגיעה בסדר היום שתוכנן על ידו.

ודוק, כאשר מדובר בפיצוי מסוג זה מצווה בית המשפט לבחון את שיעור הפיצוי, לא רק באספקלריה של הפיצוי הבודד שיפסק למבקש דכאן, אלא בראייה כוללת יותר. שהרי המבקש הינו רק אחד מיני רבים מאוד - ציבור גדול ורב של המשתמשים בפועל ובפוטנציה בתחבורה הציבורית, אשר יכול ואף הם יהיו זכאים לפיצוי במקרים דומים. על כן שיעור הפיצוי צריך להיות סביר, הן בהתחשב בנזק - ובמקרה זה לא הובאו ראיות לנזק משמעותי, והן בהתייחס לנטל הכולל שיוטל על ספק השירות בתשלום פיצוי במקרים דומים של תקלה מסוג זה, שאין ספק שאינה מכוונת.

17. אשר על כן בקשת הרשות מתקבלת והערעור מתקבל באופן שפסק דינו של בית המשפט קמא יבוטל וכך אף החיוב בהוצאות שנפסק כנגד המבקש.

המשיבה תפצה את המבקש בסך של 750 ₪ כאשר לכך יתווספו הוצאות משפט בסכום כולל של 1,000 ₪, זאת בגין הוצאותיו בשני ההליכים.

רשמתי בפני את הודעת המשיבה בדיון, כי היא אינה עומדת על תשלום ההוצאות ביחס לשלושת התובעים האחרים שהגישו את התביעה בבית משפט קמא ביחד עם המבקש, וכי במידה והוצאות המשפט שנפסקו לחובתם, שולמו כבר על ידם, היא תדאג להשיבם אליהם, ואני ממליצה לאגד שכך אכן יעשה.

החזר אגרה למבקש בהתאם לתקנות.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ז, 02 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.

יעל רז-לוי, שופטת

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

15 דצמבר 2016

ת"ק 65817-06-16 גולדמן נ' אגד תעבורה בע"מ

1

בפני כב' הרשם הבכיר אורן כרמלי

פסיה גולדמן

תובעת

נגד

אגד תעבורה בע"מ

נתבעת

2

3

פסק דין

4

1. התביעה הוגשה בגין עוגמת נפש, נזקים ממוניים, פגיעה במקום העבודה ובבני המשפחה בשל

מקרה של אי עצירת אוטובוס של הנתבעת בתחנה ובשל מקרה אחר של אי-הגעת אוטובוס

לתחנה.

8

לטענת התובעת ביום 11/5/16 המתינה בתחנה שליד מקום עבודתה בעיר 'אלעד' במטרה

לנסוע לביתה בבני ברק. על-פי האמור בכתב התביעה אוטובוס של הנתבעת (קו מס' 280) חלף

ליד התחנה בשעה 14:35 ולא עצר בתחנה. בנסיבות אלה נאלצה לטענתה להמתין 20 דקות

נוספות להגעת קו אוטובוס אחר (קו 180) איתו נסעה לבני ברק – אך הוא אינו מגיע לקירבת

מקום מגוריה ולפיכך נאלצה לצעוד ברגל משך 20 דקות. לטענתה בכל אותו זמן המתינה לה

בבית תינוקת בת 4 חודשים הניזונה רק מחלב אם, כשהיא צורחת.

לעניין זה טענה התובעת להפרה של תקנה 399(א) לתקנות התעבורה מצד הנתבעת וכי זו לא

דאגה למניעת שיבוש בשירות התחבורה הציבורית.

17

התביעה הוגשה גם בגין אירוע נוסף. לטענת התובעת ביום 27/5/15 המתינה בתחנת

האוטובוס ב'אלעד' לאוטובוס שהיה צריך להגיע לתחנה בשעה 14:30 לערך. משבוש

האוטובוס להגיע התקשרה לטענתה בשעה 14:40 למוקד פניות הציבור של הנתבעת נענתה כי

בשל החום הכבד אין אוטובוסים וכי האוטובוס הבא יצא בשעה 15:00 שאמור להגיע לתחנה

בשעה 15:10 לערך. לטענתה, מאחר שהיתה בחודשי הריון מתקדמים, הרי שהחום הכבד סיכן

אותה ואת עוברה.

עוד טענה התובעת כי בשל האיחור שובש סדר היום המשפחתי של בעלה ושל הטיפול בילדיה

וכי הדבר הוסיף לעוגמת הנפש שגרמה לה. לטענתה באותו חודש בעלה איחר ללימודיו

ולפיכך הפסיד מילגה שהיתה מגיעה לו וכי היא עצמה לא זכתה לקידום בעבודה מאחר

שאחריה לעבודה באותה שנה בשל תנועת האוטובוסים הלקויה.

בטיעוניה בבית המשפט סיפרה התובעת שבסופו של דבר הגיע אוטובוס לתחנה בשעה 15:00.

29

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

15 דצמבר 2016

ת"ק 65817-06-16 גולדמן נ' אגד תעבורה בע"מ

- 1 בגין 2 האירועים הוגשה התביעה לפיצוי בסך של כ- 6,000 ₪.
- 2
- 3 2. באשר לאירוע הראשון טענה הנתבעת כי מדובר היה ביום הזכרון לחללי מערכות ישראל וכי
4 התחבורה הציבורית באותו יום פועלת במתכונת מיוחדת. הנתבעת אינה חולקת כי האוטובוס
5 שיצא מתחנת המוצא בשעה 14:20 לא עצר בתחנה בה המתינה, אך זאת לטענת הנתבעת
6 מאחר שהיו בו מעל 10 אנשים בעמידה וכי על-פי תקנה 428(ג) לתקנות התעבורה והוראות
7 בג"צ 1527/06 חל איסור להעלות נוסעים נוספים לאוטובוס בנסיעה בינעירונית כש- 10
8 נוסעים כבר נוסעים בעמידה. לטענת הנתבעת בשעה 14:40 יצא אוטובוס נוסף שעבר בתחנה
9 ואסף נוסעים כבר בשעה 14:48.
- 10 באשר לאירוע השני, לטענת הנתבעת לא היתה מתוכננת יציאה של אוטובוס מתחנת המוצא
11 בשעה 14:20 ולפיכך אין מדובר כלל באיחור או אי-הגעת אוטובוס בניגוד לתנאי הרישיון.
12 לטענת הנתבעת האוטובוסים שתוכננו לשעה 14:00 ; 14:40 ; ו-15:00 יצאו כסדרם.
13 בנסיבות אלה טוענת הנתבעת לדחיית התביעה.
- 14
- 15 על-פי הוראת תקנה 15(ב) לתקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976,
16 משמדובר בתובענה בהליך של תביעות קטנות, יהיה פסק הדין מנומק באופן תמציתי.
- 17
- 18 **דין ומסקנות:**
- 19 **אירוע ראשון - אי-עצירת אוטובוס בתחנה:**
- 20 3. אין למעשה מחלוקת בין הצדדים שביום 11/5/16 יצא האוטובוס שתוכנן לשעה 14:20
21 מתחנת המוצא אלא שלא עצר בתחנה בה המתינה התובעת.
- 22 בהתאם לדו"ח מכירת כרטיסים (נספח ג' לכתב ההגנה) לכאורה האוטובוס היה מלא
23 בנוסעים וזאת אף מעבר למותר על-פי מדיניות משרד התחבורה שהתגבשה בעקבות בג"צ
24 1527/06 (התנועה להגיונות שלטונית נ' משרד התחבורה) להסעת נוסעים בעמידה בנסיעות
25 בקווים בינעירוניים. בנסיבות אלה לא עצר האוטובוס בתחנה.
- 26 לאור האמור מאחר שהאוטובוס לא עצר בשל מספר נוסעים בעמידה, אני מוצא כי
27 בהתנהלות זו לא הפרה הנתבעת חובה חקוקה כפי שטענה התובעת.
- 28
- 29 באשר לטענה המשתמעת להתרשלות הנתבעת משלא נערכה כיאות לעומסי התחבורה ביום
30 הזכרון לחללי מערכות ישראל מצאתי כי זו לא הוכחה. ראשית, יש לקבל טענת הנתבעת כי
31 מדובר ביום בו פועלת התחבורה הציבורית בכל הארץ במתכונת מיוחדת וכי עומסי התחבורה
32 בסביבות בתי העלמין משפיעים על כל מערך הנסיעות.

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

15 דצמבר 2016

ת"ק 65817-06-16 גולדמן נ' אגד תעבורה בע"מ

שנית, לא הובאה ראייה מטעם התובעת – ולו בדרך של הבאת עדים מתאימים שהמתינו יחד
איתה בתחנה – כי הנתבעת נמנעה מלהוציא 2 אוטובוסים קודמים ולכן היה עומס חריג של
נוסעים באוטובוס שיצא בשעה 14:20.
עוד יוער בהקשר זה כי ספק אם על מקרה בודד קיימת הצדקה, בהיבט של מדיניות שיפוטית
ראויה, לפסוק פיצוי, בייחוד מאחר שמדובר ביום של עומסי תחבורה המשפיעים על כל מערך
התחבורה הציבורית בישראל.

מכל האמור מצאתי לדחות את התביעה ככל שהיא נוגעת לאירוע הראשון.

8

9 אירוע שני - אי הגעת אוטובוס:

4. שונה המסקנה באשר לאירוע השני. במקרה זה טענה התובעת כי ביום 27/5/15 האוטובוס
כלל לא הגיע לתחנה בשעה הייעודה.

11
12 לטענת הנתבעת לא תוכננה יציאה של אוטובוס בשעה 14:20 מתחנת המוצא כך שלא היה
13 צריך להגיע האוטובוס להגיע לתחנה בה המתינה התובעת בשעה 14:30 לערך. יש לדחות
14 הטיענה.

15 הן מלוח הזמנים למועדים הרלוונטיים (סומן ת/1); הן מעדותה של התובעת לפיה היא
16 משתמשת בתחבורה הציבורית בקו 280 מ'אלעד' ל'בני ברק' משך 6 שנים ועולה בכל יום על
17 אוטובוס היוצא בשעה 14:20 מתחנת המוצא (סומן ת/3); והן מטיעוני הנתבעת עצמה באשר
18 לאירוע הראשון לגבי אוטובוס שיצא מתחנת המוצא בשעה 14:20, אני קובע כי הנתבעת
19 מפעילה את קו 280 באופן שבין היתר יוצא בשעה 14:20 ממוצא הקו.

20

21 למרות האמור, אישרה הנתבעת בכתב ההגנה כי על-פי רישומיה במועד האירוע לא יצא
22 אוטובוס ממוצא הקו בשעה 14:20, אלא יצאו אוטובוסים בשעה 14:00; 14:40 ו- 15:00 (סעי'
23 22 לכתב ההגנה).

24 בנסיבות אלה אני מוצא כי הנתבעת הפרה חובתה להפעיל את התחבורה הציבורית על-פי
25 רשיון הקו בצורה סדירה ובאופן שתואם לרשיון הקו ולפרסומיה לגבי מועד יציאת
26 אוטובוסים ממוצא הקו.
27 בגין כך זכאית התובעת לפיצוי.

28

29 5. בקביעת גובה הפיצוי יש להתחשב בכך שבעבור כ- 20 דקות הגיע אוטובוס אחר לתחנה (עדות
30 התובעת בעמ' 1, ש' 26). כן יש להתחשב בכך שהובאה ראייה לאירוע בודד בלבד. עוד יש
31 להתחשב באופי הנזקים להם טוענת התובעת שהם במהותם נזקים עקיפים. לטענתה, אי
32 הגעת האוטובוס גרם לכך שאיחורה להגיע לביתה ובנסיבות אלה בעלה איחר ללימודיו והפסיד
33 את המילגה החודשית. כן לטענתה איחוריה לעבודה מנעו קידום מקצועי ואף כי בתה בת ה-

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

15 דצמבר 2016

ת"ק 65817-06-16 גולדמן נ' אגד תעבורה בע"מ

- 4 חודשים הושארה אצל המטפלת חצי שעה נוספת כשהיא ממתנה להנקתה. מדובר בנזקים
שבמהותם הם נזקים עקיפים ו'רחוקים', שספק אם יש מקום לפסוק פיצוי בגינם.
מדיניות משפטית ראויה צריכה למתוח קו גבול בין נזק ישיר, צפוי ו/או קרוב שיש להכיר בו
כבר פיצוי לבין נזק עקיף, בלתי צפוי ו/או רחוק, וזאת על בסיס 'מבחן ריחוק הנזק', המגביל
את היקף הנזקים התוצאתיים, המתפתחים מן הנזק הראשוני שיוכרו בתחום אחריותו של
המזיק (ישראל גלעד **דיני נזיקין – גבולות האחריות** (כרך א') 632 (2012)).
סעי' 76 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], הקובע את עקרון 'ריחוק הנזק', קובע:
"פיצויים אפשר שיינתנו [...] ; אלא שאם –
(1) סבל התובע נזק, יינתנו פיצויים רק בשל אותו נזק שעלול לבוא באורח טבעי במהלכם
הרגיל של הדברים ושבא במישרין מעוולת הנתבע;
(2) ..."
על-פי עקרון 'ריחוק הנזק' אין מקום לחייב את הנתבעת בפיצוי נזקי התובעת מקום בו מדובר
בנזק שניוני, ללא קירבה טבעית ושירה לארוע הנזיקי ולאחריות הנתבע. המבחן שיש להחיל
הוא מבחן הצפיות שעניינו, חיוב בפיצוי רק מקום בו קיימת צפיות סבירה לנזק ו/או לתהליך
גרימתו.
6. מבחן הציפיות אינו מאפשר לחייב את הנתבעת בפיצוי בגין נזקים שנגרמים לנוסעים
המגיעים באיחור ליעדם. נוסע אחד עלול להחמיץ הסעה למקום העבודה; אחר עלול להחמיץ
טיסה; שלישי עלול להחמיץ פגישה חשובה; רביעי מאחר לילדיו ועוד כהנה. גם אם לא עמדה
הנתבעת בתנאי הרישיון מאחר שקיימים ליקויים בלוח הזמנים בהפעלת הקו – והדבר צריך
שייבדק בידי משרד התחבורה – יש להגביל את היקף החובה של הנתבעת לפיצוי. הנתבעת
אינה יכולה להיות אחראית להשלכות הכספיות של האיחור, שאם לא כן אין גבול לפיצוי
הכספי שתצטרך לשאת בו לגבי כל אחד ואחד מנוסעיה בהתאם להשלכות האיחור לגביו
(כאמור החמצת טיסה, החמצת פגישה, החמצת עסקה, החמצת לימודים, איחור לגן הילדים
וכו').
יוער כי הכרה בנזק עקיף 'רחוק' ללא תיחום ראוי של היקפו מרחיבה את טווח השתרעותה
של האחריות הנזיקית, פורצת סכר להגשת תביעות רבות ומגוונות בגין נזק עקיף, שרכיביו
יכולים להגיע לכדי אבסורד ושיהיה בהם בסופו של דבר כדי לייקר עלויות ביטוחיות בשל
הצורך להכיל היקפי נזק אדירים.
7. מעבר לכל האמור יש להדגיש כי הפעלת קו אוטובוס היא מתן שירות ציבורי באישורו של
משרד התחבורה ובפיקוחו. מקום בו סבור אזרח כי השירות הציבורי שניתן אינו תואם לתנאי
הרישיון ו/או תנאים נדרשים אחרים, הרי שפתוחה הדרך לפנות בתלונה אל משרד התחבורה.
בסמכותו של משרד התחבורה לבחון אם הנתבעת עושה מאמץ סביר לעמוד בלוחות הזמנים

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

15 דצמבר 2016

ת"ק 65817-06-16 גולדמן נ' אגד תעבורה בע"מ

1 אליהם התחייבה כלפי הציבור. סמכות הפיקוח של משרד התחבורה מקנה לו אפשרות לקנוס
2 את חברת האוטובוסים ואף להפעיל כלפי סנקציה מחמירה יותר של שלילת הרישיון להפעלת
3 הקו.
4

5 8. מכל האמור אני מוצא כי רק משום שהוכח במידת הראייה הנדרשת בהליך אזרחי שהנתבעת
6 לא הוציאה את אחת הנסיעות ממוצא הקו וזאת בניגוד לפירסומיה ובניגוד לתנאי הרשיון,
7 זכאית התובעת לפיצוי. עוד אני מוצא כי יש להגביל את הפיצוי לרכיב של 'נזק שאינו נזק
8 ממון' במובנו המצומצם בלבד מבלי לשקלל את הנזקים העקיפים להם טענה התובעת, כאמור
9 לעיל.
10 בנסיבות אלה אני מעמיד את הפיצוי לתובעת על סך של 800 ₪ (ראו להשוואה תק (י-ס)
11 4840/08 זילבר נ' אגד, אגודה שיתופית לתחבורה בישראל. ניתן ביום 20/4/09).
12

התוצאה:

14 9. אשר על כן אני מורה לנתבעת לשלם לתובעת 800 ₪ בתוספת 400 ₪ הוצאות משפט תוך 30
15 ימים מהיום.
16 סכום ההוצאות לוקח בחשבון את האיחור של הנתבעת בהגשת כתב הגנה, הגם שלא היה בכך
17 כדי להאריך הדיון שלא לצורך.
18
19
20 מי מהצדדים שאינו מרוצה מתוצאת פסק הדין רשאי לפנות תוך 15 ימים מהיום לבית
21 המשפט המחוזי בלוד ולבקש רשות להגיש ערעור על פסק הדין.
22

23 ניתן היום, ט"ו כסלו תשע"ז, 15 דצמבר 2016, בהעדר הצדדים.
24

25 אורן כרמלי, רשם בכיר
26
27
28
29
30
31